
ODPIS ⁽³⁾

**KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie**

**Sprawozdanie z realizacji rocznego
programu działalności KPODR
w Minikowie za 2011 r.**

Minikowo, styczeń 2012 r.

UCHWAŁA NR XIX/341/12
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 26 marca 2012 r.

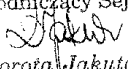
w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania z realizacji rocznego programu działalności
Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2011 rok

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.¹), art. 3 ust. 3 oraz art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.²), uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2011 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku

Dorota Jakuta

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
W TORUNIU

Toruń 29. MAR. 2012

Stwierdzam zgodność z oryginałem

(3)

Magdalena Kopacz

inspektor (1)

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1206 i Nr 167, poz. 1759, z 2006 r. Nr 126, poz. 875 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 216, poz. 1370 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 64, poz. 427 i Nr 123, poz. 847, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 92, poz. 753 oraz z 2010 r. Nr 257, poz. 1726.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Uchwała dotyczy zatwierdzenia Sprawozdania z realizacji rocznego programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2011 rok.

2. Omówienie podstawy prawnej:

Zgodnie z zapisami art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.), dyrektor jednostki doradztwa rolniczego przedkłada do zatwierdzenia organowi, któremu ta jednostka podlega sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności jednostki doradztwa rolniczego. Zgodnie z art. 3 ust. 3 wyżej cytowanej ustawy, wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego podlegają właściwemu sejmikowi województwa.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Zgodnie z art. 9 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.) sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2011 rok zostało pozytywnie zaopiniowane przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie na posiedzeniu Rady w dniu 25 stycznia 2012 roku.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Wypełniając zapisy zawarte w ww. ustawie dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie przedłożył Sejmikowi województwa Kujawsko-Pomorskiego celem zatwierdzenia Sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2011 rok.

5. Ocena skutków regulacji:

Uchwała nie powoduje skutków finansowych dla budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Zatwierdzenie przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Sprawozdania z realizacji rocznego programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2011 stanowi wypełnienie obowiązków ustawowych wynikających z art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.).

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
TORUŃ
Toruń 28. MAR. 2012
Magdalena Kopacz
inspektor (1)

Stwierdzam zgodność z oryginałem
(3)

Spis treści

Wstęp

Część I. Podsumowanie działalności w 2011 rok.....10

Część II. Działalność merytoryczna.....14

Priorytety KPODR w Minikowie w 2011 roku.....15

I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

1. Transfer innowacji technologicznych.....18

2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii.....30

3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem.....33

4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej.....38

5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności.....49

II. Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw.....55

2. System zbierania i wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN.....58

3. System informacji rolniczej.....60

III. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.....63

2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych.....69

3. Edukacja w zakresie ekologii i ochrony środowiska.....72

IV. Promowanie postępu biologicznego, technologicznego w produkcji rolniczej

1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych.....79

2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi.....86

Część III. Szczegółowe zestawienie realizowanych zadań według rodzajów działalności

1. Działalność oświatowa.....88

2. Usługi wykonane przez KPODR w Minikowie.....91

3. Zestawienie informacji o realizowanych projektach.....109

4. Zestawienie informacji o projektach złożonych w 2011 r.....114

Część IV. Zestawienie wybranych usług wykonanych przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego

Część V. Pozostała działalność

Definicje działań doradczych realizowanych przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie (opracowane na podstawie wytycznych Centrum Doradztwa Rolniczego).

1) Szkolenie – proces kształcenia, którego celem jest zdobycie lub doskonalenie umiejętności wspartych niezbędną wiedzą. Charakteryzuje się krótkimi przedziałami czasu, w programach dominują cele poznawcze nad motywacją do zmian postaw w osobowościach jednostek. Szkolenia dzielą się na stacjonarne i wyjazdowe, przy czym pierwsze z nich cechuje jedność czasu i miejsca kształcenia, nie wymagana dla wyjazdowych.

2) Konferencja – forma szkolenia o zasięgu regionalnym. Prowadzona jest metodą wykładową i dyskusji – najczęściej wykłady się uzupełniają, a wszystkie dotyczą jednego głównego wątku danego spotkania. Konferencję prowadzi osoba, która ma wiedzę pozwalającą na swobodne kierowanie dyskusją, by nie odbiegała ona od głównego celu spotkania oraz nie wybiegała przed wystąpieniami kolejnych wykładowców (jeżeli po każdym wykładzie jest dyskusja).

3) Kurs – pozaszkolna forma kształcenia, której ukończenie umożliwia uzyskanie lub uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności lub kwalifikacji, realizowana zgodnie z programem nauczania przyjętym przez organizatora, kończąca się egzaminem sprawdzającym opanowane wiadomości lub umiejętności.

4) Pokaz – szkolenia stacjonarne połączone z pokazem np. zadawania pasz, pracy maszyn rolniczych itp.

5) Opracowania – wszelkiego rodzaju opracowania typu: analizy ekonomiczne, biznes plany, wnioski obszarowe i rolnośrodowiskowe wykonywane na zlecenie klienta.

6) Porada – usługa doradcza polegająca na: zapoznaniu się doradcy z problemem, dokonaniu analizy konkretnej sytuacji (wspólnie z klientem) w oparciu o dane dostarczone/ przedstawione przez klienta, przedstawieniu/ zaproponowaniu klientowi konkretnych możliwości rozwiązania problemu.

Porada powinna zakończyć się rozwiązaniem problemu, z którym klient zwraca się do doradcy, ponieważ wiedza beneficjenta nie jest wystarczająca. Porada powinna zostać udokumentowana w sposób nie budzący wątpliwości.

7) Informacja – usługa doradcza polegająca na przekazaniu klientowi danych i dostosowaniu ich do jego potrzeb. Informacja nie podlega rejestracji.

8) Lustracja – wizyta w gospodarstwie polegająca na: zaktualizowaniu danych/ informacji dotyczących działalności danego gospodarstwa, udzieleniu porady

Lustracja umożliwia bezpośredni kontakt doradcy/ specjalisty z klientem, pomocny w obiektywnej ocenie i przeanalizowaniu z klientem np. stanu upraw w gospodarstwie.

Wstęp

W 2011 roku rolnicy i inni klienci Kujawsko – Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego Minikowie najczęściej zwracali się o pomoc w skorzystaniu ze wsparcia oferowanego w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej. Wyczerpujące się budżety poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 stanowiły dodatkową motywację sięgnięcia po środki pomocowe. Na przełomie 2010 i 2011 roku składane były wnioski o wsparcie w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”, następnie na wiosnę tradycyjnie już doradcy i specjaliści pomogli wypełnić prawie dwanaście tysięcy wniosków o płatności bezpośrednie oraz ponad pięć tysięcy opracowań związanych z realizacją przez rolników różnych wariantów programów rolnośrodowiskowych. W kolejnych miesiącach zainteresowaniem rolników cieszyło się działanie „Ułatwianie startu młodym rolnikom” i następnie „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” oraz w mniejszym stopniu „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”. W 2011 roku w znacznym stopniu zwiększyła się również liczba działań związanych z wdrażaniem zasady wzajemnej zgodności. Ponad cztery tysiące rolników wzięło udział w szkoleniach realizowanych w ramach projektu „Zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich a obowiązek spełnienia przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności, ze szczególnym uwzględnieniem programów zwalczania chorób zakaźnych”. Podpisano również prawie pięćset nowych umów z rolnikami na realizację działania PROW 2007-13 „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, które odnoszą się bezpośrednio do wdrażania zasad wzajemnej zgodności. Wykonano również prawie półtora tysiąca lustracji w gospodarstwach, które podpisały umowy w roku 2010. W 2011 roku rozpoczęła się realizacja projektu „NOWY ZAWÓD - NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza”. Dla prawie tysiąca czterystu osób opracowano tzw. „Indywidualne plany reorientacji zawodowej”, siedemset trzydzieści osób ukończyło specjalistyczne kursy zawodowe. Dodatkowo ponad sto trzydzieści osób ukończyło warsztaty motywacyjne i drugie tyle warsztaty z przedsiębiorczości. Dla beneficjentów projektu wykonywano analizy ekonomiczne, prowadzono specjalistyczny portal internetowy PRACA i szereg innych działań. Zainteresowanie działaniami z reorientacji zawodowej potwierdza ogromne potrzeby szukania alternatywnych źródeł dochodu dla setek, a może tysięcy rolników i członków rodzin rolniczych z województwa kujawsko-pomorskiego.

Pomimo spadku zainteresowania imprezami targowymi w Polsce, targi których organizatorem jest KPODR w Minikowie cieszyły się w 2011 roku sporym zainteresowaniem. Najważniejszej imprezie, jaką jest niewątpliwie AGRO-TECH nie zaszkodziły nawet niekorzystne warunki pogodowe.

Wszystkie działania podejmowane przez Kujawsko Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego realizowane są we współpracy ze środowiskiem rolniczym i Samorządem Województwa Kujawsko–Pomorskiego. Działalność Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego nie dotyczyła wyłącznie opiniowania planów i sprawozdań Ośrodka, ale odnosiła się również do szerszego kontekstu usług doradczych dla rolników i mieszkańców wsi. Dyrekcja i specjaliści KPODR Minikowo uczestniczyli w większości posiedzeń Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmiku Województwa Kujawsko–Pomorskiego. KPODR zapraszał do współpracy na poziomie lokalnym i regionalnym zarówno organizacje społeczne jak i samorządowe.

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w:

AK	Aleksandrowie Kujawskim
BR	Brodnicy
BY	Bydgoszczy
CH	Chełmnie
GD	Golubiu-Dobrzyniu
GR	Grudziądzu
IN	Inowrocławiu
LI	Lipnie
MG	Mogilnie
NA	Nakle n. Not.
RA	Radziejowie
RY	Rypinie
SE	Sępólnie Krajeńskim
SW	Świeciu n. Wisłą
TR	Toruniu
TU	Tucholi
WA	Wąbrzeźnie
WL	Włocławku
ZN	Żninie

Komórki merytoryczne

PT	Dział Systemów Produkcji Rolnej i Standardów Jakościowych
PR	Dział Przedsiębiorczości, Agroturystyki i Rozwoju Obszarów Wiejskich
PS	Dział Ekologii i Środowiska
PE	Dział Ekonomiki
PI	Dział Informacji i Wydawnictw
PM	Dział Metodyki, Doradztwa i Szkoleń
NJ	Pełnomocnik ds. SZJ

Część I.
Podsumowanie
działalności KPODR
w 2011 roku

Podsumowanie działalności w 2011 roku

W Programie działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2011 rok wyznaczono następujące cele:

- Utrzymanie ogólnej liczby klientów (rolników i innych mieszkańców wsi) korzystających z indywidualnych usług doradczych (porady, lustracje, opracowania) KPODR na poziomie z 2010 roku.
- Realizacja szkoleń KPODR mierzona liczbą zorganizowanych szkoleń na poziomie 1 207 i liczbą uczestników nie mniejszą niż 30 000 osób.
- Objęcie przynajmniej 1 500 rolników lub domowników rodzin rolniczych doradztwem z zakresu reorientacji zawodowej.
- Utrzymanie zainteresowania ofertą wystawienniczo-targową KPODR mierzone liczbą wystawców na poziomie 1400 i liczbą zwiedzających nie mniejszą niż 107 tys.
- Utrzymanie wpływów z działalności komercyjnej Ośrodka na poziomie z 2010 roku.

Z usług Ośrodka skorzystało około 25 tys. rolników, przedsiębiorców i mieszkańców wsi.

Sprawozdanie zawiera podsumowanie działalności za 2011 rok i składa się z pięciu części:

I - Podsumowanie działalności KPODR za 2011 rok

II - Działalność merytoryczna Ośrodka

III - Szczegółowe zestawienie realizowanych zadań według rodzajów działalności

IV - Zestawienie usług wykonanych przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego

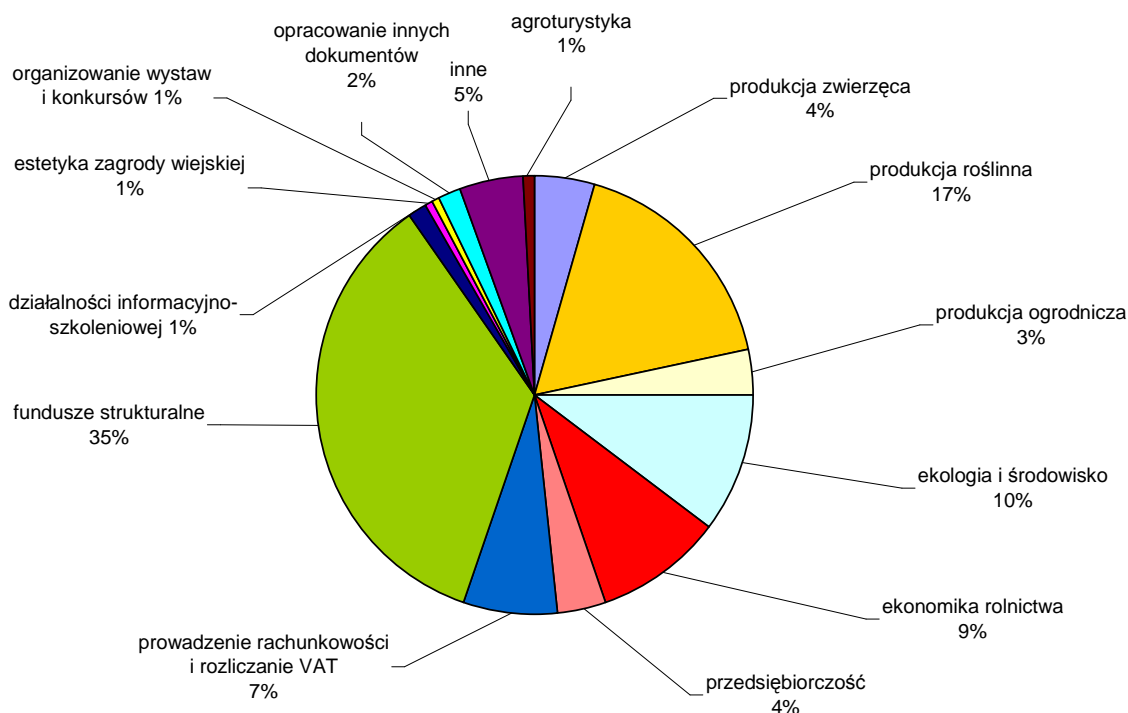
V - Pozostała działalność

Zestawienie działań zrealizowanych przez KPODR Minikowo w 2011 roku

Działanie	Plan 2011	Wykonanie 2011
Porady	13 196	15 805
Szkolenia	1 152	1122
Konferencje	50	47
Kursy	5	15
Opracowania	15 984	23 597
Pokazy	17	26
Poletka demonstracyjne	40	298
Konkursy	18	27
Imprezy wystawienniczo-targowe	12	13
Olimpiady	20	20
Lustracje	2 538	3 821
Wydawnictwa i publicystyka	513	646

Na zaplanowane na 2011 rok szesnaście tysięcy opracowań, po raz kolejny wykonano prawie dwadzieścia cztery tysiące. Są to jednak usługi związane z indywidualnym zapotrzebowaniem klientów podążających zwykle za dostępnością środków na działania PROW 2007-13. Zapisane w Programie działalności KPODR w Minikowie na 2011 r. dwadzieścia „Olimpiad”, oznacza w praktyce przeprowadzenie eliminacji powiatowych i finału wojewódzkiego Olimpiady Wiedzy Rolniczej. Bardzo pozytywnym trendem jest zwiększona liczba przeprowadzonych lustracji w gospodarstwach i na polach rolników. Wynika to głównie z konieczności wykonywania usług w ramach dostosowania gospodarstw do zasady wzajemnej zgodności. Doradcy przeprowadzili około czterech tysięcy lustracji gospodarstw. Udzielali porad rolnikom, jak poprawić technologię lub dostosować swoje gospodarstwo do coraz bardziej wymagających przepisów.

Tematyka porad udzielanych przez specjalistów i doradców KPODR Minikowo w 2011 roku

Od kilku lat nie zmienia się struktura tematyki udzielanych porad. Największe zainteresowanie związane było z poradami w zakresie funduszy unijnych (35%). W 2011 roku rolnicy czterokrotnie częściej zwracali się do KPODR po poradę z zakresu produkcji roślinnej niż zwierzęcej. Znacznie wzrosło zainteresowanie poradami z zakresu ekonomiki produkcji oraz prowadzenia rachunkowości i rozliczania podatku VAT w gospodarstwach. Istotną część porad dotyczyła ekologii i środowiska.

Imprezy wystawienniczo-targowe organizowane przez KPODR w Minikowie

Imprezy targowe organizowane przez KPODR Minikowo odwiedziło w 2011 roku aż sto czterdzieści tysięcy zwiedzających. Imprezy targowe, przynajmniej na razie, nie poddają się obserwowanemu od kilku lat w Polsce spadkowi zainteresowania. Uczestnicy wystawy rolniczej podkreślają fachową organizację, szczególnie targów AGRO-TECH. Wobec rosnącego zainteresowania i rosnącej popularności imprez o charakterze festynowym, targi rolnicze muszą mieć coraz bardziej profesjonalny i wysoce specjalistyczny charakter, aby zachęcić wystawców i zwiedzających do udziału, co osiągnięto w 2011 roku.

Imprezy wystawienniczo-targowe	Liczba	
	wystawców	zwiedzających w tys.
Jarmark Wielkanocny w Przysieku	160	3,5
Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi” w Minikowie	260	23,0
„Dni Otwartych Drzwi” w Zarzeczewie	200	20,0
Kujawsko – Pomorskie Dni Pola w Grubnie	164	20,0
Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH w Minikowie	440	35,0
Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Minikowie		
Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato	50	4,0
Barwy Lata – Dary Jesieni w Przysieku	170	5,0
Dzień Kukurydzy w Grubnie	30	0,8
Jesienny Kiermasz Ogrodniczy w Minikowie	30	0,5
Jarmark Adwentowy w Przysieku	90	3,0
ogółem	1594	114,8

Doradcy i specjaliści Ośrodka, byli też proszeni przez samorzady lokalne do udziału w komisjach kłuskowych. W 2011 roku z powodzeniem kontynuowano działalność wydawniczą w przypadku głównej pozycji jaką jest „Wieś Kujawsko – Pomorska” podążając za oczekiwaniami czytelników i rynku wydawniczego podjęto pod koniec 2011 roku decyzję o wydawaniu miesięcznika w wersji kolorowej. Jako uzupełnienie publikacji papierowych kontynuowano redagowanie biuletynu internetowego w formie dwutygodnika „Aktualności”. Sporym zainteresowaniem cieszy się również strona internetowa www.kpodr.pl, w tym zaktualizowana przez Dział Przedsiębiorczości, Agroturystyki i Rozwoju Obszarów Wiejskich baza gospodarstw agroturystycznych województwa kujawsko – pomorskiego.

Część II.
Działalność merytoryczna

Działalność merytoryczna w 2011 r.

Priorytety KPODR w Minikowie w 2011 r.

Zgodnie z Programem działalności KPODR w Minikowie na 2011 rok głównym zadaniem Ośrodka było udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom w celu zwiększania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz działania mające na celu poprawę warunków życia rodzin wiejskich. Po kilku latach działalności Ośrodka, w których praca koncentrowała się głównie na wspieraniu rolników w pozyskiwaniu środków z Unii Europejskiej, w 2011 roku dużą wagę przykładano do przekazywania informacji o osiągnięciach nauk rolniczych w dziedzinie nowych technologii stosowanych w rolnictwie. Nadal ważnym obszarem aktywności było informowanie oraz doradzanie rolnikom i mieszkańcom wsi o możliwościach pozyskania funduszy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej UE.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania oraz zapisy zawarte w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, priorytetami Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w 2011 roku były:

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 1.: Transfer innowacji technologicznych

- Zadania:**
1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej
 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej
 3. Prowadzenie kursów i szkoleń

Program 2.: Propagowanie odnawialnych źródeł energii

- Zadania:**
1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej

Program 3.: Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

- Zadania:**
1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych
 2. Doradztwo i edukacja rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

Program 4.: Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

- Zadania:**
1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych
 2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross-compliance)
 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych
 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych

Program 5.: Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

- Zadania:**
1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji
 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności
 3. Wsparcie doradcze rolników we wdrażaniu unijnych systemów jakości żywności

Priorytet II. Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

Program 1.: Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

- Zadania:**
1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej
 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych

Program 2.: System zbierania i wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN

- Zadania:**
1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Program 3.: System informacji rolniczej

- Zadania:**
1. Gromadzenie rolniczej informacji rynkowej
 2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem Internetu

Priorytet III. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Program 1.: Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

- Zadania:**
1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku
 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich
 3. Doradztwo i edukacja dla mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwaniu pozarolniczych źródeł dochodu

Program 2.: Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych

- Zadania:**
1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego
 2. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu

Program 3.: Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

- Zadania:**
1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami
 2. Promocja tradycyjnych sadów
 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska

Priorytet IV. Promowanie postępu biologicznego, technologicznego w produkcji rolniczej

Program 1.: Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

- Zadania:**
1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych
 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej
 3. Wydawnictwa i publicystyka

Program 2.: Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

- Zadania:**
1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Priorytet I

Poprawa konkurencyjności
gospodarstw rolnych
w województwie kujawsko - pomorskim

Program 1. Transfer innowacji technologicznych

Zadanie 1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej

Cel:

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności rolników z zakresu nowych technologii w produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	3249	802	2447
2.	Szkolenia stacjonarne	168	25	143
3.	Szkolenia wyjazdowe	91	14	77
4.	Konferencje	19	19	-
5.	Opracowania			
	- <i>Plan nawozowy (bez OSN i RS)</i>	10	1	9
	- <i>Pomiar GPS</i>	8	-	8
	- <i>Wniosek o dopłatę do materiału siewnego</i>	379	5	374
	- <i>Wylczenie wielkości DJP, wielości płyt obornikowych i zbiorników na płynne odchody zwierzęce</i>	12	4	8
	- <i>Wniosek o zwrot akcyzy paliwowej</i>	3	-	3
	- <i>Formularz AGNES 1, AGNES 2</i>	136	-	136
	- <i>Inne</i>	1	-	1
6.	Lustracje w gospodarstwach	989	273	716
7.	Pokazy	17	6	11
8.	Poletka demonstracyjne	298	297	1

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestni - ków	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Produkcja mięsa wysokiej jakości szansą opłacalności produkcji.	I, II	47	1172	Mrocza Kamień Kraj. Bytoń Jeżewo Dobre Janowiec Wlkp. Osiecin Grubno Łatkowo Brzuze Kowal Szubin Nowe Ciechocin Czernikowo Gniewkowo

					Kijewo Król. Tłuchowo Koneck Brześć Kuj. Janikowo Obrowo Grubno Zławieś Mała Pruszcz Dąbrowa Cheł. Śmiłowice Sadki Radomin Koneck Sośno Brzuze Książki Lucim Kikół Więcbork Świecia n. Osą Solec Kuj. Rojewo Zakrzewo Wąbrzeźno Golub-Dobrzyń Płużnica Dobrzyń n. W. Sicienko Gruta Szczepanki
2	Żywienie krów wysokowydajnych.	I	1	31	Dobrcz
3	Nowe odmiany kukurydzy.	I	1	32	Złotniki Kujawskie
4	Odmiany, ochrona i produkcja rozsąd warzyw kapustnych.	I	2	143	Małe Czyste Szpetal Górny
5	Wpływ środowiska na zdrowie pszczół.	I	1	50	Zarzeczewo
6	Ochrona zbóż, rzepaku i kukurydzy.	I	1	53	Starorypin Rządowy
7	Profilaktyka i zwalczanie chorób u prosiąt.	I	1	43	Żnin
8	Ochrona cebuli i warzyw kapustnych na podstawie obserwacji z 2010 roku.	I	1	65	Gniewkowo
9	Ochrona warzyw ze szczególnym uwzględnieniem cebuli.	I	1	58	Kruszwica
10	Odmiany i problemy w uprawie kalafiora i brokołu dla przemysłu.	I	1	67	Szpetal Górny
11	Problemy w uprawie kalafiora i brokołu.	I	1	80	Błota
12	Podsumowanie wyników oceny wartości użytkowej bydła mlecznego uzyskanych w 2011r.	I	1	51	Nakło nad Notecią
13	Jak założyć i prowadzić dochodowy sad czereśniowy.	II	1	54	Włocławek
14	Lokalne Dni Pola	II	1	100	Chrzastowo
15	Nawożenie podstawą każdej technologii zbożowej.	II	1	35	Grubno
16	Ochrona zbóż przed chorobami – poznajemy choroby roślin zbożowych.	II	1	33	Grubno
17	Trwałe użytki zielone.	IV	1	28	Grubno

18	Efektywna produkcja królików rzeźnych – pasze i technologia.	IV	1	40	Minikowo
19	Porażenia poporodowe w hodowli bydła.	IV	1	30	Złotniki Kujawskie
20	Technologia uprawy rzepaku ozimego.	IV	1	17	Grubno
21	Ochrona warzyw przed chorobami.	III	1	27	Chromowola
Tematy konferencji:					
1	Doskonalimy uprawę zbóż i rzepaku.	I	1	380	Przysiek
2	Wpływ cięcia jabłoni i grusz na plonowanie roślin.	I	1	110	Wtelno
3	Nowe perspektywy dla uprawy ziemniaka na Kujawach i Pomorzu.	I	1	138	Przysiek
4	Odmiany i nawożenie pomidorów gruntowych.	I	1	47	Brześć Kujawski
5	Forum zbożowe	I	1	79	Minikowo
6	DOBRA POLSKA GĘSINA – uwarunkowania hodowlano-produkcyjne.	I	1	40	Kołuda Wielka
7	Aspekty uprawy roślin jagodowych.	I	1	79	Pieczyska
8	Drobnarstwo w regionie kujawsko-pomorskim.	I	1	40	Przysiek
9	XIX FORUM PSZCZELARZY	I	1	585	Przysiek
10	Optimalizacja nawadniania upraw sadowniczych w Polsce z uwzględnieniem przebiegu pogody i zasobów wodnych gleby w głównych rejonach upraw sadowniczych.	I	1	31	Zarzeczewo
11	II Konferencja Sadownicza „Święto Czeresni”.	II	1	62	Szczutki
12	Metody poprawy trwałości przechowalniczej jabłek.	III	1	40	Choceń
13	Optimalizacja produkcji trzody chlewnej i jaj wpływ na produkcję żywności wysokiej jakości.	III	1	42	Zarzeczewo
14	Dzień Kukurydzy- Nowe spojrzenie na uprawę kukurydzy w regionie Pomorza i Kujaw.	III	1	142	Grubno
15	Przyszłość wieprzowiny w Polsce – czy w oparciu o Polski Klaster Mięсны?	IV	1	57	Przysiek
16	II zjazd Sądowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	IV	1	82	Tryszczyn
17	Konferencja trzodziarska.	IV	1	85	Minikowo
18	Aktualne trendy w hodowli bydła mlecznego.	IV	1	57	Minikowo
19	Ocena możliwości zwiększenia arealu uprawy i stosowania w żywieniu zwierząt rodzimych źródeł białka roślinnego.	IV	1	89	Turzyn

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka pokazów:					
1.	Uwarunkowania środowiskowe w produkcji szynszyli.	II	1	44	Minikowo
2	Dni Pola	II	3	42	Głódowo
3	Nowości odmianowe w uprawie zbóż, kukurydzy, rzepaku i warzyw -.	II	1	31	Głębokie
4	Inseminacja matek pszczelich.	III	1	20	Zarzeczewo
5	Profilaktyka i utrzymanie zwierząt (króliki)	IV	2	22	Wenecja, Łubowo i Gwiazdowo

6	Praca maszyn w polu.	II	2	200	Zarzewo
7	Pokaz kalibracji opryskiwacza polowego.	II	1	34	Grubno
8	Pokaz pracy maszyn rolniczych podczas Dni Pola	II	2	2500	Grubno

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Uwagi	Miejsce realizacji
Tematyka konkursów:					
1.	Konkurs na najlepszą odmianę ziemniaka.	III	1	8 odmian.	Przysiek
2	Konkurs na najsmaczniejszą odmianę ziemniaka.	III	1	5 odmian	Przysiek
3	Ziemniak w tradycji kuchni Pomorza i Kujaw.	III	1	15 uczestn./ 30 potraw	Przysiek

Rezultaty:

Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji rolniczej jest jednym z ważniejszych czynników warunkujących efektywność ekonomiczną gospodarstw rolnych. Zmiany i szybki postęp zarówno w produkcji zwierzęcej jak i roślinnej wymagają od producenta rolnego systematycznego podnoszenia poziomu swojej wiedzy. Współczesny producent rolny powinien zdawać sobie sprawę z tego, że aby wyprodukowane płody rolne mogły być sprzedane po dobrej cenie, powinny gwarantować odpowiednią jakość. W takich warunkach szczególnego znaczenia nabiera najnowsza wiedza technologiczna z zakresu produkcji roślinnej i zwierzęcej, która przekazywana jest rolnikom w różnych formach.

Z ważniejszych zadań, które zrealizowano w 2011 roku należy wymienić zorganizowanie 19 konferencji czyli o 2 więcej niż przewidziano w Programie działalności na 2011 r., w których uczestniczyło 2185 osób. Na planowanych 275 szkoleń wykonano 259, w tym 91 wyjazdowych, a uczestniczyło w nich 6741 osób.

Początek roku zainaugurowała 12 stycznia, w Przysieku konferencja „Doskonalimy uprawę zbóż i rzepaku”, której współorganizatorem był Top Agrar Polska. Rolnicy przyjechali z województw: pomorskiego, zachodnio-pomorskiego, wielkopolskiego, warmińsko-mazurskiego i kujawsko-pomorskiego. Najwięcej było rolników, którzy specjalizują się w produkcji roślinnej oraz osób pracujących w instytucjach bezpośrednio związanych z rolnictwem. Na konferencję przyjechali też uczniowie najstarszych klas z Zespołu Szkół Rolniczych w Brodnicy i Zespołu Szkół Rolniczych w Grudziądzu. Potwierdziło się duże zainteresowanie rolników prowadzących gospodarstwa towarowe powiększaniem areалу i specjalizacją produkcji oraz nowoczesnymi technologiami w uprawie zbóż i ziemniaków. Świadczy o tym wysoka frekwencja rolników uczestniczących w konferencjach specjalistycznych: ziemniaczanej w lutym i zbożowej w czerwcu, które zgromadziły znacznie większą liczbę uczestników niż planowano, a także Dniach Pola w Grubnie, które odwiedziło kilkanaście tysięcy rolników. Liczny udział w Dniach Pola oraz na konferencjach i szkoleniach, a także bezpośrednie opinie specjalistów jednostek naukowych, firm hodowlano-nasiennych i chemicznych potwierdziły potrzebę pogłębiania specjalizacji w tych kierunkach produkcji roślinnej. Uzasadniają to także doświadczenia dotychczasowych gospodarstw specjalistycznych zajmujących się

produkcją ziemniaków sadzeniaków i dużych plantacji towarowych oraz pojawienie się na rynku znaczących odbiorców dużych partii jednorodnej produkcji (pszenica chlebowa, jęczmień browarny, ziemniaki jadalne i skrobiowe). Zarówno na konferencji ziemniaczanej jak i zbożowej swój udział oraz wystąpienia w dyskusji mieli czołowi producenci z naszego regionu, co z kolei bardzo dobrze zostało odebrane przez słuchaczy tych konferencji.

Wzrosło również zainteresowanie roślinami strączkowymi wynikające z pojawienia się dopłat do produkcji strączkowych oraz wzrostu areалу objętego programami rolnośrodowiskowymi –pakietem rolnictwo zrównoważone. Zostało to potwierdzone licznymi pytaniami podczas szkoleń z zakresu nowości odmianowych na poletkach w Grubnie w dniach 18 i 19 czerwca, mimo iż oba szkolenia miały charakter warsztatowy i dotyczyły przede wszystkim zbóż i roślin strączkowych. Te szkolenia były również bardzo udane ze względu na praktyczny sposób ich przeprowadzenia z wykorzystaniem kolekcji roślin i miały charakter warsztatów polowych.

W grudniu dla zainteresowanych uprawą roślin strączkowych zorganizowano również sympozjum szkoleniowe na temat „Ocena możliwości zwiększenia areálu uprawy i stosowania w żywieniu zwierząt rodzimych źródeł białka roślinnego”. Sympozjum odbyło się w Gospodarstwie Rolnym Andrzeja Morawskiego w Turzynie, a współorganizatorami była Wytwórnia Pasz „Morawski” oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu.

Dużym zainteresowaniem rolników i firm nasiennych cieszyło się zorganizowane w lutym w Minikowie „Forum Zbożowe”. Jego głównym celem jak co roku, było przedstawienie uczestnikom szkolenia nowości odmianowych zbóż oraz omówienie wyników porejestrowych doświadczeń odmianowych (PDO) przeprowadzonych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Dyrektor Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Chrząstowie Barbara Mizdalska przedstawiła rolnikom reakcje odmian zbóż na różne warunki siedliskowe i czynniki agrotechniczne. Taka informacja pomaga dokonać właściwego wyboru odmiany do uprawy. Oprócz zbóż zaprezentowano również problematykę związaną z uprawą roślin strączkowych. Wykładowcy - profesor Janusz Prusiński z UTP w Bydgoszczy dyrektor Hodowli Roślin Smolice Oddziału w Przebudowie Stanisław Stawiński, uzmysłowili uczestnikom problemy jakie mamy w Polsce z roślinami strączkowymi i jak małe areály tych roślin uprawia się w obecnym okresie. Z tej okazji wydano Informator Nasienny z ofertami odmianowymi poszczególnych firm z województwa kujawsko-pomorskiego.

W 2011 roku kontynuowano wcześniej rozpoczętą akcję promującą hodowlę gęsi w połączeniu z degustacją potraw z gęsiny jako żywności funkcjonalnej. Działania takie przyczyniają się do wzrostu spożycia mięsa gęsięgo w Polsce. Ośrodek był współorganizatorem konferencji „POLSKA DOBRA GĘSINA – uwarunkowania hodowlano-produkcyjne”, która odbyła się 11 marca w Instytucie Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego Zakład Doświadczalny w Kołudzie Wielkiej. Wykłady prowadzili pracownicy IZ PIB ZD w Kołudzie Wielkiej, KPODR oraz Vet-Trade i Rolet. Konferencja ta cieszyła się dużym zainteresowaniem. Tematami wiodącymi były warunki odchowu młodych gęsi, system utrzymania higieny na fermie, proekologiczna produkcja dobrej żywności, profilaktyka weterynaryjna i zapobieganie chorobom gęsi oraz żywiec gęsi w Polsce na tle produkcji drobiarskiej. W drugiej części konferencji zrealizowano pokaz hodowli gęsi na fermie w IZ PIB ZD w Kołudzie Wielkiej, co miało istotne znaczenie dla uatrakcyjnienia przebiegu konferencji. Hodowcy

gęsi z ograniczonym optymizmem patrzyli na najbliższy sezon przygotowania gęsi do odchowu i ich sprzedaży, co wynikało z wysokich cen pasz oraz niepewnego rynku niemieckiego, dokąd głównie sprzedawany jest żywiec gęsi. Konferencja ta stała się początkiem promocji gęsiny na rynku krajowym.

Zainteresowaniem cieszyła się również zorganizowana w Przysieku konferencja „Drobiarstwo w regionie kujawsko-pomorskim”. Jej współorganizatorem było Kujawsko-Pomorskie Zrzeszenie Hodowców Drobiu i Producentów Jaj w Lubiczu. Tematami przewodnimi były: poprawa efektywności produkcji drobiarskiej poprzez stosowanie prawidłowej profilaktyki weterynaryjnej, uwarunkowania na rynku drobiarskim oraz nowoczesny system utrzymania higieny na fermie drobiu.

Hodowcy zwierząt futerkowych mieli możliwość uczestniczenia w konferencji połączonej z pokazem nt. „Uwarunkowania środowiskowe w produkcji szynszyli”. Organizatorem konferencji był KPODRw Minikowie wspólnie z Krajowym Związkiem Hodowców Szynszyli z/s w Myślenicach we współpracy z Krajowym Centrum Hodowli Zwierząt w Warszawie. Konferencja odbyła się 21 maja i było to czwarte tego typu spotkanie hodowców począwszy od 2008 roku. Na konferencjach przekazywane są wiadomości teoretyczne, które później poparte są wyceną zwierząt i praktycznym pokazem skórowania. Taki program odpowiada hodowcom, którzy zawsze licznie przybywają do Minikowa. Podczas tegorocznej konferencji zwrócono uwagę na aspekty ekonomiczne hodowli szynszyli, dobrostan i fenotyp zwierząt. Podczas oceny zwierząt zauważono pewne odstępstwa od wzorca i powtarzający się problem związany z czystością barwy okrywy włosowej i jej gęstością. Najlepsze zwierzęta komisja wyróżniła czempionami i wiceczempionami w określonych kategoriach. Taka wycena ukierunkowuje i mobilizuje hodowców do dalszej pracy hodowlanej, co następnie ma przełożenie na wyższe ceny zwierząt i skór.

Hodowcy królików corocznie uczestniczą w konferencjach i szkoleniach organizowanych przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego wspólnie z Instytutem Zootechniki. Spotkania te odbywają się w Minikowie lub w innych miejscowościach województwa kujawsko-pomorskiego. Ostatnie spotkanie pod tytułem „Efektywność produkcji królików rzeźnych - pasze i technologie” odbyło się w Minikowie. Wykładowcami byli prof. Dorota Kowalska i prof. Paweł Bielański z Instytutu Zootechniki PIB w Balicach k. Krakowa. Omówili oni zagadnienia dotyczące znowelizowanych norm żywienia, wykorzystania niekonwencjonalnych pasz w żywieniu królików, optymalnych systemów chowu oraz hodowli królików białych popielniańskich. Produkcja królików rzeźnych prowadzona jest najczęściej w chowie przyzagrodowym. Mięso królicze i jego przetwory zaliczane są do żywności funkcjonalnej poszukiwanej przez konsumentów.

Hodowcy bydła mlecznego uczestniczyli w dwóch szkoleniach specjalistycznych. W pierwszym odbywającym się cyklicznie raz w roku nt. „Podsumowania wyników oceny wartości użytkowej bydła mlecznego uzyskanych w 2010r.”, oprócz wyników oceny hodowli bydła mlecznego w województwie kujawsko-pomorskim, producenci mleka mieli możliwość wysłuchania wykładów związanych z profilaktyką chorób cieląt oraz skuteczną terapią stanów zapalnych chorób wymienia. Mówiono również o nowych trendach w uprawie lucerny oraz o nowoczesnych metodach uprawy kukurydzy, szczególnie odmian kiszonkarskich. Coroczne spotkania poza możliwością poszerzenia wiedzy związanej z hodowlą bydła są również okazją do wzajemnej wymiany doświadczeń. Z kolei na konferencji „Aktualne trendy w hodowli bydła mlecznego”, która odbyła się 29 listopada 2011 roku

w Minikowie omawiano najważniejsze problemy związane z hodowlą bydła mlecznego. Wykładowcy w ciekawy sposób omówili między innymi zagadnienia związane z profilaktyką mastitis i leczenia niepłodności u krów oraz tematy dotyczące wymogów dobrostanu zwierząt. Współorganizatorem konferencji była Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka.

Producenci trzody chlewnej mieli możliwość uczestniczenia w 47 szkoleniach pn. „Produkcja mięsa wysokiej jakości szansą opłacalności produkcji”. Szkolenia te były kontynuacją projektu rozpoczętego w 2010 roku, realizowanego wspólnie z Kujawsko-Pomorską Izbą Rolniczą. Wzięło w nich udział 1172 rolników.

Zainteresowaniem cieszyły się zorganizowane w czwartym kwartale 2011 roku trzy konferencje dla hodowców i producentów trzody chlewnej. Uczestniczyły w nich 184 osoby. Współorganizatorami konferencji obok Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POL SUS” były również firmy: Trouw Nutrition, BIN i Provimi. Najważniejsze tematy poruszane na tych spotkaniach to, między innymi produkcja mięsa wieprzowego wysokiej jakości, nadzór weterynaryjny nad stadami zarodowymi, wymagania dobrostanu trzody chlewnej czy przyszłość produkcji wieprzowiny w Polsce, – w oparciu o Polski Klaster Mięsny. Wykładowcami na konferencjach byli naukowcy, lekarze weterynarii, przedstawiciele firm paszowych i zakładów mięsnych oraz specjaliści ds. trzody chlewnej z Ośrodka.

Dobrym momentem na inaugurację nowego roku w pasiece było uczestnictwo w kolejnym już XIX Forum Pszczelarzy, które odbyło się 26 marca w Przysieku. Organizatorem imprezy był KPODR i Regionalny Związek Pszczelarzy w Toruniu. Forum odbyło się pod patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Dziewiętnaście lat historii tych spotkań przyniosło rezultaty w postaci wysokiej frekwencji. W tym roku uczestniczyło ponad 585 osób zainteresowanych pszczelarstwem. Słuchacze przyjechali nie tylko z terenu naszego województwa ale także z województw ościennych. Wiodącymi tematami odbywającej się podczas Forum konferencji pszczelarskiej były: „Warrozy pszczoł i problemy w jej zwalczaniu” przedstawione przez prof. dr hab. Konstantego Romaniuka oraz „Gospodarka pasieczna w sytuacji zagrożeń zdrowotności pszczoł” wygłoszona przez mgr inż. Sławomira Trzebińskiego. Aktualną sytuację w pszczelarstwie omówił natomiast Prezydent Polskiego Związku Pszczelarskiego - Tadeusz Sabat. Forum prowadził Prezes Regionalnego Związku Pszczelarskiego w Toruniu – Tadeusz Dussa.

W Zarzeczewie pszczelarze mieli możliwość uczestniczenia w szkoleniu „Wpływ środowiska na zdrowie pszczoł”. Mówiono o nieprawidłowym postępowaniu przy zwalczaniu warrozy i zgnilca, a także o praktycznych metodach poddawania matek pszczelich. Omówiono kiedy należy dokonać wymiany matki i przystąpić do tworzenia odkładów. W szkoleniu uczestniczyło 50 osób. Szkolenie praktyczne odbyło się w pasiece hodowlanej linii Car Kujawska w Oddziale KPODR w Zarzeczewie.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się zorganizowane 13 czerwca w Chrzastowie Lokalne Dni Pola. Na szkolenie przybyło ponad 100 osób, wśród których byli producenci rolni, doradcy oraz uczniowie szkół rolniczych. Wykładowcy omówili najważniejsze i najczęściej występujące choroby oraz chwasty występujące na polach uprawnych pszenicy i rzepaku. Wskazano również zasady jakimi powinien kierować się rolnik zwalczając agrofagi; wykorzystano przy tym kolekcję chwastów założonych przez specjalistów KPODR w Minikowie. Każdy z uczestników mógł zobaczyć objawy takich chorób jak: mączniak prawdziwy, septoriozy czy fuzariozy.

Rolnicy prowadzący produkcję roślinną mieli okazję zobaczyć pokaz chwastów, który odbył się w Minikowie podczas targów AGRO-TECH. Kilkanaście gatunków roślin jedno i dwuliściennych można było oglądać przy stoiskach firm nasiennych na poletkach demonstracyjnych Przedsiębiorstwa Nasiennego „ROLNAS” Sp. z o.o. Przy każdym gatunku znajdowały się również fotografie poszczególnych chwastów w różnych etapach rozwoju od siewki po formę dorosłą. Wykonane podczas wzrostu chwastów zdjęcia będą wykorzystane do prezentacji podczas szkoleń.

W 2011 roku z wielu form szkolenia mogli skorzystać sadownicy i ogrodnicy. 27 stycznia 110 producentów z Kujaw i Wielkopolski uczestniczyło w konferencji sadowniczej „Wpływ cięcia jabłoni i grusz na plonowanie roślin”. Odbyła się ona w gospodarstwie Aliny i Wojciecha Klimkiewiczów z Wtelna. Na szczególną uwagę zasługiwał pokaz praktyczny w sadzie z udziałem Barta Liesenborhsa – doradcy sadowniczego z Belgii. W trakcie pokazu nakręcono film poglądowy.

Dla hodowców roślin jagodowych w marcu 2011 r. wspólnie z firmą Mondi Polska zorganizowano w Pieczyskach konferencję „Aspekty uprawy roślin jagodowych”. Konferencja była odpowiedzią na potrzeby szkoleniowe plantatorów roślin jagodowych. Tematyka dotyczyła zagadnień związanych z ochroną roślin jak również z możliwościami zbytu wyprodukowanych owoców. Poruszone były również problemy związane z BHP w gospodarstwie sadowniczym. Konferencja zgromadziła 79 uczestników.

O zagrożeniach powodowanych przez szkodniki i choroby w sadach wiśniowych usłyszeli producenci wiśni związani umowami kontraktacyjnymi z chłodnią w Lipnie. Szkolenie odbyło się w Szpetalu Górnym. Natomiast o tym jak założyć i prowadzić dochodowy sad czereśniowy dowiedziało się 54 producentów czereśni na szkoleniu w Zarzeczewie. Wykłady poprowadzili wykładowcy z Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach oraz specjaliści z KPODR. W interesujący sposób omówili technologię produkcji czereśni oraz związane z tym zagrożenia. Kolejne szkolenie dla sadowników, które odbyło się w Zarzeczewie związane było z optymalizacją nawadniania roślin sadowniczych z uwzględnieniem pogody i zasobów wodnych w głównych rejonach upraw sadowniczych. Trzydziestu jeden zgromadzonych sadowników z zainteresowaniem wysłuchało wykładów prowadzonych przez naukowców z IO w Skierniewicach. W spotkaniu uczestniczyły również firmy, które przedstawiły swoje oferty dla sadowników.

Zainteresowaniem cieszyła się także zorganizowana w sadzie „II Konferencja Sadownicza – Święto Czereśni”. Była ona niejako kontynuacją ubiegłorocznej konferencji poświęconej produkcji czereśni. Wykładowcy z Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach mówili o ochronie roślin i owoców przed wiosennymi przymrozkami, o racjonalnym nawadnianiu sadów, a także o zwalczaniu nasionnic w uprawach czereśni i wiśni.

Podsumowaniem sadowniczego roku był „II Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego”, który odbył się 19 listopada 2011 r. w Trzyszczyne. Wzięli w nim udział nie tylko sadownicy z naszego województwa, a także przedstawiciele firm pracujących na potrzeby produkcji sadowniczej. Tematyka konferencji dotyczyła najważniejszych problemów produkcyjnych w sezonie 2011 roku. Dr Michał Szklarz z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przedstawił możliwości zapobiegania skutkom niskich temperatur w okresie wiosennym, jak również ochrony sadów przed

gradem. Z prognozami występowania najważniejszych chorób sadowniczych oraz z możliwościami ich skutecznego zwalczania zapoznała uczestników dr Beata Meszka z Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach. Prof. dr hab. Andrzej Komosa z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu i Marcin Oleszczak z firmy Ekoplon przedstawili słuchaczom aspekty racjonalnego nawożenia roślin sadowniczych. Wykładowcy uwrażliwili sadowników na błędy popełniane przy nawożeniu i ewentualne ich skutki. Impreza zebrała pozytywne opinie wśród sadowników i wpłynęła na lepszą integrację ich środowiska.

Podobnie jak w latach ubiegłych, dużym zainteresowaniem cieszyła się IX edycja ogólnopolskiego konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”. Konkurs ten organizowany jest wspólnie z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Państwową Inspekcją Pracy i Kujawsko-Pomorską Izbą Rolniczą. Jego celem jest promocja ochrony zdrowia i życia na wsi. Honorowy patronat nad Konkursem od 2011 roku objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski. W pierwszym etapie konkursu – regionalnym – wyłaniane są gospodarstwa, które przechodzą do etapu wojewódzkiego. Na podstawie wizytacji i oceny wybranych gospodarstw typowane są trzy najlepsze, które przechodzą do finału ogólnopolskiego.

W zakresie omawianego zadania doradcy KPODR udzielili 3249 porad oraz przeprowadzili 989 lustracji. Liczba wykonanych działań przekroczyła założenia Programu działalności KPODR w Minikowie na 2011 r.

Porady i lustracje związane były głównie z produkcją roślinną a dotyczyły w większości ochrony roślin, zmianowania i zaleceń nawozowych. Wiosną bardzo trudna sytuacja pojawiła się w wegetacji roślin uprawnych. Po okresowo mroźnej i jednocześnie bezśnieżnej zimie tegoroczna wiosna wymagała od producentów bardzo różnorodnych często trudnych decyzji. Były one związane z ilością i kondycją roślin uszkodzonych przede wszystkim przez mróz, a następnie także brak dostatecznej ilości wody. Rolnicy zmuszeni byli w wielu przypadkach do likwidacji wysmolonych upraw rzepaku ozimego, czy uszkodzonych przez mróz plantacji kukurydzy i buraków cukrowych, a także w sporadycznych przypadkach zbóż. W wielu przypadkach decyzje były trudne do podjęcia, w związku z czym wystąpiły liczne prośby rolników o pomoc. Szczególnie ucierpiały plantacje rzepaku. Wielu producentów w różnym okresie czasu podejmowało decyzje o ich likwidacji. Także wczesny siew kukurydzy, szczególnie w okresie 2 dekady kwietnia spowodował na wielu polach jej wymarznącie (temperatura na początku maja spadła przy gruncie do -10 stopni), a w efekcie konieczność przesiewu.

W produkcji zwierzęcej porady i lustracje dotyczyły głównie zagadnień technologii produkcji, opłacalności chowu świń, dobrostanu zwierząt, warunków zachowania norm ochrony środowiska przy tej produkcji, magazynowania i przechowywania stałych oraz płynnych odchodów zwierzęcych. Udzielone porady i przeprowadzone lustracje często pomogły rolnikom w podejmowaniu decyzji dotyczących modernizacji produkcji rolnej oraz wprowadzania nowoczesnych rozwiązań w budynkach inwentarskich celem poprawy dobrostanu zwierząt.

Podczas lustracji gospodarstw zwracano również uwagę na poprawę stanu warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie.

Rok 2011 był dla wielu plantatorów szczególnie dotkliwym. Nieprzewidywalna pogoda zagrażając uprawom rolniczym spowodowała sytuację, w której producenci musieli często zorać

swoje plantacje. Spowodowało to w niektórych gospodarstwach duże straty finansowe. Sytuacja ta przyczyniła się do tego, że KPODR w Minikowie wydał dla rolników ulotkę „Rolniku – Ubezpiecz się!”. Ma ona na celu jeszcze bardziej zachęcić rolników do zawierania umów ubezpieczeniowych i to nie tylko tych ustawowo obowiązkowych.

Zagadnienia innowacji technologicznych szeroko opisywane były na łamach wydawnictw KPODR w Minikowie, ale także poruszane były w lokalnym radiu i TV.

Podsumowanie:

Udzielone w ramach powyższego zadania porady pomogły rolnikom w podejmowaniu decyzji dotyczących unowocześniania technologii produkcji rolnej w swoich gospodarstwach. Podobnie jak w latach ubiegłych zachęcano rolników do poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w wizytowanych gospodarstwach indywidualnych, a także wzbudzone zainteresowanie przepisami bhp w rolnictwie. W dalszym ciągu propagowano uprawę roślin strączkowych jako element zmianowania wpływający na żyzność gleby oraz jako rodzime źródło białka roślinnego.

Duże zainteresowanie rolników zagadnieniami związanymi z wprowadzaniem innowacji technologicznych wskazuje na konieczność kontynuowania przez Ośrodek doradztwa w tym zakresie w latach następnych.

Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej

Cel:

Teoretyczne i praktyczne zapoznanie rolników z najnowszymi rozwiązaniami technicznymi w urządzeniach i maszynach wykorzystywanych w gospodarstwach rolnych.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1	Szkolenia stacjonarne	2	-	2

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka pokazów:					
1.	Zbiór kukurydzy na kiszonkę.	III	1	51	Grubno
2	Najnowsze rozwiązania w technice i technologii orki.	IV	1	151	Minikowo

Rezultaty:

W ramach Centrum Techniki Rolniczej w 2011 roku zrealizowano zgodnie z planem 2 szkolenia, które odbyły się w drugim półroczu w Grubnie i Minikowie.

Szkolenie „Zbiór kukurydzy na kiszonkę” było szkoleniem jednodniowym, co wymogła lokalizacja i termin szkolenia, które odbyło się podczas Dnia Kukurydzy w Grubnie. Wzięli w nim udział rolnicy zainteresowani uprawą kukurydzy na dużych areałach. Uczestnicy szkolenia mogli zapoznać się z pracą kombajnu do kukurydzy oraz przewozem zebranej siewki z kukurydzy

specjalnymi przyczepami objętościowymi do maszyny, która ładowała zebraną kukurydzę w rękach z foli.

Drugim szkoleniem w ramach Centrum Techniki Rolniczej było zorganizowane w Minikowie pn. „Najnowsze rozwiązania w technice i technologii orki”. W ciągu dwóch dni rolnicy mieli do dyspozycji ciągniki zaopatrzone w najnowsze pługi obracalne. Dla zainteresowanych zakupem możliwość przetestowania sprzętu była bardzo ważna w podjęciu decyzji o wyborze maszyny. Do testów polowych wykorzystano pługi następujących firm: KUNH, KVERNELAND, LEMKEN, UNIA GRUDZIĄDZ, OVERUM, VOGEL&NOOT, PÖTTINGER. Przeszkolonych zostało 151 rolników, jednak chętnych do udziału było o wiele więcej. Z założenia szkolenia organizowane w ramach Centrum Techniki Rolniczej są skierowane do niewielkich, kilkuosobowych grup rolników.

Podsumowanie:

Duże zainteresowanie nowoczesnym sprzętem i urządzeniami do produkcji rolniczej potwierdza celowość organizowania pokazów i praktycznych szkoleń dla rolników, potencjalnych odbiorców danego sprzętu. Przeprowadzenie prób na polu pokazowym pozwala rolnikowi na dokonanie właściwego wyboru dotyczącego zakupu. To właśnie po praktycznym sprawdzeniu jak spisuje się dany sprzęt w warunkach polowych zapada ostateczna decyzja o jego zakupie.

Uczestnicy szkoleń w ramach Centrum Techniki Rolniczej mają możliwość podniesienia wiedzy i kwalifikacji na nowoczesnym sprzęcie dostarczanym przez firmy. Korzyści z tych szkoleń są obustronne, korzystają rolnicy i firmy. Zdecydowana większość uczestników ocenia szkolenia jako dobre i bardzo dobre i wyraża chęć wzięcia udziału w kolejnych szkoleniach.

W Programie działalności KPODR w Minikowie na 2011 rok było szkolenie związane z ładowarkami teleskopowymi, jednakże trudności organizacyjne nie pozwoliły na zrealizowanie tego działania, które zostało przeniesione na 2012 rok.

Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych

Cel:

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych rolników i osób związanych z produkcją rolniczą.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1	Szkolenia stacjonarne	119	11	108

Rezultaty:

Polskie przepisy prawne wynikające z ustawy o ochronie roślin obligują producentów rolnych oraz osoby, które wykonują zabiegi ochrony roślin do posiadania odpowiedniego dokumentu potwierdzającego stosowne kwalifikacje.

KPODR w Minikowie decyzją Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa został upoważniony do organizacji i prowadzenia szkoleń dla osób wykonujących zabiegi ochrony roślin oraz szkoleń dla osób zajmujących się konfekcjonowaniem i obrotem środkami. Na szkoleniach, które kończą się egzaminem i wydaniem zaświadczeń obok tematyki ściśle związanej ze stosowaniem środków ochrony roślin, słuchacze szkoleni są również w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie.

Dla producentów sadowniczych zorganizowano w marcu 2011 r. szkolenie BHP dla rolników pracodawców. Z uwagi na zatrudnianie pracowników sadownicy zdecydowali się na uczestnictwo w tym szkoleniu, które obejmowało zagadnienia związane z BHP przy pracach w gospodarstwie, ocenę ryzyka zawodowego jak również zagadnienia związane z udzielaniem pierwszej pomocy w razie wypadków.

W 2011 roku zorganizowano 119 dwudniowych szkoleń na planowanych 138. Uprawnienia otrzymały 3663 osoby.

Szkolenia kwalifikacyjne prowadzone na terenie województwa kujawsko-pomorskiego są odpowiedzią na zapotrzebowanie ze strony rolników.

Podsumowanie:

Szkolenia chemizacyjne dla rolników i dystrybutorów środków ochrony roślin są obowiązkowe. Muszą one być aktualizowane co 5 lat. Stąd zachodzi potrzeba bieżącego szkolenia w tym zakresie. Duża liczba beneficjentów korzystających ze szkoleń organizowanych przez KPODR wskazuje na konieczność organizacji tego typu szkoleń w przyszłym roku.

Program 2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej

Cel:

Przekazywanie producentom rolnym informacji o możliwościach wykorzystania naturalnych źródeł energii oraz informacji o możliwości uprawy roślin z przeznaczeniem na cele energetyczne.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	193	32	161
2.	Szkolenia stacjonarne	20	5	15
3.	Szkolenia wyjazdowe	1	1	-
4.	Konferencje	2	2	-
5.	Lustracje w gospodarstwach	5	4	1

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Uprawa roślin na cele energetyczne	I	1	18	Rogowo
2.	Ekologiczne systemy grzewcze	I	1	13	Wąpielsk
3.	Produkcja roślin na cele energetyczne – szkolenie praktyczne	II	1	20	Grubno
4.	Zakres i możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	IV	1	25	Lipno
5.	Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie.	IV	4	155	Przysiek

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka konferencji:					
1.	Energia elektryczna, ciepło i gaz – perspektywą dla gminy.	I	1	44	Minikowo
2.	VII Forum Energetyki Odnawialnej	IV	1	209	Przysiek

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Miejsce realizacji
1.	Poletka demonstracyjne różnych odmian roślin energetycznych – 8 poletek.	I-IV	Grubno

Rezultaty:

Głównym celem pracy doradczej w ramach zadania „Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej” było podniesienie świadomości społeczności

wiejskiej dotyczącej możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE). Realizowano to poprzez indywidualne porady, szkolenia stacjonarne i wyjazdowe oraz artykuły w miesięczniku „Wiś Kujawsko-Pomorska”. Bezpośrednie doradztwo dotyczyło możliwości wykorzystania konkretnych źródeł energii, zwłaszcza kolektorów słonecznych, biomasy, małych elektrowni wiatrowych oraz pozyskiwania środków finansowych na ich wykonanie.

W 2011 roku Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie był partnerem w projekcie COACH BIO ENERGY, finansowanym w ramach Programu dla Europy Środkowej, którego celem było promowanie zrównoważonego wykorzystania energii z biomasy w Europie Środkowej. Projekt ten jest realizowany od 2010 roku. Grupą docelową w projekcie były instytucje publiczne, lokalni i regionalni decydenci, rolnicy i producenci biomasy oraz osoby i organizacje aktywne społecznie. W projekcie uczestniczyło 18 różnych organizacji z Czech, Słowacji, Polski, Węgier, Niemiec, Austrii oraz Ukrainy. Polskimi uczestnikami projektu obok KPODR były: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej, Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego oraz Centrum Gospodarki Odpadami w Katowicach. W ramach projektu COACH BIO ENERGY przygotowano strategię gospodarowania energią odnawialną na terenie gminy Sadki. Jest to dokument, który ma ułatwić podjęcie decyzji przez samorząd, czy na terenie gminy Sadki warto zainwestować w biomasę na cele energetyczne.

W ramach zadania „Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej” zaplanowano 19 szkoleń i 4 konferencje, z czego zrealizowano 21 szkolenia i 2 konferencje.

Konferencja „Energia elektryczna, ciepło i gaz – perspektywą dla gminy”, która odbyła pod patronatem firmy Uniserv zajmującej się biogazowniami, skierowana była do rolników oraz władz samorządowych. Pracownicy naukowcy z Politechniki Warszawskiej omówili technologie do pozyskania biogazu jako cennego źródła energii. Między uczestnikami a prelegentami nawiązała się bardzo ciekawa i burzliwa dyskusja - jedni widzą tylko wady inni zaś zalety budowania biogazowni.

VII Forum Energetyki Odnawialnej, które zorganizowano w listopadzie w Przysieku zgromadziło 209 uczestników. Duże zainteresowanie Forum i wysoka frekwencja wskazuje na rosnącą popularność tego typu spotkań. W każdym roku akcent jest postawiony na inne źródło pozyskania energii odnawialnej, dlatego nie tylko rolnicy szukają w tej dziedzinie odpowiednich dla siebie rozwiązań. Tegoroczne Forum miało trzy bloki tematyczne. Pierwsza część była poświęcona produkcji biomasy, druga biogazowniom rolniczym, natomiast trzecia energii słońca. Pierwszą część Forum rozpoczęło wystąpienie Prezesa Zarządu AES Sp. z o.o. w Toruniu pana Wojciecha Mazurkiewicza. Firma ta działa na styku rolnictwo – energetyka i zajmuje się dwoma obszarami: produkcją roślin energetycznych oraz dostawami o dużej skali biomasy dla odbiorców systemowych, między innymi dla największej w naszym kraju elektrowni w Bełchatowie. Tematem wystąpienia były ekonomiczne aspekty produkcji biomasy i uprawa miskanta olbrzymiego. Firma pana Mazurkiewicza posiada największą w naszym województwie plantację miskanta olbrzymiego. Pole o powierzchni około 30 ha znajduje się pod Toruniem w Małej Nieszawce. Uprawa ta jest poligonem doświadczalnym, a obecnie zaczyna przynosić dochody, ponieważ znajduje się w drugim roku uprawy. Drugi blok poświęcony był biogazowniom rolniczym. Wykładowcą był Benny Lausren, doradca firmy Poldanor SA

z Przechlewa, który ma największe doświadczenia w budowie tego typu obiektów w Polsce. Ta duńska firma pobudowała na terenie naszego kraju 8 dużych biogazowni. Zainteresowani tą tematyką mogli usłyszeć o problemach i jak je rozwiązywać kiedy zamierza się postawić biogazownię. W kularach duński doradca odpowiadała na szczegółowe pytania dotyczące budowy biogazowni. Trzeci blok w całości poświęcono energii słońca. Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Odnawialnych Źródeł Energii w Bydgoszczy na czele z prezesem Stowarzyszenia, Benedyktem Grobelnym przedstawiało możliwości wykorzystania energii słonecznej do celów grzewczych oraz do produkcji energii elektrycznej. Uzupełnieniem Forum była prezentacja urzędów do pozyskiwania energii z OZE.

W 2011 roku rozpoczęto cykl dwudniowych szkoleń w ramach ogólnopolskiego projektu realizowanego wspólnie z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie pt. „Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie”. Program szkoleń obejmował część teoretyczną oraz wyjazdy podczas których uczestnicy mogli zapoznać się z praktycznymi aspektami związanymi z pracą urzędów pozyskujących energię z niektórych źródeł naturalnych (m.in. kolektory słoneczne, pompy ciepła czy piece na biomase). W ramach projektu zorganizowano 4 szkolenia na których przeszkolono 155 rolników. Kontynuacja projektu będzie w 2012 roku.

W ramach omawianego zadania podobnie jak w roku ubiegłym przygotowano w Grubnie 8 poletek demonstracyjnych z różnymi gatunkami roślin energetycznych.

Na zaplanowanych 240 porad wykonano 193. W szczególności dotyczyły one możliwości wykorzystania konkretnych źródeł energii; kolektorów słonecznych, elektrowni wiatrowych oraz pozyskiwania środków finansowych na ich wykonanie. Rolnicy są zainteresowani tego typu inwestycjami, ponieważ mogłyby one obniżyć koszty wydatkowane na energię.

Podsumowanie:

Odnawialne źródła energii to temat cały czas świeży o którym należy mówić ze względu na politykę Unii Europejskiej w tym zakresie. Dlatego też w KPODR w Minikowie prowadzone były różne formy edukacji mieszkańców regionu aby podnosić świadomość ludzi i wskazać im alternatywne źródło energii które jest przyjazne środowisku.

Rolnicy obecnie najbardziej interesują się produkcją brykietu i spalaniem słomy. Mniej natomiast interesują się produkcją roślin energetycznych. Spowodowane jest to między innymi wycofaniem dopłat do roślin energetycznych i do zakładania plantacji energetycznych. Natomiast jeżeli chodzi o pozyskiwanie energii ze źródeł naturalnych, to największym powodzeniem w tym roku cieszy się energia słońca (zapewne ze względu na dotacje). W drugim półroczu 2011r. zdecydowanie wzrosło zainteresowanie budową biogazowni rolniczych.

Temat „Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej” ze względu na rosnące zainteresowanie będzie kontynuowany w przyszłym roku.

Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych

Cel:

Wspieranie rolników w korzystaniu ze środków pomocowych w zakresie programu rolnośrodowiskowego.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	1617	102	1515
2.	Szkolenia stacjonarne	47	-	47
3.	Szkolenia wyjazdowe	1	-	1
4.	Opracowania			
	- <i>Plan i/lub wniosek rolnośrodowiskowy</i>	1199	72	1127
	- <i>Korekta planu i/lub wniosku</i>	444	54	390
	- <i>Wniosek o płatność - kontynuacja</i>	1974	132	1842
	- <i>Plan nawozowy</i>	1566	98	1468
	- <i>Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym</i>	3	-	3
5.	Lustracje w gospodarstwach	225	2	223

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestni - ków	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Prowadzenie dokumentacji w programie rolnośrodowiskowym.	I	1	12	Szczkowo
2.	Zmiany w programie rolnośrodowiskowym.	I, IV	2	31	Wielgie, Wichowo
3.	Programy rolnośrodowiskowe.	I, II, IV	9	137	Dąbrowa Ch. Rypin Wąpielsk Zielonczyn Kotnowo Puszcza Rz. Lubraniec Brześć Kuj. Wąsosz
4.	Program rolnośrodowiskowy – ważny element PROW 2007-2013.	IV	3	87	Grudziądz Świecie n/Osą
5.	Finansowanie działań rolnośrodowiskowych w gospodarstwie.	I	2	41	Topólka Dobre
6.	Podstawowe wymagania programów rolnośrodowiskowych oraz zasady wypełniania rejestrów agrotechnicznych.	I	2	29	Lniano Osie
7.	Zasady poprawnego wypełniania rejestru działalności rolnośrodowiskowej.	IV	2	34	Skoraczewo Mierucin

8	Zasady prawidłowego prowadzenia rejestru działalności rolnośrodowiskowej.	IV	2	23	Suchorączek Więcbork
---	---	----	---	----	-------------------------

Rezultaty:

Do rozpropagowania tego działania w dużej mierze przyczyniła się praca doradców z KPODR, m.in. poprzez organizację szkoleń, gdzie omawiano zasady i warunki uczestnictwa w programie rolnośrodowiskowym. Tematyka udzielanych porad z tego zagadnienia skupiała się na zasadach korzystania z programu, możliwości wprowadzania zmian w sytuacji, gdy już realizowano określone pakiety oraz warunków w przypadku przechodzenia ze „starego” na „nowy” program. Następstwem popularyzacji tego tematu było przygotowanie wielu opracowań w liczbie przekraczającej założenia Programu działalności KPODR w Minikowie na 2011 r.

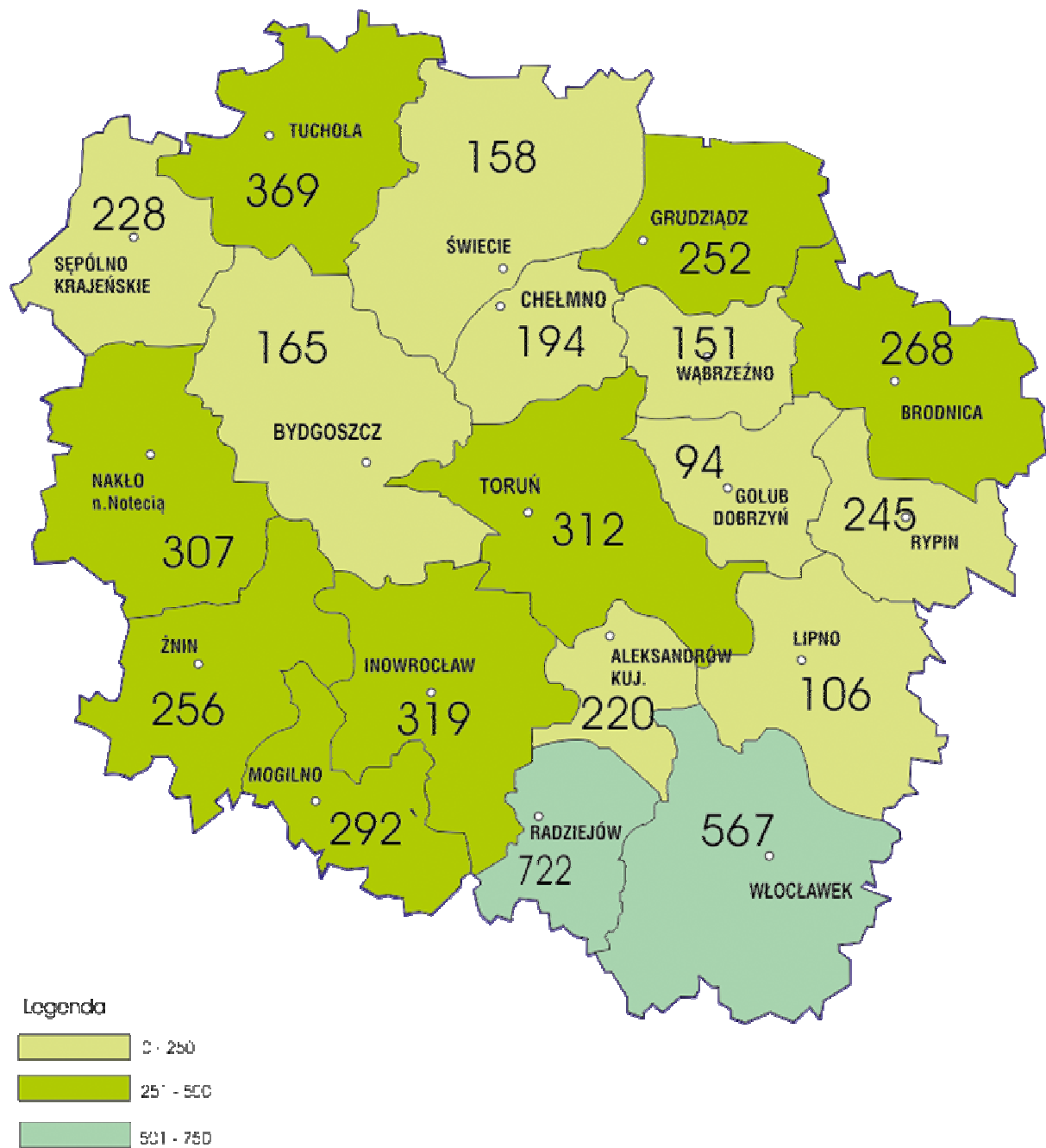
Na rok 2011 zaplanowano 1490 porad, a udzielono ich 1617. Zwiększeniu uległa liczba wykonanych opracowań; plany i/lub wnioski rolnośrodowiskowe oraz wnioski kontynuacyjne wykonano więcej niż zakładano w Programie działalności KPODR w Minikowie na 2011r. Z planowanych 67 szkoleń stacjonarnych zrealizowano 47, w których przeszkolono 698 osób. Mniejsza liczba szkoleń wynika z tego, iż rolnicy chętniej korzystali z porad indywidualnych niż uczestnictwa w szkoleniach.

Podsumowanie:

Liczba wykonanych opracowań oraz udzielonych porad z zakresu działań rolnośrodowiskowych świadczy o dużym zainteresowaniu ze strony producentów rolnych tym programem. Dlatego zachodzi konieczność kontynuacji tego typu działania. Pomimo, że program jest realizowany od 2004 r., to zarówno zmiany w finansowaniu według zasad PROW 2007-2013, jak również dość często wprowadzane nowe rozporządzenia zwiększają potrzebę przekazywania rolnikom rzetelnych informacji.

Analizując wszystkie kampanie składania wniosków rolnośrodowiskowych stwierdzić należy, że wiedza rolników w tym zakresie wzrasta, a przekazywane informacje o możliwościach pozyskania środków finansowych oraz pomoc w przygotowywaniu stosownych dokumentów wpływają na szersze zainteresowanie wśród rolników tą problematyką.

Pomoc KPODR w podejmowaniu
przedsięwzięć rolnośrodowiskowych
wg miejsca zamieszkania klienta

Zadanie 2. Doradztwo i edukacja rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

Cel:

Merytoryczne wsparcie i pomoc dla rolników gospodarujących na obszarach narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	146	5	141
2.	Szkolenia stacjonarne	34	1	33
3.	Opracowania			
	- <i>Plany nawozowe</i>	361	-	361
4.	Lustracje w gospodarstwach	42	2	40

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestni - ków	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Program działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszaru szczególnie narażonego Nr 2 w rejonie wodnym Dolnej Wisły.	I, III, IV	7	92	Lisewo /2/ Papowo Bisk. /2/ Stolno /2/ Dobrcz
2.	Działalność rolnicza na obszarach szczególnie narażonych ograniczająca zanieczyszczenia wód składnikami nawozowymi.	II, III	14	423	Radziejów Raciążek /2/ Koneck /2/ Waganiec /2/ Bytoń Dobre Osiećciny Bądkowo /2/ Aleksandrów Kujawski /2/
3.	Obowiązki rolników na OSN, a zasada wzajemnej zgodności.	IV	4	103	Bytoń Osiećciny Radziejów Dobre
4.	Aktualny stan wdrażania dyrektywy azotanowej RDW – obowiązki doradców i rolników.	IV	1	29	Grubno

Rezultaty:

Zadania dla doradztwa rolniczego wynikające z programu działań na obszarach szczególnie narażonych (OSN) dotyczyły całokształtu zagadnień edukacyjnych i konkretnych zadań wymagających wizytowania wybranych gospodarstw. W związku z tym niezbędna była realizacja takich działań jak: prowadzenie szkoleń i doradztwa specjalistycznego, zbieranie danych w celu

opracowania planów nawozowych dla gospodarstw z rejestrów gminnych oraz opracowywanie planów nawożenia.

W 2011 roku Ośrodek, podobnie jak w latach ubiegłych, uzyskał dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na realizację zadań na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami. Przyznane środki finansowe ułatwiły organizację szkoleń dla rolników oraz pomogły pokryć koszty opracowywania planów nawozowych.

Na zaplanowanych 26 szkoleń w 2011 roku zrealizowano 34 szkolenia, w których uczestniczyło 791 osób. Rezultatem prowadzonych szkoleń w 2011 roku było opracowanie 361 planów nawożenia i bilansu azotu dzięki którym rolnicy będą mogli planować wykorzystanie nawozów naturalnych na poszczególnych polach swojego gospodarstwa.

W 2012 roku kończy się kolejny etap realizacji działań na OSN obejmujący lata 2008 - 2012. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadza na obszarach objętych działaniem badania zawartości azotanów w wodach oraz stopnia eutrofizacji wód. Na podstawie tych badań wyznaczone zostaną tereny lub wykluczone z ochrony te, na których stan wód uległ dużej poprawie.

Zadania doradcze realizowane były pod kontrolą i we współpracy z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Podsumowanie:

Obecnie 16 gmin w województwie kujawsko-pomorskim jest objętych działaniami mającymi na celu zmniejszenie zanieczyszczenia azotanami.

Zwiększająca się świadomość rolników pozwala na lepszą ochronę stanu wód w województwie kujawsko-pomorskim. W grudniu 2011 roku został złożony kolejny wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie działania na rok 2012.

Realizacja tego zagadnienia wymaga kontynuacji. Znajomość i przestrzeganie obowiązków nałożonych na rolników gospodarujących na OSN-ach pozwoli na ograniczenie zanieczyszczeń przedostających się do środowiska. Sprawa ta jest bardzo istotna również dla samych rolników, ponieważ realizacja programu działań włączona została do zasady wzajemnej zgodności. Nieprzestrzeganie obowiązków wynikających z zapisów obowiązujących na OSN skutkuje odpowiednimi sankcjami finansowymi nakładanymi przez służby kontrolne. Dla doradztwa zakres pracy w tym zakresie ulegnie zwiększeniu, ponieważ w roku 2012 odbędzie się wyznaczanie nowych obszarów. Według wstępnych zapowiedzi powierzchnia objęta OSN-ami w naszym kraju będzie poszerzona. Wymagać to będzie dotarcia z tymi informacjami i objęcia bezpośrednim doradztwem znacznie szerszego grona osób.

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych

Cel:

Przekazanie rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich niezbędnej wiedzy na temat zmian oraz działań dotyczących wsparcia rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013.

Nabywanie przez rolników umiejętności pozyskiwania środków z funduszy przeznaczonych na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	2842	321	2521
2.	Szkolenia stacjonarne	27	-	27
3.	Szkolenia wyjazdowe	3	-	3
4.	Opracowania			
	- Renty strukturalne	7	-	7
	- Ułatwianie startu młodym rolnikom	290	11	279
	- Modernizacja gospodarstw rolnych	1026	69	957
	- Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	7	-	7
	- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	172	26	146
	- Przywracanie potencjału produkcji rolnej	36	8	28
5.	Lustracje w gospodarstwach	148	6	142

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich i rolnośrodowiskowych	I - II	7	102	Kijewo Królewskie, Zelgno, Łysomice, Obrowo Czernikowo, Zławieś Wielka, Łubianka,
2.	PROW 2007-2013	II, IV	6	137	Izbica Kujawska, Urszulewo, Rypin, Kowalewo Pomorskie

Rezultaty:

Spośród działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 wsparcie dla rolników w pozyskiwaniu środków zdominowały trzy działania – „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Ułatwianie startu młodym rolnikom” i „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”. Wnioski o przyznanie pomocy w ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych” były przyjmowane w pierwszych dniach roku, dla młodych rolników pod koniec półrocza, natomiast w ramach „Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej” jesienią. Rolnicy z województwa kujawsko-pomorskiego złożyli 3617 wniosków na „Modernizację gospodarstw rolnych”. Wnioskowana kwota wsparcia wyniosła około 538 mln złotych, co kilkakrotnie przekraczało początkowy limit środków pozostający do wykorzystania w regionie. W późniejszym okresie możliwości udzielenia wsparcia uległy znacznemu zwiększeniu. Wnioski przyjęte przez Kujawsko-Pomorski Oddział Regionalny ARiMR stanowiły ponad 10% wszystkich wniosków złożonych podczas ostatniego naboru w kraju. Znaczna część aplikacji była opracowana w ostatnich miesiącach ubiegłego roku. W pierwszych tygodniach roku specjaliści Ośrodka przygotowali takich dokumentów 1026, chociaż plan był dużo mniejszy, gdyż zakładał opracowanie 176 aplikacji (wniosków o pomoc, wniosków o płatność i wniosków o wsparcie w ramach KPR łącznie). Dysproporcja pomiędzy tym co zaplanowano, a wykonaniem wynika stąd, że w okresie opracowywania Programu działalności KPODR w Minikowie na 2011 r. nie był dokładnie znany terminarz naboru, a zwłaszcza jego dwuetapowość, która w tym działaniu została zastosowana po raz pierwszy.

W planowaniu omawianego zadania ujęto przygotowanie dla wnioskodawców 138 aplikacji w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”. Realizacja zamknęła się liczbą 290 opracowań, czyli dwukrotnie więcej niż zaplanowano. Ogółem w regionie złożono 798 wniosków o premie na kwotę prawie 60 mln złotych, co stanowiło blisko 10% z 8266 wniosków przyjętych przez ARiMR w tegorocznym naborze w Polsce.

Podobnie duży udział we wnioskach przyjętych w skali kraju miały wnioski z regionu złożone w naborze w ramach „Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej”. Program działalności KPODR w Minikowie na 2011 r. zakładał przygotowanie dla potencjalnych beneficjentów 79 opracowań. Wykonano ich w Ośrodku 172, z czego większość stanowiły wnioski o przyznanie pomocy. Niestety nowe kryteria punktowej oceny operacji okazały się niekorzystne dla rolników z województwa kujawsko-pomorskiego, ponieważ wysoko była premiovana mała powierzchnia gruntów w gospodarstwie stanowiącym bazę wnioskodawcy dla uruchamiania nowej działalności.

Roczny plan zadań w Programie działalności KPODR w Minikowie na 2011 r. w zakresie innych działań PROW objętych omawianym zadaniem był znacznie mniejszy. Zakładano pojedyncze opracowania w ramach „Zalesiania gruntów rolnych oraz zalesiania gruntów innych niż rolne” i II etapu „Rent strukturalnych”. Wykonanie było znacznie większe niż zaplanowano. Działania Ośrodka świadczone nieodpłatnie, które towarzyszą płatnym usługom polegającym na opracowaniu wniosków wraz z innymi wymaganymi dokumentami, osiągnęły różny stopień realizacji. Z dużą nadwyżką został wykonany plan lustracji. Przeprowadzono lustracje 148 gospodarstw na zaplanowane 62. Bardzo dobra jest również realizacja zaplanowanych porad. Udzielono ich 2842. Nie został natomiast wykonany plan szkoleń. Na założone 54 szkolenia, których tematy wiązałyby się z zadaniem „Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków

finansowych” w okresie sprawozdawczym zorganizowano i przeprowadzono jedynie 30 takich spotkań. Niepełna realizacja planu szkoleń wynika z terminu naboru wniosków. Szkolenia przybliżające warunki naboru, sposoby ustalania kolejności przyznawania pomocy i inne ważne dla wnioskodawców zagadnienia są istotne tylko w okresie przed naborem, później nie cieszą się zainteresowaniem. W przypadku naboru na najpopularniejsze działania szkolenia przypadły albo w poprzednim roku kalendarzowym („Modernizacja gospodarstw rolnych”) albo w okresie intensywnych prac polowych („Ułatwianie startu młodym rolnikom”, „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”). Z tego powodu grupowe formy przygotowania potencjalnych wnioskodawców do naborów zostały w dużej części zastąpione doradztwem indywidualnym – większą ilością porad i lustracji. Należy również wspomnieć o szerokich działaniach informacyjnych dotyczących spraw objętych ocenianym zadaniem, a zwłaszcza licznych artykułach w miesięczniku Ośrodka, Biuletynie Informacyjnym i innych wydawnictwach.

Podsumowanie:

Dotychczasowe zmiany we wdrażaniu poszczególnych działań PROW wskazują, że dokładne zaplanowanie liczby opracowań jest bardzo trudne. Warunki dostępu i procedury udzielania pomocy podlegają licznym korektom związanym z nabywanym doświadczeniem zarządzających Programem, zmianą przepisów i zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi. Wobec wyczerpywania się środków finansowych PROW zasadne jest również rozważenie możliwości określania rocznych zadań za pomocą ogólnej liczby opracowań. Jednym z wniosków może być również konkluzja dotycząca szkoleń. Odbiorcy ciągle preferują doradztwo bezpośrednie. Coraz trudniej jest uzyskać dobrą frekwencję na szkoleniach, zwłaszcza jeśli ich terminy wypadają w okresie dużej intensywności prac polowych.

Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross-compliance)

Cel:

Propagowanie i zachęcanie rolników do korzystania z usług doradczych w zakresie dostosowania gospodarstw do standardów obowiązujących obecnie i w latach przyszłych.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracowników terenowych
1.	Porady	1019	30	989
2.	Szkolenia stacjonarne	174	-	174
3.	Opracowania			
	- <i>Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów – wniosek o dofinansowanie</i>	651	35	616
	- <i>Plan dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP</i>	1	-	1
	- <i>Raport z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP</i>	646	30	616
4.	Lustracje w gospodarstwach	1457	81	1376

Rezultaty:

W 2011 roku Ośrodek wspólnie z Kujawsko-Pomorską Izba Rolniczą prowadził szeroką akcję informacyjną w ramach projektu PROW 2007–2013 „Zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich a obowiązek spełnienia przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności, ze szczególnym uwzględnieniem programów zwalczania chorób zakaźnych”. W ramach projektu, przeprowadzono 175 szkoleń, w których uczestniczyło 4422 rolników. Szkolenia dwudniowe obejmowały część teoretyczną oraz część warsztatową w gospodarstwach rolnych.

W ramach omawianego zadania udzielono 1019 porad na zakładanych 1157 oraz wykonano 1457 lustracji w gospodarstwach na 805 planowanych. Sporządzono 646 raportów z kompleksowej oceny gospodarstwa rolnego i BHP przy planowanej liczbie 310.

Dodatkowo w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, u rolników z którymi podpisane były umowy w 2010 i w 2011r., doradcy rozpoczęli lustracje gospodarstw pod kątem spełniania wymogów cross-compliance. Na planowaną liczbę 345 podpisano 483 umowy na korzystanie z usług doradczych przez rolników i przez posiadaczy lasów.

Podsumowanie:

W 2012 roku prowadzone działania będą związane z realizacją umów na usługi doradcze podpisane w 2011 roku. Planowana jest również akcja szkoleniowa propagująca przestrzeganie wymogów zasady wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych. Zadanie „Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross-compliance)” będzie kontynuowane w następnych latach z uwagi na zainteresowanie rolników.

Zadanie 3: Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych

Cel:

Przygotowanie jak największej liczby rolników do korzystania z dopłat obszarowych.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	1141	61	1080
2.	Szkolenia stacjonarne	58	-	58
3.	Opracowania			
	- <i>Wnioski obszarowe (w tym ONW)</i>	11555	308	11247

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Zasady wypełniania wniosków o płatności obszarowe	I - IV	37	503	Teren województwa
2.	Zasady wypełniania wniosków o dopłaty bezpośrednie	I - IV	19	251	Teren województwa

Rezultaty:

Pomoc w wypełnieniu wniosków o przyznanie płatności w ramach systemu bezpośredniego wsparcia rolników należy od 2004 roku do podstawowych działań Ośrodka. W ostatnich latach ma to formę płatnych usług. Pozostałe działania wspierające realizację zadania – szkolenia i porady są świadczone nieodpłatnie. W trakcie ósmej kampanii naboru, która odbyła się w bieżącym roku, w województwie kujawsko-pomorskim złożono około 65,8 tysięcy wniosków, co stanowi prawie 5% ogólnej liczby wniosków przyjętych przez ARiMR w kraju. Począwszy od 2006 roku liczba rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych systematycznie maleje. W bieżącym roku różnica ta wyniosła prawie 4,4 tysięcy. Jest to następstwem koncentracji ziemi oraz przeznaczenia znaczącej części terenów rolnych na cele pozarolnicze.

Program działalności KPODR w Minikowie na 2011 r. zakładał przygotowanie przez specjalistów KPODR 8120 wniosków na jednolitą płatność obszarową, płatności uzupełniające i wsparcie dla obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania. Przyjęty zakres ilościowy oprócz malejącej

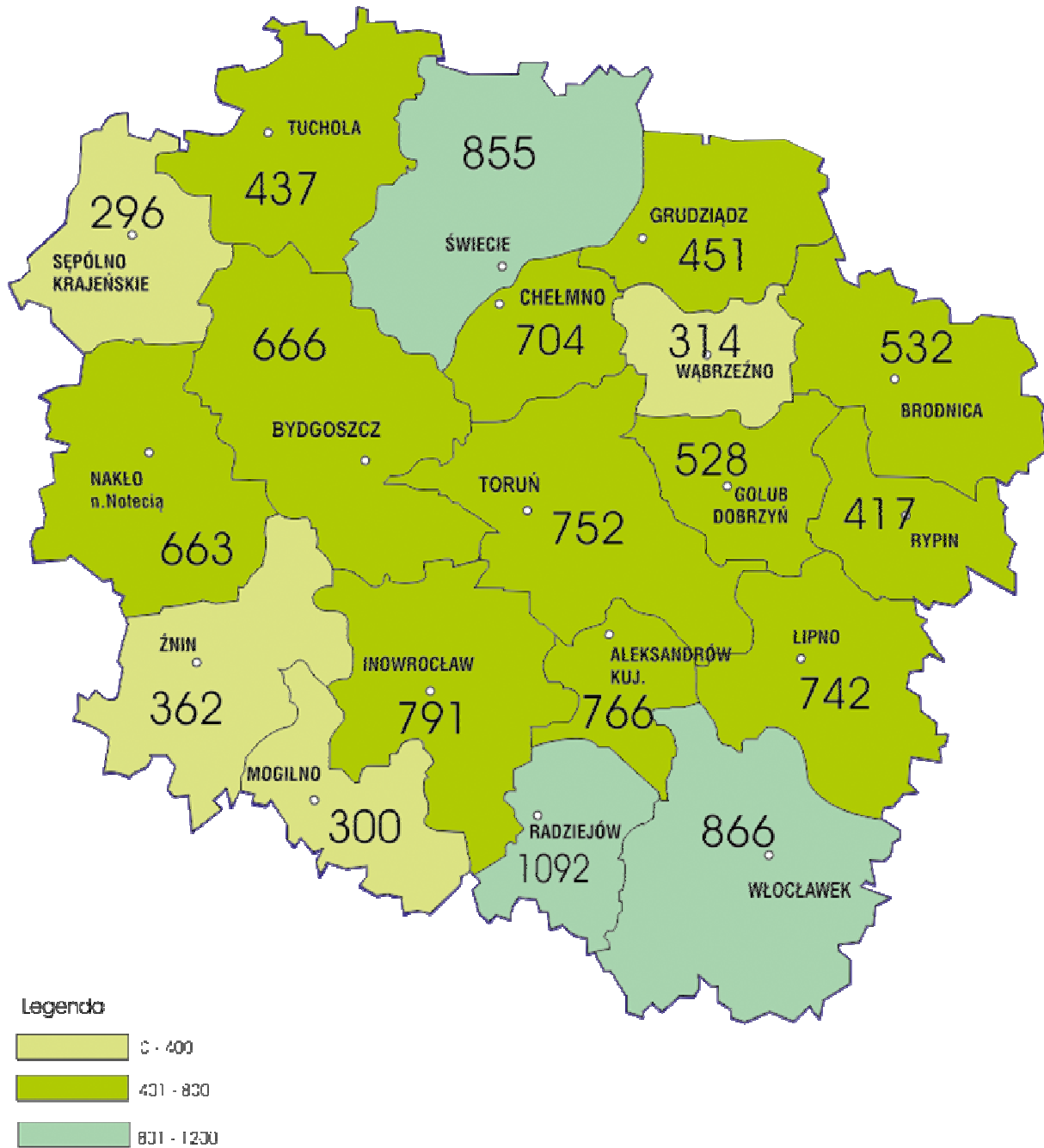
liczby wnioskodawców, uwzględniał również fakt, że rolnicy wsparcia bezpośredniego nabywają większych umiejętności samodzielnego wypełniania wniosków przesłanych im przez Agencję. Realizacja zadania zamknęła się liczbą 11555 opracowanych wniosków, co stanowi ponad 142% zaplanowanej ilości i jednocześnie około 17,5% wniosków złożonych w województwie kujawsko-pomorskim. W porównaniu do wykonania z poprzedniego roku, liczba aplikacji przygotowanych przez specjalistów Ośrodka okazała się o niemal tysiąc wniosków mniejsza. W zakresie działań uzupełniających w niniejszym zadaniu, w porównaniu z Programem działalności KPODR w Minikowie na 2011 r., zorganizowano i przeprowadzono mniej szkoleń. Zakładano potrzebę realizacji 97 szkoleń stacjonarnych związanych tematycznie z omawianym zadaniem. Odbyło się takich szkoleń 58. Większą wykonalność zadania wykazuje kolejna forma doradztwa, jaką są porady. W ramach zadania „Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych” w 2011 roku udzielono 1141 porad, czyli więcej niż zaplanowano (1049).

Działania prowadzone przez Ośrodek przyczyniają się do sprawnej realizacji płatności. Rolnicy i firmy zajmujące się produkcją rolą z terenu województwa kujawsko-pomorskiego pozyskali z tytułu płatności funkcjonujących w systemie bezpośredniego wsparcia za rok 2010 około 984 mln złotych.

Podsumowanie:

W zadaniu „Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych” nie ma pełnego wykonania planowanego zakresu szkoleń. Należy z większym realizmem przyjmować planowanie zadań w tym zakresie, ponieważ zainteresowanie wśród rolników tradycyjną formą szkoleń jest coraz mniejsze. Jedną z przyczyn zmniejszonego zainteresowania rolników jest również względna stabilizacja warunków przyznawania płatności.

**Pomoc rolnikom
w wypełnianiu wniosków
o płatności bezpośrednie
wg miejsca zamieszkania klienta**

Zadanie 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych

Cel:

Pomoc w tworzeniu nowych i funkcjonowaniu istniejących grup producentów rolnych.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	91	57	34
2.	Szkolenia stacjonarne	12	9	3
4.	Opracowania			
	- <i>Plan działania grupy (plan marketingowy)</i>	3	3	-
	- <i>Przygotowanie dokumentów do założenia i rejestracji grupy producentów</i>	5	5	-
	- <i>Wniosek o wstępne uznanie + plan dochodzenia do uznania grup owocowo-warzywnych</i>	3	3	-
	- <i>Zmiana planu dochodzenia do uznania grup owocowo-warzywnych</i>	5	5	-

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Zasady tworzenia i funkcjonowania grupy producentów zbóż i rzepaku.	I	2	34	Włóki /2/
2	Zasady tworzenia i funkcjonowania grupy producentów rolnych.	I	3	21	Wybranowo Waganiac- Ariany Gałęzewo
3	Zasady tworzenia i funkcjonowania grupy producentów jaj.	I	1	8	Radomice
4	Zasady tworzenia i funkcjonowania grupy producentów warzyw.	I	1	13	Działowo
5	Podnoszenie konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez zrzeszanie się rolników ze szczególnym uwzględnieniem formy spółdzielczej.	III	1	15	Obrowo

Rezultaty:

Według danych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w grudniu 2011 zarejestrowanych było 788 grup producentów rolnych, z czego w rejestrze Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego wpisanych było 97 tj. o 20 % więcej niż na koniec 2010 roku. Klasyfikuje to nasze województwo na trzecim miejscu w kraju zaraz po województwach wielkopolskim i dolnośląskim. Jeśli chodzi o grupy producentów owoców i warzyw, które działają na podstawie Ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (Dz. U. z 2088r. Nr 11, poz. 70 ze zm.), to w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowane są 22 wstępnie uznane oraz 13 uznanych organizacji producentów owoców i warzyw (o 5 więcej niż w grudniu 2011 roku).

W ramach zadania „Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych” w 2011 roku udzielono 91 porad, które dotyczyły możliwości oraz zasad tworzenia grup producentów rolnych i grup producentów owoców i warzyw, zasad funkcjonowania tych grup, możliwości wykorzystania

środków pomocowych przeznaczonych dla grup producentów oraz wdrażaniu nowego prawodawstwa dla grup producentów.

Zorganizowano 12 szkoleń, w których uczestniczyło 145 osób. Uczestnikami byli rolnicy zainteresowani utworzeniem grup producentów rolnych oraz owoców i warzyw.

Przeprowadzone działania przyczyniły się do podjęcia przez rolników wspólnej inicjatywy mającej na celu utworzenie grup producentów. Efektem pracy doradczej prowadzonej w 2011 roku było utworzenie 3 grup producentów rolnych oraz 3 grup producentów owoców i warzyw a także rozpoczęcie procesu tworzenia i rejestracji 7 grup producentów rolnych i 5 grup producentów owoców i warzyw.

Były to:

Grupy producentów zarejestrowane w 2011 r.:

1. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku „Spichlerz Jaskóły” w Wybranowie
2. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku „Nadwiślanka” we Włókach
3. Grupa Producentów Ziemniaków „Dareks Plus” w Arianach
4. Grupa Producentów Warzyw „Stopol” w Gąskach
5. Grupa Producentów Warzyw „Warzywa Kobelniki” w Kobylnikach
6. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Mera” w Śmiłowicach

Grupy producentów rolnych w trakcie rejestracji:

1. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku - Brzuze
2. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku - Węgierce
3. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku - Ruskowo
4. Grupa Producentów buraka cukrowego - Węgierce
5. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku - Bielsk
6. Grupa Producentów Produktów Ekologicznych - Pokrzydowo
7. Grupa Producentów Buraka Cukrowego- Luber- Kaczkowo

Grupy producentów owoców i warzyw w trakcie rejestracji:

1. Grupa producentów warzyw- Czmych - Gruta
2. Grupa producentów warzyw- Szmyd - Karsk
3. Grupa Producentów owoców i warzyw - Luber- Kaczkowo
4. Grupa Producentów warzyw- Kowalewski - Węgierce
5. Grupa producentów warzyw- Spółdzielnia Dąbrówka - Dąbrówka

Przez cały 2011 rok prowadzone były działania doradcze pomagające grupom producentów właściwie funkcjonować. Doradztwo obejmowało: wdrażanie nowego prawodawstwa, pomoc w pozyskiwaniu środków krajowych i unijnych oraz w bieżącej działalności grupy

Łącznie doradztwem objęto 24 grupy ogrodnicze oraz 39 grup producentów rolnych.

Były to:

1. Grupa Producentów Warzyw i Owoców „Pol-Frut” sp. z o.o. w Arianach
2. Stowarzyszenie Producentów Owoców i Warzyw „Tomato-Rol” w Chromowoli

-
3. Stowarzyszenie Producentów Pomidorów „Etna” w Lipnie
 4. Radziejowska Grupa Producentów Warzyw „Altom” sp. z o.o. w Starym Radziejowie
 5. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Siewierski” sp. z o.o. w Jarantowicach
 6. Stowarzyszenie Producentów Pomidorów „Wisła” w Lipnie
 7. Grupa Producentów Warzyw i Owoców „Frut-Serwis” sp. z o.o. w Nieszawie
 8. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Lipno” sp. z o.o. w Lipnie
 9. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Agro-Garden” sp. z o.o. w Krojczynie
 10. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Edom” sp. z o.o. w Grudziądzu
 11. Stowarzyszenie Producentów Owoców i Warzyw Ziemi Dobrzyńskiej w Fabiankach
 12. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Agrowit” Gniewkowo- Spółka z o.o.
 13. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Wit-Mar” Zławieś Wielka- Spółka z o.o.
 14. Grupa Producentów Owoców GALSTER Spółka z o.o. w Sicienku
 15. KMR Grupa - Spółka z o.o. w Trzciance
 16. Grupa Producentów Owoców i Warzyw AGRO FARMER sp. z o.o. we Włocławku
 17. Grupa Producentów Owoców „Sadco Grupa” Spółka z o.o. w Śmiłowicach
 18. Grupa Producentów Warzyw „Natura” sp. z o.o. w Dobrzyniu/Wisłą
 19. Grupa producentów owoców Mera- Śmiłowice
 20. Grupa producentów owoców i warzyw Klimkiewicz- Wtelno
 21. Grupa producentów ziół: Kujawskie Ziola- Skibice
 22. Grupa producentów warzyw FCB Grupa- Mlewie
 23. Grupa producentów warzyw Stopol- Gąski
 24. Grupa producentów warzyw Warzywa Kobelniki- Kobelniki
 25. Grupa Producentka Trzody Chlewnej „Rol-Tucz” sp. z o.o. w Dębowej Łące
 26. Stowarzyszenie Producentów Trzody Chlewnej „Bądkowo” w Bądkowie
 27. Kujawsko-Pomorskie Zrzeszenie Plantatorów w Grudziądzu
 28. Spółdzielcza Grupa Producentów Żywca Wołowego „Kujawy” w Sierzchowie
 29. Grupa Producentów Ziemniaka „Bronisław” w Bronisławiu
 30. Grupa Producentów Żywca Wołowego „Spółdzielnia Zorza” w Białozewinie
 31. Grupa Producentów „Spółdzielnia Zorza” w Białozewinie
 32. Grupa Producentów Zbóż i Roślin Oleistych „Avena” sp. z o.o. w Trzciance
 33. „Fadrol” sp. z o.o. w Wabczu
 34. Spółdzielnia Producentów Ziarna Zbóż i Nasion Roślin Oleistych w Linowie
 35. Grupa Producentów Trzody Chlewnej „STOROL-TUCZ” sp.z o. o. w Kowalewie
 36. Międzywojewódzka Spółdzielnia Producentów Trzody Chlewnej w Linowie
 37. Grupa Producentów Rzepaku „Maja” sp. z o.o. w Łyskowie
 38. Grupa Producentów Buraka Cukrowego „RAZEM” sp. z o.o. w Salnie
 39. Grupa Producentów Trzody Chlewnej Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Łysomicach
 40. Spółdzielcza Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku „DOBROL” w Gniewkowie
 41. Spółdzielcza Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku „ZGODA” w Pluskowęsach
 42. Spółdzielcza Grupa Producentów Trzody Chlewnej „ZGODA” w Pluskowęsach
-

-
43. Spółdzielnia „AGRO-TOP” Grupa Producentów Trzody Chlewnej w Niedźwiadach
 44. Spółdzielnia „AGRO-TOP” Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku w Niedźwiadach
 45. Spółdzielcza Grupa Producentów Trzody Chlewnej „RYPIN” w Rypinie
 46. „GRANA” Grupa Producentów Zbóż Sp. z o.o. w Krotoszynie
 47. Spółdzielcza Grupa Producentów Trzody Chlewnej “Agro-Tucz” w Dębowej Łące
 48. Grupa Producentów Mleka LAMA Sp. z o.o. w Wąsewie
 49. Spółdzielcza Grupa Producentów Mleka “ZAMEK” w Jabłonowo Zamek
 50. Spółdzielcza Grupa Producentów Mleka “BUKOWIEC” w Jabłonowo Zamek
 51. Grupa Producentcka “POLSKIE ZIARNO” sp. z o.o. w Radzynie Chełmińskim
 52. Zrzeszenie Producentów Zbóż i Rzepaku „ELITA” w Bądkowie
 53. Grupa „ROL -CORN” sp. z o.o. w Budyniu
 54. Grupa Producentów „Kujawsko-Warmiński Rzepak” sp. z o.o. w Nowych Jankowicach
 55. Grupa Producentów „Polskie Zboża” sp. z o.o. w Nowych Jankowicach
 56. Grupa Producentów Koni „Koń Zimnokrwisty” sp. z o.o. w Nowych Jankowicach
 57. Grupa Producentów „Dobre Mleko” sp. z o.o. w Nowych Jankowicach
 58. Grupa Producentów „Żywiec Wołowy” sp. z o.o. w Nowych Jankowicach
 59. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku Piątka – Bielsk
 60. Grupa Producentów buraka cukrowego Piątka Plus – Bielsk
 61. Grupa Producentów bydła rzeźnego Dareks- Waganiec
 62. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku „Spichlerz Jaskóły” w Wybranowie
 63. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku „Nadwiślanka” we Włókach

W ramach opisywanego zadania nie zrealizowano działania dotyczącego napisania i wydania broszury dotyczącej tworzenia grup owocowo- warzywnych - z powodu zmian w prawodawstwie unijnym. W I półroczu 2011r. wycofano fundamentalne rozporządzenie Komisji (WE) nr 1580/2007 z dnia 21 grudnia 2007 r. - zostało uchylone przez rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw (Dz. Urz. UE L 157 z 15-06-2011 r., str. 1). W związku z nowym prawodawstwem unijnym zostanie ustanowione w I półroczu 2012r. krajowe prawodawstwo wykonawcze. Dlatego wskazane jest wydanie broszury obejmującej obowiązujące przepisy w 2012 r.

Podsumowanie:

Promowanie idei tworzenia grup producentów rolnych oraz grup owoców i warzyw zaowocowało powstaniem 16 nowych. Jednak nadal niewielki procent producentów rolnych jest chętnych do wspólnego działania. Dlatego KPODR w Minikowie w dalszym ciągu będzie prowadził doradztwo i pomoc dla rolników chętnych do zrzeszania się w organizacje producenckie.

Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Zadanie 1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji

Cel:

Wsparcie doradcze rolników zainteresowanych produkcją integrowaną.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	26	14	12
2.	Szkolenia stacjonarne	3	3	-
3.	Lustracje	1	-	1

Rezultaty:

Integrowana Produkcja (IP) jest to produkcja wysokiej jakości owoców i warzyw, dająca pierwszeństwo bezpiecznym metodom niechemicznym, minimalizująca niepożądane efekty uboczne stosowanych agrochemikaliów ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska i zdrowia ludzi. W Polsce IP jest regulowana przepisami ustawy o ochronie roślin z dnia 18 grudnia 2003r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2008r. Nr 133 poz. 849) oraz Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie integrowanej produkcji (Dz. U. z 2004r. Nr 178, poz. 1834 z późn. zm.).

Działania realizowane przez ARiMR „Uczestnictwo rolników w ramach systemów jakości żywności” umożliwiające zwrot kosztów nie powoduje zwiększenia zainteresowania tym programem. Oczekiwania producentów z otrzymaniem dotacji w ramach IP były znacznie większe; niestety tak nie jest. Ponadto integrowana produkcja jest mało znana przez konsumentów i wymaga znacznych nakładów na promocję produktów. Natomiast firmy skupowe są zainteresowane posiadaniem przez rolników międzynarodowych systemów GLOBALGAP i BRC. Są to systemy jakości uznawane przez wielu pośredników i dystrybutorów, a tym samym ułatwiające obrót produktów przez różnego rodzaju sieci handlowe.

Na zaplanowane w ramach tego zadania jedno szkolenie, w 2011 roku zorganizowano 3 szkolenia dwudniowe. Posiadanie świadectwa ukończenia szkolenia jest niezbędne w momencie zgłaszania przez rolnika do Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin chęci prowadzenia upraw systemem IP. Uprawnienia takie są aktualizowane raz na 5 lat. Kursy odbyły się w Rypinie i dwa Minikowie; uczestniczyło w nich 77 osób. Wśród beneficjentów byli producenci jabłoni, grusz, wiśni śliw, porzeczek oraz truskawek. Szkolenia kończyły się egzaminem, po zdaniu którego sadownicy uzyskali odpowiednie zaświadczenia.

Na zaplanowane w 2011 roku 43 porady, z powodu małego zainteresowania tym tematem w pierwszym półroczu udzielono 26.

Podsumowanie:

Integrowana produkcja była dynamicznie rozwijającym się trendem w produkcji owoców pod koniec lat 90 tych. Niestety obecnie zainteresowanie tymi metodami maleje, a o certyfikaty występują najczęściej producenci zobligowani przez firmy dystrybuujące. W pierwszym półroczu br. zainteresowanie kursami IP nieznacznie wzrosło, powodem tego jest utrata ważności zaświadczeń uprawniających do stosowania IP w gospodarstwach. Integrowana produkcja rozwinęła się w sektorze owoców i warzyw. Jest to system produkcji dobrowolny i stosowany w gospodarstwach, gdzie odbiorcy wymuszają posiadanie certyfikatów potwierdzających jakość produktów. Obecnie ten system produkcji w gospodarstwach wykazuje tendencje malejące. W naszym województwie wydano w 2011 r. 25 certyfikatów w tym 24 na owoce a jeden na buraczka ćwikłowego. W dalszym ciągu dominują producenci jabłek – 14 certyfikatów.

Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności

Cel:

Edukacja rolników w zakresie ekologicznego systemu produkcji żywności zgodnie z obowiązującym prawodawstwem. Upowszechnianie i promocja ekologicznych metod produkcji żywności. Pomoc w pozyskiwaniu funduszy unijnych w ramach PROW 2007-2013 dostępnych dla producentów żywności ekologicznej.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	70	25	45
2.	Szkolenia stacjonarne	13	11	2
3.	Szkolenia wyjazdowe	1	1	-
4.	Konferencje	1	1	-
5.	Opracowania		-	
	- <i>Przygotowanie wniosku do atestacji</i>	1	-	1
6.	Lustracje w gospodarstwach	8	8	-
7.	Wystawy- organizacja stoiska z żywnością ekologiczną	3	3	-

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Stan i perspektywy rozwoju rolnictwa ekologicznego w woj. kuj.-pom.	II	2	49	Koronowo, Chrystkowo
2.	Ekologiczne metody ochrony roślin	III	1	11	Dąbrowa Chełmińska
3.	Jak rozpoznać produkt ekologiczny - warsztaty	II - III	3	46	Minikowo

4	Jakość żywności ekologicznej - warsztaty	III	1	15	Minikowo
5.	Rolnictwo ekologiczne tak czy nie	II	1	18	Łabiszyn Wieś
6.	Wartości zdrowotne żywności ekologicznej	III	1	16	Tuchola
7.	Rolnictwo ekologiczne szansą dla zachowania bioróżnorodności	II	1	15	Zarzeczewo
8.	Promocja ekologicznych metod produkcji żywności. Bioróżnorodność w ogrodach przydomowych	II	1	20	Minikowo

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematy ważniejszych konferencji:					
1.	Rolnictwo ekologiczne-dobre dla natury i człowieka	II	1	36	Zarzeczewo

Rezultaty:

Warunki strukturalne, środowiskowe, społeczne oraz historyczne sprawiają, że polskie rolnictwo ma szansę na rozwój ekologicznych metod produkcji żywności. Dziś świadomy konsument poszukuje żywności wysokiej jakości wyprodukowanej pod kontrolą w warunkach naturalnych bez chemii przemysłowej i polepszaczy. Szansą na pozyskanie produktu wysokiej jakości jest właśnie rolnictwo prowadzone metodami ekologicznymi.

W ramach zadania „Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności” w roku 2011 podjęto działania edukacyjne w formie konferencji, szkoleń, warsztatów, szkoleń wyjazdowych oraz konkursów. Powyższe działania skierowane było do grup docelowych, jakimi są rolnicy ekologiczni regionu kujawsko-pomorskiego oraz konsumenci. W ramach tematu *rolnictwo ekologiczne* udzielono 70 porad, przeprowadzono 8 lustracji, zorganizowano konferencję i szkolenie wyjazdowe oraz 13 szkoleń stacjonarnych.

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie systematycznie uczestniczy w działaniach promocyjnych żywności ekologicznej województwa kujawsko-pomorskiego. Wśród tych najważniejszych należy wymienić współorganizację i obsługę stoiska żywności ekologicznej podczas Targów Turystyczno-Ogrodniczych „Lato na wsi” w Minikowie i „Kujawsko-Pomorskiego Miodowego Lata” w Zarzeczewie. Podczas tych imprez dodatkowo zorganizowano konkursy o tematyce ekologicznej pn. „Poznaję produkt ekologiczny”, „Ekologia w domu i zagrodzie”

Ważnym przedsięwzięciem w ramach promocji żywności ekologicznej są corocznie organizowane od 16 lat na terenie naszego województwa Krajowe Dożynki Ekologiczne, które i w tym roku cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród konsumentów żywności ekologicznej.

W sumie zgodnie z założeniami Programu działalności KPODR w Minikowie na 2011 rok zorganizowano 3 stoiska promujące żywność ekologiczną oraz rozwój rolnictwa i przetwórstwa regionu kujawsko-pomorskiego. W 2011 roku Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi ogłosiło czwartą edycję ogólnopolskiego konkursu na najlepsze gospodarstwo ekologiczne, który realizowany był w dwóch etapach: wojewódzkim i krajowym. Wzorem lat ubiegłych i w 2011 roku na zlecenie MRiRW KPODR w Minikowie był organizatorem wojewódzkiego etapu IV edycji konkursu na najlepsze gospodarstwo ekologiczne na terenie woj. kujawsko-pomorskiego. Współorganizatorem powyższego konkursu był Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Do udziału w konkursie zgłosiło się 6 gospodarstw

ekologicznych z regionu kujawsko-pomorskiego w kategoriach „ekologia - środowisko” oraz „ekologiczne gospodarstwo towarowe”. Zgodnie z kryteriami i obowiązującym regulaminem konkursu wybrano 2 najlepsze gospodarstwa ekologiczne, które zgłoszone zostały do krajowego etapu konkursu. Laureatami tegorocznej edycji wojewódzkiego etapu konkursu zostali: Gospodarstwo Karoliny i Piotra Zdziarskich w kategorii „ekologiczne gospodarstwo towarowe” oraz gospodarstwo Anny Stępień z Kiełpina w kategorii „ekologia-środowisko”.

Uaktualniono także elektroniczną bazę danych gospodarstw ekologicznych regionu kujawsko-pomorskiego. Baza elektroniczna znajdująca się obecnie na stronie www.kpodr.pl oraz na stronie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego pozwala na dotarcie zainteresowanych konsumentów do produktów ekologicznych bezpośrednio u producentów. Baza cieszy się dużą aprobatą wśród konsumentów, przetwórców i rolników.

Działania realizowane w temacie rolnictwo ekologiczne cieszą się zainteresowaniem wśród coraz większego grona rolników, tych certyfikowanych i w okresie konwersji. Obecnie pracownicy Ośrodka współpracują z 4 grupami docelowymi rolników ekologicznych z powiatu nakielskiego, tucholskiego, brodnickiego i świeckiego.

Organizowane przez Ośrodek konferencje, warsztaty i szkolenia są odpowiedzią na potrzeby rolników i dotyczą zmieniających się przepisów prawnych, metod produkcji przyjaznych środowisku, znakowania produktów ekologicznych oraz ich dystrybucji.

Od 2010 roku KPODR w Minikowie jest partnerem w projekcie BERAS IMPLEMENTATION, w którym działania skierowane są na propagowanie przyjaznych dla środowiska metod produkcji rolniczej w celu ograniczenia wpływu zanieczyszczeń do morza Bałtyckiego. W ramach powyższego projektu jest współpraca z wybranym i przygotowanym do tego celu gospodarstwem ekologicznym - demonstracyjnym Pana Zdziarskiego. Gospodarstwo z przygotowaną i wyposażoną w ramach projektu bazą szkoleniową ma służyć jako miejsce zajęć praktycznych i teoretycznych do kształcenia rolników, doradców i młodzieży. KPODR w Minikowie jest jednym z 23 partnerów w projekcie międzynarodowym, w którym uczestniczą państwa nadbałtyckie w tym tylko dwa Ośrodki Doradztwa Rolniczego tj. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Więcej informacji na temat realizowanego 3 letniego Projektu BERAS IMPLEMENTATION można znaleźć na stronie www.kpodr.pl.

Pomimo szeroko prowadzonej działalności edukacyjnej i promocyjnej w ostatnich latach liczba gospodarstw ekologicznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wzrasta w niewielkim stopniu. Nadal produkt ekologiczny jest produktem niszowym, to dowodzi iż w dalszym ciągu nasze działania informacyjne i edukacyjne powinny być kontynuowane i skierowane nie tylko do producentów żywności ekologicznej, ale także do konsumentów.

Podsumowanie:

Mając na uwadze wdrażanie prawa unijnego dotyczącego szerokiego spektrum tematów w dziedzinie rolnictwa ekologicznego w naszym kraju, istnieje konieczność sukcesywnego przygotowywania producentów do nowych warunków gospodarowania w systemie ekologicznym. Uzasadnione jest więc kontynuowanie działań zmierzających do upowszechniania produkcji żywności metodami ekologicznymi oraz wypracowania nowych i skutecznych metod przybliżania produktów ekologicznych konsumentom,

a także wyrabiania w nich nowych właściwych nawyków żywieniowych poprzez poznawanie żywności wyższej jakości.

Zadanie 3. Wsparcie doradcze rolników we wdrażaniu unijnych systemów jakości żywności

Cel:

Wsparcie edukacyjne rolników produkujących żywność wysokiej jakości.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	22	18	4
2.	Szkolenia stacjonarne	1	1	-

Rezultaty:

Na zaplanowanych w ramach tego działania 19 porad udzielono 22. Zorganizowano szkolenie „Elementy proekologiczne w produkcji truskawek przemysłowych, w którym uczestniczyło 20 osób.

W dalszym ciągu małe jest zainteresowanie doradztwem z tego zakresu. Wiąże się to z niewielkimi gratyfikacjami finansowymi, które mogą otrzymać rolnicy uczestnicząc w systemach jakości żywności – w przeciwieństwie do wymogów, które muszą spełnić biorąc udział w poszczególnych programach.

Podsumowanie:

Pomimo małego zainteresowania rolników produkcją żywności w ramach wspólnotowych systemów jakości żywności w roku 2012 temat ten będzie realizowany w ramach innego zadania w priorytecie III. O możliwości korzystania ze środków unijnych w ramach „Uczestnictwa w systemach jakości żywności” producenci żywności będą informowani również w 2012 roku.

Priorytet II

Podnoszenie poziomu zarządzania
gospodarstwem rolnym

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

Zadanie 1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej

Cel:

Monitoring sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim. Przedstawienie poziomu kosztów bezpośrednich i pośrednich, a w dłuższym okresie tendencji zmian relacji cen i kosztów dla wybranych działalności produkcyjnych.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	1696	255	1441
2.	Szkolenia stacjonarne	1	-	1
3.	Konferencje	1	1	-
4.	Opracowania			
	- <i>Agrokoszty</i>	78	78	-
	- <i>Kalkulacje Rolnicze</i>	1	1	-
	- <i>Podatki w rolnictwie</i>	1	1	-

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematy ważniejszych konferencji:					
1.	„Sytuacja ekonomiczna gospodarstw w świetle danych Polski FADN”	I	1	101	Przysiek
2.	Dni Przedsiębiorcy Rolnego „Możliwości poprawy dochodów i finansowania inwestycji” - współpraca z CDR w Brwinowie Oddział/Poznań	I	1	130	Poznań

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka szkolenia:					
1.	„Analiza kosztów i dochodów gospodarstwa”	IV	1	22	Rypin

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Nakład
1.	Kalkulacje Rolnicze	IV	500
2.	Podatki w rolnictwie	IV	500

Rezultaty:

W stosunku do zaplanowanych 1095 porad udzielono ich 1696. Porady dotyczyły głównie analizy raportu indywidualnego gospodarstwa rolnego prowadzącego rachunkowość rolną w systemie Polski FADN . Wydawnictwa pt. „Kalkulacje Rolnicze”, „Podatki w rolnictwie” wydano w IV kwartale. W związku z opóźnieniem realizacji projektu pt. „Zastosowanie komputera i wybranych programów komputerowych w procesie zarządzania gospodarstwem rolnym” zaplanowane szkolenia zostaną zrealizowane w I-II kwartale 2012 r.

W 2011 roku zrealizowano zadanie zlecone przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej-Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie dotyczące kosztów działalności produkcyjnych w ramach Systemu Zbierania Danych Rachunkowych o produktach rolniczych „Agrokoszty”. Badania prowadzone były w 78 gospodarstwach w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Zadanie przyczyniło się do podniesienia wiedzy rolników z zakresu rachunku kosztów oraz dostarczyło informacji na temat opłacalności produkcji podstawowych działalności rolniczych. Gromadzone dane w ramach systemu „Agrokoszty” są podstawą do wykonania analiz produkcyjno-ekonomicznych wybranych działalności w gospodarstwie. Mogą być także pomocne dla rolników w podejmowaniu różnych decyzji na etapie planowania.

Podsumowanie:

W związku z niesłabnącym zainteresowaniem zagadnieniami ekonomicznymi w rolnictwie oraz potrzebą oceny sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych zadanie będzie kontynuowane w następnym roku. Informacją o aktualnych kosztach produkcji jest zainteresowana administracja państwowa i samorządowa. Poza tym również zainteresowanie wykazują organizacje rolnicze, doradcy i niektóre firmy.

Zadanie 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych

Cel:

Wskazanie źródeł finansowania inwestycji w gospodarstwie rolnym. Określenie zdolności kredytowej gospodarstw planujących zaciągnięcie kredytów, w tym kredytów preferencyjnych z dopłatami ARiMR.

Umożliwienie rolnikom odzyskania podatku naliczonego do ceny środków produkcji nabywanych w związku z prowadzeniem działalności produkcyjnej.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	688	109	579
2.	Szkolenia stacjonarne	37	8	29
3.	Opracowania			
	- <i>Plany inwestycyjne</i>	775	58	717
	- <i>Wnioski kredytowe</i>	34	1	33
	- <i>Analizy ekonomiczne</i>	56	53	3
	- <i>Prowadzenie ksiąg rachunkowych</i>	103	50	53

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Szkolenia pt. „Podatek od towarów i usług ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień w rolnictwie”	I - IV	33	451	teren województwa

Rezultaty:

W ciągu 2011 roku wykonano 775 planów inwestycji (biznes planów). Opracowano 56 analiz ekonomicznych z zaplanowano 46 w ciągu roku, w tym w ramach projektu „Nowy Zawód-Nowa Szansa - dla mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza” opracowano 38 analiz. Realizacja zadania pozwoliła rolnikom realizującym inwestycje w gospodarstwach ubieganie się o kredyty preferencyjne z dopłatami do oprocentowania.

W 2011 r. podpisano łącznie 68 umów na rozliczanie podatku VAT i podatku dochodowego. Ogólna liczba podpisanych umów (2010 i 2011r.) na prowadzenie ksiąg rachunkowych przekroczyła planowaną ilość o 23 umowy. Podatek VAT rozliczany był w 99 gospodarstwach, z tego: 47 gospodarstw rozliczali specjaliści zakładowi, a 52 pracownicy terenowi. Od marca 2011r. wprowadzono dodatkowo usługę rozliczania podatku dochodowego dla rolników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą. Usługa ta jest realizowana w 4 gospodarstwach. W ramach usług rozliczania podatku VAT i podatku dochodowego sporządza się również dokumenty zgłoszeniowe do urzędów skarbowych (VAT-R, NIP-1, NIP-3) oraz wnioski o nadanie numeru REGON.

Podsumowanie:

Nadal istnieje zainteresowanie opracowaniem planów inwestycyjnych. Zadanie będzie kontynuowane w następnym roku.

Rolnicy są zainteresowani rozliczaniem podatku VAT w gospodarstwach rolnych oraz prowadzeniem księgowości pozarolniczych działalności gospodarczych. W związku z tym, usługi te będą kontynuowane i rozwijane w następnym roku.

Program 2. System zbierania i wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN

Zadanie 1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Cel:

Określanie dochodów gospodarstw rolnych funkcjonujących na terenie makroregionu Wielkopolska i Śląsk. Analiza sytuacji dochodowej w zależności od wielkości ekonomicznej i typu rolniczego po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej oraz dochód gospodarstwa.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Szkolenia stacjonarne	1	-	1
2.	Prowadzenie ksiąg FADN	1 200	284	916
3.	Wizyty w gospodarstwach	7 200	1 704	5 496
4.	Lustracje	370	370	-
5.	Wprowadzanie danych do komputera i generowanie raportów	1 195	257	938

Rezultaty:

W ramach zamknięcia roku obrachunkowego 2010 wprowadzono dane do komputera i wygenerowano raporty dla 1195 gospodarstw rolnych. Specjaliści Działu Ekonomiki dokonali kontroli i analizy danych rachunkowych we wszystkich bazach pracowników PZDR. Przetestowane zbiory zostały przesłane do Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej- Państwowego Instytutu Badawczego, zgodnie z umową. Dla rolników uczestniczących w systemie POLSKI FADN wygenerowano, dostarczono i omówiono „Raporty indywidualne”.

W 2011 roku w badaniach uczestniczyło 1200 gospodarstw. Żadne gospodarstwo nie wypadło z badań. Zadanie wykonało 96 doradców, którzy odbyli 7200 wizyt w gospodarstwach rolnych.

W tym roku zrezygnowano z przeprowadzenia szkoleń dla rolników rozpoczynających prowadzenie rachunkowości POLSKI FADN (w Programie działalności KPODR w Minikowie na 2011 r. przyjęto 3 szkolenia). Specjaliści zakładowi większą uwagę poświęcili szkoleniu specjalistów ds. Polskiego FADN. W ciągu 2011 roku przeprowadzono 370 kontroli wewnętrznych w gospodarstwach rolnych prowadzących rachunkowość FADN.

Podsumowanie:

FADN jest podstawowym narzędziem używanym w Unii Europejskiej do pomiaru i rozdysponowania dochodu w towarowych gospodarstwach rolnych. Dane rachunkowe są używane zarówno do rozpoznania jak i oceny narzędzi oraz środków wykorzystywanych w kreowaniu Wspólnej Polityki Rolnej. Rolnicy prowadzący systematycznie rachunkowość mają możliwość analizy

kosztów ponoszonych na funkcjonowanie gospodarstwa. Mogą również ocenić swoje gospodarstwo na tle innych gospodarstw uczestniczących w systemie rachunkowości Polski FADN.

Prowadzenie ksiąg rachunkowych Polski FADN w 2011 r.

PZDR	916
PE	252
PT	20
PM	12
Razem	1200

Program 3. System informacji rolniczej

Zadanie 1. Gromadzenie rolniczej informacji rynkowej

Cel:

Monitorowanie kształtowania się cen rynkowych podstawowych produktów rolniczych oraz środków do produkcji na rynku lokalnym.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Informacja rynkowa na zlecenie klienta	22	22	-
2.	Opracowania			
	<i>Cotygodniowe notowania targowiskowe</i>	780	52	728
	<i>Cotygodniowe notowania dla Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi</i>	272	52	220
	<i>Kwartalne notowania cen środków do produkcji</i>	80	4	76
	<i>Notowania cen nawozów mineralnych dla CDR w Brwinowie</i>	160	8	152
	<i>Analiza kształtowania się relacji cen produktów rolniczych i środków do produkcji</i>	12	12	-
3.	Ankieta gospodarstwa rolnego SGH	812	-	812

Rezultaty:

Zadanie zrealizowano zgodnie z Programem działalności KPODR w Minikowie na 2011 rok. Wykonane działania przyczyniły się do upowszechniania informacji o rynkowych cenach nieprzetworzonych produktów rolnych, środków do produkcji i usług rolniczych.

Podsumowanie:

Odbiorcami informacji rynkowej jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, administracja państwowa, uczelnie, media lokalne i krajowe, organizacje samorządowe i rolnicze, koła łowieckie, rzeczoznawcy sądowi oraz firmy ubezpieczeniowe. Ceny podstawowych produktów rolnicy indywidualni otrzymują za pośrednictwem „Aktualności” - internetowego biuletynu informacyjnego. Na podstawie ankiet gospodarstwa rolnego zbieranych przez doradców KPODR, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie opracowuje co kwartał publikację „Koniunktura w rolnictwie”. Wyniki badań dają właściwe sygnały o zjawiskach rynkowych i sytuacji ekonomicznej towarowych gospodarstw rolnych.

Zadanie 2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem Internetu

Cel:

Nabywanie umiejętności pozyskiwania informacji dostępnych w Internecie, pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym.

Zachęcenie rolników do korzystania z doradztwa elektronicznego świadczonego przez Ośrodek.

Podsumowanie:

Wykorzystanie komputerów w rolnictwie podobnie jak w innych dziedzinach gospodarki stale wzrasta. Coraz więcej rolników posiada już sprzęt komputerowy i korzysta z Internetu w celu pozyskiwania aktualnych informacji niezbędnych do nowoczesnego zarządzania gospodarstwem. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom, KPODR oferuje rolnikom dwutygodnik biuletyn internetowy „Aktualności”. Dociera on do zainteresowanych rolników, doradców, samorządów, instytucji i firm obsługujących rolnictwo, szkół. Jest on wysyłany pocztą elektroniczną z wykorzystaniem adresów e-mailowych odbiorców - klientów KPODR.

W 2011 roku wydano 22 numery „Aktualności”, które rozsyłane są do ponad 1000 odbiorców (rolnicy, urzędy gmin, starostwa, izby rolnicze, powiatowe zespoły doradztwa rolniczego).

Działalność doradcza Ośrodka prezentowana jest również na stronie internetowej Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

Priorytet III

Wielofunkcyjny, zrównoważony
rozwój obszarów wiejskich

Program 1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Zadanie 1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Cel:

Systematyczne podnoszenie stanu wiedzy mieszkańców terenów wiejskich w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności związanej z obsługą ruchu turystycznego.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	128	24	104
2.	Szkolenia stacjonarne	8	4	4
3.	Szkolenia wyjazdowe	25	-	25
4.	Lustracje	41	9	32
5.	I Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej „Wieś na weekend”	1	1	-
6.	Kursy	3	3	-
7.	Aktualizacja serwisu internetowego promującego gospodarstwa agroturystyczne	1	1	-

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Kurs agroturystyczny stopień podstawowy: „Zarabiamy na agroturystyce”	II-III	4	57	Raciążek
2.	Szkolenie: „Normy prawne a funkcjonowanie gospodarstw”	I	1	40	Rypin
3.	Szkolenie: „Co gmina wiedzieć powinna”	III	3	80	Minikowo, Przysiek, Zarzeczewo

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematy ważniejszych konferencji:					
1.	Konferencja agroturystyczna: ”Współpraca warunkiem rozwoju produktu turystycznego”	II	1	86	Minikowo
2.	I Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej „Wieś na weekend”	IV	1	123	Przysiek
3.	Seminarium: „Idea i zasady tworzenia agroturystycznych gospodarstw edukacyjnych”	IV	1	36	Minikowo

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematy ważniejszych działań:					
1.	Regionalny Konkurs AGRO-wczasy	II - IV	1	32	Teren województwa
2.	Aktualizacja serwisu internetowego promującego gospodarstwa agroturystyczne	I - IV	1	337	Teren województwa

Rezultaty:

W ramach zadania zrealizowano w sumie 33 szkolenia, czyli więcej niż zaplanowano. Uczestniczyło w nich 1075 osób. Podobnie jak w latach ubiegłych przewagę stanowiły szkolenia wyjazdowe, cieszące się niesłabnącym zainteresowaniem zarówno właścicieli gospodarstw agroturystycznych jak i potencjalnych usługodawców. Wielu uczestników szkoleń wykorzystało zdobytą wiedzę w tworzeniu własnej oferty turystycznej.

W 2011 roku przeprowadzono w gospodarstwach agroturystycznych lustracje, podczas których wykonano dokumentację fotograficzną bazy noclegowej i oferowanych atrakcji oraz wypełniono ankiety zawierające dane o gospodarstwie. W bieżącym roku zaplanowano lustracje gospodarstw niezarejestrowanych w bazie KPODR, a zgłoszonych do ewidencji w gminach. W trakcie realizacji zadania okazało się, że ewidencje gminne często są nieaktualne. Ponad połowa z wyznaczonych do wizytacji gospodarstw już nie prowadzi działalności agroturystycznej. W związku z tym wykonano niespełną połowę planowanych lustracji.

Przez cały rok systematycznie prowadzono aktualizację serwisu internetowego promującego gospodarstwa agroturystyczne z województwa kujawsko-pomorskiego. Aktualne oferty wraz ze zdjęciami zamieszczano na stronie internetowej, dodawano nowe gospodarstwa i usuwano te, które zrezygnowały z prowadzenia działalności. W rezultacie Ośrodek posiada obecnie informacje o 337 obiektach turystyki wiejskiej w województwie kujawsko-pomorskim.

Głównym rezultatem organizowanego corocznie Regionalnego Konkursu „AGRO-wczasy” było wyłonienie kolejnych gospodarstw posiadających atrakcyjną ofertę turystyczną oraz świadczących usługi na wysokim poziomie. Podobnie jak w roku ubiegłym Konkurs „AGRO-wczasy” zrealizowano wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko– Pomorskiego. W bieżącym roku Konkurs przeprowadzono w dwóch kategoriach: I - gospodarstwa agroturystyczne oraz II - usługi turystyki wiejskiej. Do Konkursu przystąpiły 32 gospodarstwa i obiekty turystyki wiejskiej z województwa kujawsko-pomorskiego, z których komisja konkursowa wyłoniła 10 laureatów. Nagradzane obiekty są prezentowane na szkoleniach stacjonarnych oraz odwiedzane podczas szkoleń wyjazdowych, stanowiąc dobry przykład dla innych kwaterodawców. Ponadto przeprowadzono szereg działań nie ujętych w Programie działalności KPODR w Minikowie na 2011 r., których realizacja wynikała z zapotrzebowania zgłaszanego na bieżąco.

Dodatkowe działania realizowane poza Programem działalności KPODR w Minikowie na 2011 rok:

- Konferencja agroturystyczna „*Współpraca warunkiem rozwoju produktu turystycznego*” odbyła się 25 maja w Minikowie. Wzięli w niej udział przedstawiciele nauki, samorządów, Lokalnych Grup Działania, Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej, Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej, doradcy z KPODR oraz właściciele gospodarstw agroturystycznych. W sumie 86 uczestników.

Głównym celem spotkania było podjęcie współpracy zmierzającej do wykreowania atrakcyjnych produktów turystycznych wsi kujawsko-pomorskiej.

- Kursy agroturystyczne zrealizowano w czerwcu i lipcu dla 57 beneficjentów w ramach umowy z GOK w Raciążku.

- Szkolenia dla pracowników Urzędów Gmin „*Co gmina wiedzieć powinna...*” (w zakresie agroturystyki) odbyły się we wrześniu w Minikowie, Przysieku i Zarzeczewie. Wzięło w nich udział 80 osób.

- I Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej *Wieś na weekend* przeprowadzono 17-18 października 2011 w Przysieku. Uczestniczyły w nim 123 osoby. Głównym celem Forum było rozpoczęcie dyskusji zmierzającej do wypracowania atrakcyjnych produktów turystycznych na terenach wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego. Motywem przewodnim tegorocznego Forum była próba stworzenia oferty turystycznej dla mieszkańców miast na pobyty weekendowe: „*Wieś na weekend*”. W ramach powyższego działania, w pierwszym dniu zorganizowano trzy wyjazdy studyjne pn. „Weekend dla aktywnych”, „*Wieś tematyczna*” oraz „*Kulinarna podróż*”, podczas których uczestnicy zapoznali się z ofertą odwiedzanych gospodarstw. Na zajęciach warsztatowych podjęto dyskusję na temat uatrakcyjnienia poznanej oferty turystycznej. Idea organizacji I Kujawsko-Pomorskiego Forum Turystyki Wiejskiej zrodziła się podczas majowej Konferencji agroturystycznej. W pierwszy dzień Forum odbyło się oficjalne ogłoszenie wyników konkursu „*AGRO-wczasy*”.

- Seminarium: „*Idea i zasady tworzenia agroturystycznych gospodarstw edukacyjnych*” przeprowadzono 8 listopada 2011 roku w Minikowie w ramach projektu „*Utworzenie sieci agroturystycznych gospodarstw edukacyjnych*”. Projekt realizowany jest przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ma on na celu opracowanie i upowszechnienie koncepcji funkcjonowania gospodarstwa edukacyjnego oraz zasad uczestnictwa gospodarstw edukacyjnych w ogólnopolskiej sieci. Idea projektu spotkała się z dużym zainteresowaniem uczestników. W efekcie w 2011 roku jedno gospodarstwo z terenu województwa kujawsko-pomorskiego zgłosiło swój udział w sieci, a kolejne zamierzają przystąpić w następnym roku.

Konkurs *AGRO-wczasy*, Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej, szkolenia dla pracowników Urzędów Gmin oraz aktualizację bazy gospodarstw agroturystycznych dofinansowano ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

Prowadzone działania przyczyniły się do podniesienia poziomu wiedzy potencjalnych kwaterodawców oraz osób świadczących usługi turystyczne w zakresie zasad tworzenia ciekawej oferty, trendów i kierunków rozwoju turystyki wiejskiej w krajach UE, wymagań turystów, itp. Na bieżąco aktualizowana strona internetowa stanowi skuteczną promocję turystyki wiejskiej województwa kujawsko-pomorskiego.

Podsumowanie:

Wzrost świadomości rolników i pozostałych mieszkańców wsi zainteresowanych prowadzeniem działalności agroturystycznej w zakresie wymagań rynku turystycznego skutkuje tworzeniem coraz lepszych i ciekawszych ofert dla turystów oraz wyższym standardem świadczonych usług. Szczególnie dużym zainteresowaniem cieszą się szkolenia wyjazdowe dające uczestnikom możliwość

poznania „u źródła” dobrych pomysłów na uatrakcyjnienie pobytu gości oraz problemów, na jakie napotykać właściciele gospodarstw agroturystycznych i skutecznych sposobów ich rozwiązywania.

Wysoka frekwencja na konferencji agroturystycznej i Forum Turystyki Wiejskiej oraz wypowiedzi uczestników wskazują na potrzebę corocznej organizacji takich spotkań.

Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich

Cel:

Pobudzenie aktywności mieszkańców terenów wiejskich w zakresie pozyskiwania dodatkowego dochodu z działalności rękodzielniczej.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	45	-	45
2.	Szkolenia stacjonarne	66	5	61
3.	Szkolenia wyjazdowe	9	-	9
4.	Kursy	1	-	1

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Nakrywanie stołów i wykonywanie stroików wielkanocnych	II	4	210	Przysiek

Rezultaty:

Zaplanowano 48 szkoleń stacjonarnych, a przeprowadzono 66. Zaplanowano 1 szkolenie wyjazdowe, a zorganizowano 9 takich szkoleń. W zakresie ilości udzielonych porad, plan wykonano w 25%. W tym zadaniu dwa działania - porady i szkolenia wzajemnie się uzupełniają. Zwiększona liczba przeprowadzonych szkoleń, odpowiednio dobrane tematy i rzetelnie przekazana wiedza wyczerpały zapotrzebowanie na inne działania. Stąd mniejsza liczba udzielonych porad.

Szkolenia na temat „Nakrywanie stołów i wykonywanie stroików wielkanocnych” wykonano zgodnie z tym co zaplanowano. Odbyły się w Przysieku podczas Jarmarku Wielkanocnego, a uczestnikami były osoby z terenu całego województwa kujawsko-pomorskiego.

Realizacja powyższego działania przyczynia się do odkrycia i wykorzystania potencjału drzemiącego w lokalnej twórczości, podtrzymania zamiłowania do kultury ludowej i tradycji regionu. Powoduje też nabywanie przez uczestników szkoleń, warsztatów i kursów nowych umiejętności w zakresie rękodzielnictwa. Pobudza kreatywność tych osób i inspiruje je do podjęcia dodatkowej działalności.

Twórcy i osoby zajmujące się rękodziełem chętnie wymieniają doświadczenia, ale nie zawsze są wystarczająco zmotywowani do rozwijania się w kierunku komercjalizacji swojego rękodzieła.

Realizacja działań dostarcza takiej motywacji i przekonuje, że pasja i hobby mogą stać się dodatkowym źródłem dochodu. Takiej motywacji i okazji do wymiany doświadczeń dostarczają następujące działania: Jarmark Wielkanocny i Adwentowy w Przysieku, Lato na Wsi w Minikowie, Dni Otwartych Drzwi w Zarzeczewie, Kujawsko-Pomorskie Dni Pola w Grubnie, Babska Biesiada Tradycji Folkloru i Humoru w powiecie włocławskim, Targi AGRO-TECH w Minikowie, Miodowe Lato w Zarzeczewie, Barwy Lata Dary Jesieni w Przysieku, konkurs „Czym kujawska chata bogata” w Bądkowie. W czasie tych imprez twórcy ludowi i osoby zajmujące się rękodzielnictwem prezentują swoje prace promując nie tylko siebie, ale również region, z którego pochodzą.

Podsumowanie:

Realizacja zadania utrwala współpracę z twórcami ludowymi, przyczynia się do nawiązania kontaktów z osobami, które podejmują działalność rękodzielniczą. Zapoznaje z nowymi trendami w rękodzielnictwie, doskonali umiejętności.

Z jednej strony popyt na wyroby rękodzielnicze, zainteresowanie kulturą ludową i regionalnymi wyrobami tradycjami, a z drugiej zapotrzebowanie ze strony mieszkańców terenów wiejskich podejmowanymi działaniami świadczą o celowości organizowanych szkoleń, kursów, warsztatów i imprez.

Udział rękodzielników i twórców ludowych w organizowanych przez nas imprezach to sprawdzona forma działania, która promuje region kujawsko-pomorski poprzez pochodzące z niego wyroby oraz uczy zasad promocji i przyczynia się do poszerzenia umiejętności.

Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwaniu pozarolniczych źródeł dochodu

Cel:

Nabycie przez rolników oraz domowników rodzin rolniczych umiejętności i kwalifikacji pozwalających na zdobycie nowego zawodu, co przyczyni się do zmiany postaw i pobudzenia indywidualnej aktywności zawodowej.

Przygotowanie rolników oraz domowników rodzin rolniczych do podejmowania nowych aktywności zawodowych na obszarach wiejskich poprzez zdobycie kwalifikacji ułatwiających znalezienie pozarolniczego źródła dochodu.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	2149	193	1956
2.	Szkolenia stacjonarne	53	3	50
3.	Szkolenia wyjazdowe	1	-	1
4.	Konferencje	19	-	19
5.	Opracowania			

	- Dyżury w Biurze Reorientacji Zawodowej	912	-	912
	- Indywidualne Plany Działania (Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej)	1368	-	1368
	- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	10	3	7
	- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	20	1	19
6.	Kursy	8	-	8
7.	Lustracje w gospodarstwach	10	-	10

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Kursy Specjalistyczne	I-IV	56	914	woj. kuj-pom
2.	Warsztaty motywacyjne	IV	8	131	woj. kuj-pom
3.	Warsztaty przedsiębiorczości	IV	9	164	woj. kuj-pom
4.	Szkolenia z przedsiębiorczości	II, IV	18	232	woj. kuj-pom

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematy ważniejszych konferencji:					
1.	Powiatowe Fora Sytuacji na Lokalnym Rynku Pracy	I	19	375	W każdym powiecie woj. kuj-pom

Rezultaty:

Rezultaty związane z realizacją projektu „NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza” są osiągnięte na zaplanowanym poziomie. Realizacja projektu przebiega zgodnie z założonym harmonogramem. Na 44 kursach specjalistycznych o tematyce: operator koparko-ładowarki (23 kursy), księgowość małych i średnich firm (8 kursów), kierowca kat. C i C+E (11 kursów), organizator przyjęć okolicznościowych (2 kursy) - przeszkolonych zostało w sumie 731 osób. Ponadto przeprowadzono warsztaty motywacyjne – w których wzięło udział 131 osób, warsztaty przedsiębiorczości – 164 oraz szkolenia z przedsiębiorczości – 232 osoby przeszkolone.

Rezultaty w projekcie „Czas na zmiany – reorientacja zawodowa rolników” zostały w pełni osiągnięte, tj. z zakresu przedsiębiorczości przeprowadzono 3 kursy, w wyniku których przeszkolono 50 osób. Ponadto przeprowadzono kursy specjalistyczne (kursy komputerowe, wózków jezdniowych – podnośnikowych, kursy usług cateringowych na bazie produktów lokalnych, kursy rękodzielnicze – florystyka). Ukończyły je 183 osoby (o 3 osoby więcej w stosunku do zaplanowanych).

Podsumowanie:

Realizacja zadań w dużej mierze opiera się na realizacji projektów „Czas na zmiany - reorientacja zawodowa rolników” oraz „NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza”. Ostatni z nich realizowany był przez 38 doradców terenowych, którzy w projekcie pełnią funkcję doradców ds. reorientacji zawodowej oraz zespół zarządzający składający się z 9 osób. Jest bardzo duże zainteresowanie projektem dzięki prowadzonej kampanii informacyjno-promocyjnej.

W bazie prowadzonej na potrzeby projektu znajduje się już ponad 2 tysiące osób, które podpisały deklarację udziału w projekcie.

Zainteresowanie kursami specjalistycznymi szczególnie uprawniającymi do wykonywania określonego zawodu, którego wykonywanie jest możliwe tylko i wyłącznie po zdobyciu formalnych uprawnień (np. wózki jezdniowe) jest duże. W związku z tym, dzięki oszczędnościom w projekcie „Czas na zmiany - reorientacja zawodowa rolników” oraz inicjatywie samych zainteresowanych zostanie zorganizowany dodatkowy kurs dla min. 10 osób nadający uprawnienia do wykonywania zawodu pilarz-drwal. W wyniku planowanych dodatkowych działań w projekcie nastąpi jego przedłużenie do 31 marca, co przyczyni się do zwiększenia rezultatów projektu w zakresie kursów specjalistycznych oraz przygotowania Indywidualnych Planów Reorientacji Zawodowej (dla min.15 osób). W konsekwencji zaplanowana na koniec 2011 roku konferencja podsumowująca projekt została przesunięta na marzec 2012 r.

Łącznie w obu projektach przeprowadzono 26720 osobodni szkoleń w zakresie reorientacji zawodowej rolników i mieszkańców wsi.

Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych

Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego

Cel:

Poprawa jakości życia oraz wzmocnienie procesu budowania kapitału społecznego na obszarach wiejskich.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	45	4	41
2.	Szkolenia stacjonarne	4	-	4
3.	Szkolenia wyjazdowe	8	-	8
4.	Opracowania			
	Dokumenty rejestrowe organizacji pozarządowych	4	-	4

Rezultaty:

Założenia Programu działalności KPODR w Minikowie na 2011 rok zrealizowano w następującym stopniu. Udzielono 45 porad z zakresu aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich z 52 założonych w głównej mierze przez pracowników terenowych. Zorganizowano 4 szkolenia stacjonarne z 3 założonych przez pracowników terenowych. Zorganizowano 8 szkoleń wyjazdowych (założone było jedno takie szkolenie na 2011 rok) przez specjalistów terenowych, szkolenia dotyczyły tematyki tworzenia wiosek tematycznych jako sposobu na rozwój lokalny i alternatywnych źródeł dochodu na wsi- promocja Gminnych Rad Kobiet oraz aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich

podczas okolicznościowych imprez- targów. Specjaliści terenowi przygotowali 4 dokumentacje dotyczące rejestracji organizacji pozarządowych. Zorganizowano konkurs na najlepsze stoisko dla LGD w Przysieku podczas wrześnieowych dożynek.

Prowadzone działania przyczyniły się przede wszystkim do pobudzenia aktywności zawodowej na obszarach wiejskich, głównie w środowisku kobiet wiejskich.

Podsumowanie:

Zaplanowano zbyt dużą liczbę porad z powyższego zadania przez pracowników terenowych. Większość udzielonych porad bardziej kwalifikuje się do zadania „Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu”. Należy to uwzględnić przy kolejnym planowaniu.

Z powodzeniem można planować większą liczbę szkoleń wyjazdowych dotyczących aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, gdyż jest na nie spore zapotrzebowanie w terenie, szczególnie w środowiskach Kół Gospodyń Wiejskich.

Zadanie 2. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu

Cel:

Upowszechnianie idei dziedzictwa kulturowego. Zachęcenie mieszkańców obszarów wiejskich do podejmowania działań na rzecz zachowania i promowania dziedzictwa kulturowego (w tym kulinarnego) i przyrodniczego wsi. Edukacja wytwórców produktów regionalnych zainteresowanych podjęciem lub rozwojem dodatkowej działalności.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	141	2	139
2.	Szkolenia stacjonarne	39	4	35
3.	Szkolenia wyjazdowe	44	-	44
4.	Kursy	2	2	-
5.	Opracowania			
	Przygotowania dokumentacji dla produktów i wytwórców	8	-	8

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Legalna sprzedaż produktów oraz zasady dobrej praktyki żywnościowej	I-IV	7	97	Kijewo Królewskie, Minikowo, Wąbrzeźno,
2	Kultywowanie tradycji kulinarnych regionu.	I-IV	13	369	Zbrachlin, Suradówek, Chrostkowo,

					Popowo, Chalin, Milżyn, Grochowalsk, Okalewo, Toporzyszczewo Stare, Michałkowo, Kowal , Dobre, Grodztwo,
--	--	--	--	--	---

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematy ważniejszych kursów:					
1.	Dziedzictwo kulinarne – wizytówką powiatu nakielskiego	II	2	40	Minikowo

Rezultaty:

W ostatnich latach spadek opłacalności produkcji rolniczej zmusił mieszkańców obszarów wiejskich do poszukiwania dodatkowych źródeł dochodów, szczególnie przez właścicieli małych, niedochodowych gospodarstw. Jedną z alternatyw w rozszerzaniu działalności na poziomie gospodarstwa jest dziedzictwo kulturowe, w tym kulinarne. Aby zachęcić mieszkańców obszarów wiejskich do podejmowania działań na rzecz zachowania i promowania dziedzictwa kulturowego (w tym kulinarnego), specjaliści z KPODR w 2011 roku przeprowadzili liczne działania edukacyjne dla wytwórców produktów regionalnych zainteresowanych podjęciem lub rozwojem dodatkowej działalności.

W ramach *Centrum Dziedzictwa Kulinarne i Turystyki Wiejskiej* działającego przy KPODR w Minikowie zorganizowano liczne szkolenia, zarówno stacjonarne jak i wyjazdowe. Ze względów ekonomicznych (koszt dojazdu) z planowanych 44 szkoleń wyjazdowych, część z nich odbyła się w danym powiecie. Zgodnie z programem działalności tematyka szkoleń dotyczyła m.in. legalnej sprzedaży produktów oraz zasad dobrej praktyki żywnościowej (dla mieszkańców powiatu chełmińskiego, sępoleńskiego, świeckiego, wąbrzeskiego, mogileńskiego, inowrocławskiego, bydgoskiego i żnińskiego), kultywowania tradycji kulinarnych regionu (mieszkańcy powiatu aleksandrowskiego, lipnowskiego, radziejowskiego, rypińskiego i włocławskiego). Tematyka szkoleń obejmowała zarówno część teoretyczną jak i praktyczną, podczas której uczestnicy warsztatów przygotowywali produkty i potrawy tradycyjne, takie jak: mioduszka, pieróg redczany, rosół z kury zielononóżki, roladki cielęce czy oponki płuznickie. Prowadzącymi zajęcia byli laureaci konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”, którzy zaprezentowali swoje wyroby będące jednocześnie wygranymi w konkursie w poprzednich latach.

Dzięki tego typu szkoleniom mieszkańcy z powiatu aleksandrowskiego, lipnowskiego i radziejowskiego zdecydowali się na rejestrację swoich produktów na Liście Produktów Tradycyjnych. W 2011 roku przygotowano dokumentacje rejestrowe dla produktów: „Amoniaczki”, „Placki na sodzie”, „Zupa kwas”, „Mazurek Orzechowy z Kaniewa”, „Pączki ziemniaczano-dyniowe”, „Kujawiok - wielkanocna baba drożdżowa”, „Wino z mlecza” oraz „Marchew krychano”.

Jednym z zadań *Centrum* jest również organizacja konkursów promujących dziedzictwo regionu. Z planowanych konkursów odbyła się w I kwartale IV edycja konkursu „Od zakwasu do żurku kujawskiego”. Ponadto dużym zainteresowaniem cieszył się konkurs pierogowy pn. „Lokalna kuchnia – atrakcją turystyki wiejskiej” organizowany podczas „Lata na Wsi”.

Jednym z ważniejszych wydarzeń w ubiegłorocznej działalności *Centrum* była realizacja projektu „Dziedzictwo kulinarne – wizytówką powiatu nakielskiego” współfinansowanego w ramach PROW Osi 4 LEADER Działanie 413. W ramach projektu zorganizowano dwa kursy kulinarne z elementami florystyki. Łącznie przeszkolono 40 osób spośród mieszkańców powiatu nakielskiego. Owocem ich pracy była prezentacja stołu bankietowego i chłopskiego podczas Targów Turystyczno-Ogrodniczych „Lato na Wsi”.

Podsumowanie:

Ubiegłoroczne działania wskazują, że tematyka dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i kulinarnego cieszy się ogromnym zainteresowaniem, ponieważ daje ogromne możliwości wypromowania regionu, uatrakcyjnią obszar pod względem turystycznym oraz ułatwia pozyskanie dodatkowych źródeł dochodu mieszkańcom terenów wiejskich z województwa kujawsko-pomorskiego. Przykładem jest konkurs na najlepszy polski żywnościowy produkt regionalny „Nasze kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”, którego współorganizatorem jest po raz jedenasty KPODR. Do konkursu przesłano rekordową liczbę 81 zgłoszeń. Przedstawiciele Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego wysoko ocenili ubiegłoroczne produkty.

Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi

Cel:

Edukacja ekologiczna rolników i przedstawicieli samorządów w zakresie obowiązującego prawa dotyczącego gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych. Edukacja rolników w zakresie dostosowania gospodarstwa rolnego do stawianych wymagań środowiskowych w gospodarce odpadowej, nawozowej i wodno-ściekowej.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	291	26	265
2.	Szkolenia stacjonarne	16	1	15
4.	Konferencje	1	1	-
5.	Opracowania			
	- Plany naprawcze dla gospodarstw ochrony środowiska	120	-	120
6.	Pokaz kompostowania	8	-	8
7.	Lustracje w gospodarstwach	279	15	264

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Wyroby azbestowe i ich usuwanie	I - IV			
2.	Gospodarka odpadami w świetle obowiązujących przepisów	I - IV	1	17	Włocławek
3.	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	I - IV			

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematy ważniejszych konferencji:					
1.	Forum Ochrony Środowiska pt. „Postępowanie z odpadami o charakterze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów”	III	1	85	Przysiek

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Nakład
1.	Materiały konferencyjne	III	400

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka pokazów:					
1.	Zakładanie kompostowników - kompostowanie odpadów organicznych pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów w gospodarstwie rolnym	II - III	8	120	Teren woj. kuj.- pom.

Rezultaty:

Duży nacisk na aspekty ochrony środowiska po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej zmusza mieszkańców obszarów wiejskich do podejmowania działań w zakresie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, a także właściwego zagospodarowania odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, w tym także azbestu.

Szereg obecnie prowadzonych inwestycji przez indywidualnych beneficjentów, zmusza ich do wyboru alternatywnych działań związanych z prawidłową gospodarką wodno – ściekowa. Często jest to wybór pomiędzy przydomową oczyszczalnią ścieków a szambem. Klienci zgłaszający się do Ośrodka poszukiwali informacji w zakresie doboru poszczególnych typów przydomowych oczyszczalni ścieków do ich indywidualnej inwestycji. W ramach tematu opracowano 120 planów naprawczych, udzielono 291 porad, które w głównej mierze dot. przydomowych oczyszczalni ścieków. Przeprowadzono 279 lustracje, zorganizowano 8 pokazów kompostowania oraz 16 szkoleń stacjonarnych skierowanych do mieszkańców obszarów wiejskich oraz miejsko-wiejskich. Dużym zainteresowaniem cieszyły się szkolenia z tematu związanego z bezpiecznym usuwaniem azbestu. W 2011 roku wzorem lat ubiegłych zorganizowano Forum Ochrony Środowiska pt. „Postępowanie z odpadami o charakterze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów”, w którym udział wzięło 85 osób, głównie samorządowców regionu kujawsko-pomorskiego. Wydano materiały konferencyjne obejmujące

zagadnienia poruszane podczas Forum. Działania te dofinansowane zostały ze środków KPODR, WFOŚiGW w Toruniu oraz sponsorów.

Podejmowane w 2011 roku zadania skierowane były nie tylko do rolników, indywidualnych beneficjentów tematu, ale i do szerokiego grona przedstawicieli administracji samorządowej odpowiedzialnych za utrzymanie porządku w gminie, nadzorowanie właściwej gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi. Realizowany temat propagowany był w licznych środkach masowego przekazu, tj. wywiadach RTV i artykułach prasowych a także w cyklicznym programie TV Bydgoszcz – EKOOPCJE. Program ten realizowany był przy naszej merytorycznej współpracy i został oceniony w 2010 roku przez Ministerstwo Środowiska jako najlepszy w kraju program z edukacji ekologicznej.

Podsumowanie:

Frekwencja podczas organizowanych szkoleń i konferencji dowodzi, że wzrasta zainteresowanie społeczeństwa sprawami związanymi z prawidłową gospodarką wodno-ściekową oraz usuwaniem azbestu, który został uznany za odpad szkodliwy, niebezpieczny. Zainteresowanie gospodarką wodno-ściekową oraz odpadami wynika z możliwości korzystania ze środków UE na ochronę środowiska oraz rozwiązania technologiczne do zastosowania w gospodarstwie m.in. przydomowe oczyszczalnie ścieków, postępowanie z odpadami niebezpiecznymi. Świadczy to o potrzebie prowadzenia doradztwa dla rolników. W powyższym zakresie aby osiągnąć pozytywne efekty dla środowiska, należy podejmować systematyczne działania edukacyjne i wdrożeniowe przez szereg kolejnych lat.

Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sadów

Cel:

Ochrona bioróżnorodności poprzez reaktywację starych odmian drzew i krzewów owocowych.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	36	29	7
2.	Szkolenia stacjonarne	10	1	9
3.	Szkolenia wyjazdowe	4	-	4
4.	Konferencja	1	1	-

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	Zakładanie i pielęgnacja przydomowych sadów tradycyjnych.	II, III	7	104	Tur Osie Niewieścín Borzyszkowo Szczepice Karnówko Pluskowęsy

2	Utrzymanie i pielęgnacja sadów tradycyjnych.	III	1	16	Mamlich
3	Sady tradycyjne wczoraj i dziś.	III	1	42	Chrystkowo
Temat konferencji:					
1.	Sady tradycyjne – znaczenie, pielęgnacja, zakładanie.	III	1	53	Przysiek

Rezultaty:

Zachowane do dziś niewielkie sady lub pojedyncze już tylko drzewa - pozostałości dawnych ogrodów są często zaniedbane, nie przycinane, bywają porażone chorobami. Ważne jest podejmowanie prób ich utrzymania, pielęgnacji a czasami dla zachowania odmian rozmnażanie ich na silnie rosnących podkładkach.

KPODR w Minikowie w 2011 roku realizował projekt współfinansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu „Edukacja w zakresie różnorodności biologicznej i ochrony krajobrazu na obszarach wiejskich związanych z ochroną i utrzymaniem sadów tradycyjnych”. W ramach tego projektu przeprowadzono 10 szkoleń, w tym 2 wyjazdowe. Ich program obejmował zagadnienia dotyczące walorów użytkowych oraz techniki pielęgnacji tradycyjnych drzew i krzewów owocowych. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z przyrodniczym znaczeniem ekosystemów starych sadów oraz strategiami ochrony bioróżnorodności w rolnictwie. Szkolenia połączone były z praktyczną nauką i doskonaleniem umiejętności sadzenia roślin sadowniczych oraz ich pielęgnacji w pierwszych latach po posadzeniu. Podsumowaniem projektu była konferencja w Przysieku poświęcona tradycji uprawy roślin sadowniczych na terenach Dolnej Wisły. Obok wykładów teoretycznych uczestnikom konferencji zaprezentowano sad tradycyjnych odmian w Przysieku. Przedstawiono różne odmiany drzew owocowych oraz pokazano sposoby prawidłowego prowadzenia i ciecienia drzewek.

Na zaplanowane w ramach realizacji tego zadania 53 porady zrealizowano 36, nie wykonano planowanej liczby lustracji, na które nie było zapotrzebowania.

Podsumowanie:

Podniesienie poziomu świadomości dotyczącej ochrony różnorodności biologicznej ze szczególnym uwzględnieniem starych odmian drzew owocowych oraz nabycie umiejętności samodzielnego zakładania i prowadzenia przydomowych sadów tradycyjnych jest zadaniem realizowanym przez KPODR w Minikowie od kilku lat. Realizacja projektu umożliwi włączenie rolników indywidualnych oraz mieszkańców obszarów wiejskich do czynnej ochrony różnorodności biologicznej w ich gospodarstwach.

Temat jest interesujący pod względem przyrodniczym i powinien być kontynuowany w następnych latach.

Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska

Cel:

Edukacja i wypracowanie właściwych nawyków poprzez systematyczne kształtowanie proekologicznych postaw i zachowań mieszkańców obszarów wiejskich zmierzających do zahamowania procesu degradacji środowiska.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym	
			specjaliści zakładowi	pracownicy terenowi
1.	Porady	170	23	147
2.	Szkolenia stacjonarne	20	8	12
3.	Szkolenia wyjazdowe	4	-	4
4.	Konferencje	1	1	-
6.	Lustracje w gospodarstwach	235	95	140

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematyka ważniejszych szkoleń:					
1.	„Ekologiczne zagospodarowanie zagrody wiejskiej”	I - II	8	120	Teren woj. kuj.- pom.

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Tematy ważniejszych konferencji:					
1.	„Ekologiczne zagospodarowanie zagrody wiejskiej”	IV	1	51	Minikowo

Rezultaty:

Wiedza o środowisku i jego potencjalnych zagrożeniach, dostrzeganie zjawisk przyrodniczych oraz zdolność myślenia to elementy warunkujące działania na rzecz poprawy środowiska naturalnego. Degradacja środowiska wynikająca z niewłaściwego stosunku społeczeństwa wobec otaczającego środowiska, brak świadomości i wiedzy sprawia, że obecnie kładzie się nacisk na konieczność edukacji w tym zakresie.

W ramach zadania już po raz 15-ty zrealizowano wojewódzki program dofinansowany ze środków WFOŚiGW w Toruniu pt. „Ekologizacja wsi województwa kujawsko-pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”, poprzez kompleksowe działania związane z ograniczeniem wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego i socjalno-bytowego do środowiska. Program skierowany był do 120 gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie 8 gmin województwa kujawsko-pomorskiego. Założenia programu obejmowały wiele działań m.in. szkolenia realizowane przez pracowników PZDR, pokazy kompostowania, lustracje i konferencję o zasięgu wojewódzkim. W ramach realizacji powyższego zadania udzielono 170 porad, przeprowadzono 235 lustracji oraz zorganizowano 20 szkoleń stacjonarnych,

4 szkolenia wyjazdowe oraz konferencję. Oprócz konferencji, szkoleń, lustracji w ramach tematu dodatkowo zorganizowano 4 konkursy o zasięgu wojewódzkim tj. „Z ekologią na ty”, „Ekologizacja wsi”, „Ekologia i ochrona środowiska”, „Człowiek i środowisko”. Lustracje gospodarstw biorących udział w realizowanym programie przeprowadzone były w ramach wizyt w gospodarstwach uczestniczących w programie „Ekologizacja wsi województwa kujawsko-pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”. Efektem lustracji było opracowanie dla każdego ze 120 gospodarstw planu naprawczego w zakresie ochrony środowiska zgodnie z zaleceniami zasad wzajemnej zgodności w obszarze dotyczących ochrony środowiska.

Duże zainteresowanie tematem zarówno beneficjentów jak i władz samorządowych sprawiło iż zaplanowane działania (szkolenia stacjonarne i wyjazdowe, lustracje) wykonane zostały ponad to co zostało zaplanowane w Programie działalności KPODR w Minikowie na 2011 rok.

Podsumowanie:

Frekwencja podczas działań podejmowanych w ramach powyższego zadania świadczy o wzrastającej świadomości ekologicznej społeczeństwa, szczególnie wiejskiego, które poprzez zarządzanie zasobami przyrody, bezpośrednio ingeruje w kształtowanie środowiska naturalnego.

Zainteresowanie beneficjentów i przedstawicieli samorządów podejmowaną tematyką świadczy o potrzebie prowadzenia w dalszym ciągu procesu kompleksowej edukacji ekologicznej w zakresie ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej. Realizacja zadań w ramach powyższego zadania wpływa nie tylko na poprawę świadomości mieszkańców obszarów wiejskich, ale także na zmianę dotychczasowych nawyków niekoniecznie zgodnych z obowiązującymi przepisami oraz na poprawę stanu sanitarnego i estetycznego wsi kujawsko – pomorskiej.

Priorytet IV

Promowanie postępu
biologicznego, technologicznego
w produkcji rolniczej

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych

Cel:

Do jednych z podstawowych zadań statutowych Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie należy upowszechnianie postępu rolniczego. Zadanie to jest realizowane m.in. poprzez organizowanie wystaw rolniczych, kolekcji roślin uprawnych, konkursów i olimpiad dla rolników, a także poprzez działalność wydawniczą i publicystyczną. O celowości organizacji imprez wystawienniczo-targowych świadczy ciągle duże zainteresowanie rolników i wystawców. Ponadto imprezy te są dodatkowym źródłem dochodu dla Ośrodka.

W Programie działalności KPODR na 2011 rok było zaplanowanych jedenaście imprez wystawienniczo-targowych, które zostały w pełni zrealizowane. Łącznie we wszystkich imprezach uczestniczyło ponad 1594 wystawców i ponad 114 tysięcy zwiedzających.

Zestawienie imprez wystawienniczo – targowych w 2011 roku

Data	Miejsce	Nazwa imprezy	Liczba	
			wystawców	zwiedzających w tys.
16 kwietnia	Przysiek	Jarmark Wielkanocny	160	3,5
8 maja	Minikowo	Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi”	260	23,0
4-5 czerwca	Zarzewo	„Dni Otwartych Drzwi”	200	20,0
18-19 czerwca	Grubno	Kujawsko – Pomorskie Dni Pola	164	20,0
2-3 lipca	Minikowo	AGRO-TECH	440	35,0
		Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych		
14 sierpnia	Zarzewo	Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato	50	4,0
10 września	Przysiek	Barwy Lata – Dary Jesieni	170	5,0
18 września	Grubno	Dzień Kukurydzy	30	0,8
2 października	Minikowo	Jesienny Kiermasz Ogrodniczy	30	0,5
10 grudnia	Przysiek	Jarmark Adwentowy	90	3,0
ogółem			1594	114,8

Jarmark Wielkanocny w Przysieku - 16 kwietnia 2011 r.

Celem Jarmarku Wielkanocnego było propagowanie regionalnych produktów kulinarnych, produktów rolnictwa ekologicznego oraz sztuki ludowej związanej z tradycjami wielkanocnymi.

W ramach Jarmarku odbył się III Wojewódzki Konkurs Pisanek Wielkanocnych, na który zgłoszono 370 prac oraz pokazy okolicznościowe aranżacji świątecznego stołu, dekoracji i technik zdobienia pisanek, wykonywania palm wielkanocnych, przyrządzania potraw wielkanocnych itp.

Najważniejsza była jednak wystawa produktów kulinarnych, prezentowanych głównie przez koła gospodyń wiejskich i lokalne grupy działania.

W Jarmarku uczestniczyło 160 wystawców i około 3,5 tys. zwiedzających. Jarmark odbył się pod patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego i był dofinansowany przez Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Toruniu.

Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi” w Minikowie - 8 maja 2011 r.

Targi, jak co roku cieszyły się dużym zainteresowaniem zwiedzających (23 tys.) i wystawców (260). Głównym celem była prezentacja tradycji kulturowych i walorów przyrodniczych naszego województwa oraz działalności pozarolniczej.

Najliczniejszą grupę wystawców, stanowili ogrodnicy (74) oraz twórcy rękodziela ludowego (33). Tradycyjnie nie zabrakło reprezentantów powiatów, kół gospodyń wiejskich, lokalnych grup działania oraz gospodarstw ekologicznych, które zaprezentowały atrakcje turystyczne i kulinarne swoich regionów. Podczas targów odbył się konkurs na najlepsze pierogi pn. „Lokalna kuchnia – atrakcją turystyki wiejskiej”. W czasie imprezy promowano również niedoceniane ryby. W tym celu zorganizowany był pokaz przyrządzania zupy rybnej, połączony z prelekcją dr Grzegorz Russaka – znanego propagatora kuchni staropolskiej.

Okazała była też wystawa zwierząt futerkowych, gołębi, kur i koników. Łącznie hodowcy zaprezentowali 500 szt. zwierząt.

Atrakcją targów były zorganizowane po raz pierwszy zawody konne w skokach przez przeszkody o Grand Prix Minikowa, w których rywalizowało 58 jeźdźców i koni, w dużej części gospodarstw rolnych i agroturystycznych.

Targi objęte były patronatem honorowym Wojewody Kujawsko-Pomorskiego i Marszałka Województwa. Wystawa dziedzictwa kulinarnego była współfinansowana przez Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Toruniu.

Dni Otwartych Drzwi w Zarzeczewie 4 - 5 czerwca 2011 r.

W imprezie uczestniczyło 200 firm i około 20 tys. osób. Oprócz wystawy odbyły się także pokazy pracy maszyn rolniczych, konkursy regionalne i inne atrakcje towarzyszące, a osoby odwiedzające targi miały możliwość zapoznania się z najnowocześniejszymi środkami do produkcji, porównania różnych ofert oraz skorzystania z doradztwa rolniczego. W trakcie targów odbyły się pokazy pracy maszyn rolniczych. Patronat objął Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Wojewoda

Kujawsko-Pomorski. Duże zainteresowanie firm udziałem w targach, jak również masowy udział rolników wskazują na potrzebę organizacji tego typu imprez. Jest to atrakcyjna forma transferu nowości do szerokiej praktyki.

Kujawsko-Pomorskie Dni Pola w Grubnie 18-19 czerwca 2011 r.

Ideą tej imprezy jest promocja postępu biologicznego w produkcji roślinnej. W tym celu założono poletek demonstracyjnych 280 odmian: zbóż ozimych i jarych (125), kukurydzy (119), ziemniaków, strączkowych, roślin poplonowych i energetycznych. Odmiany prezentowanych gatunków zostały wysiane blokowo, co oznacza, że wszystkie rośliny miały podobne warunki rozwojowe i dawało to możliwość porównania poszczególnych odmian.

W ramach programu Dni Pola odbyły się pokazy pracy maszyn rolniczych i kalibracji opryskiwaczy. W sąsiedztwie pól demonstracyjnych zlokalizowane były stoiska firm hodowlano-nasiennych oraz producentów środków ochrony roślin i nawozów.

DNI POLA odbyły się na terenie Zakładu Rolnego w Grubnie, należącego do Gospodarstwa Rolnego Janiny Madej w Działowie. Współorganizatorami imprezy byli: Zespół Szkół Centrum Kształcenia Praktycznego w Grubnie, Agro-Sieć Chełmno i Starostwo Powiatowe w Chełmnie. Patronat honorowy nad imprezą objął Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W Dniach Pola uczestniczyło 164 wystawców i odwiedziło je około 20 tysięcy osób.

Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH w Minikowie 2 - 3 lipca 2011r.

Największą imprezą wystawienniczo-targową organizowaną przez KPODR w Minikowie przy współpracy z Uniwersytetem Technologiczno –Przyrodniczym w Bydgoszczy i DLG AgroFood są Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH, które zaliczane są do jednych z ważniejszych wystaw rolniczych w Polsce. Są też nielicznymi targami, na których Ministerstwo Rolnictwa wraz z podległymi sobie agencjami i instytucjami organizuje zintegrowane stoisko informacyjno-promocyjne, świadczące o prestiżu naszych targów. Specjalnością AGRO-TECH-u jest technika rolnicza - prawie 130 wystawców, którzy zajmują ponad 76% powierzchni wystawowej. Drugą grupą pod względem wielkości zajmowanej powierzchni są firmy produkujące środki do produkcji rolnej (nawozy, środki ochrony roślin, pasze) – ok. 6%. Jeżeli chodzi o strukturę wystawców ze względu na siedzibę - 70% to firmy z województw: kujawsko-pomorskiego, wielkopolskiego, mazowieckiego i łódzkiego. Po raz pierwszy w targach uczestniczyło ok. 20% wystawców.

Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych, wśród firm i zwiedzających (560 ankiet) 67% firm oceniło je jako dobre i bardzo dobre, a 30% jako średnie, natomiast zwiedzający ocenili je znacznie wyżej – 94% ankietowanych dało ocenę dobrą i bardzo dobrą.

Integralną częścią targów – podobnie jak w latach ubiegłych była Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych, na której prawie 100 hodowców zaprezentowano około 520 zwierząt hodowlanych i użytkowych.

Na terenach wystawowych przy dużym zaangażowaniu Przedsiębiorstwa Nasiennego Sp. z o.o. ROLNAS zorganizowano unikalną kolekcję roślin uprawnych (ok. 200 odmian). W jej sąsiedztwie znajdowało się Centrum Hodowli i Nasiennictwa, gdzie swoje stoiska informacyjno-promocyjne miały czołowe polskie hodowle (13 ośrodków hodowlano-nasiennych). Ważnym elementem targów, cieszącym się dużym zainteresowaniem rolników są pokazy pracy maszyn organizowane przy współpracy z redakcją Rolniczego Przeglądu Technicznego. W tym roku w pokazach brało udział 14 firm prezentujących ponad 40 zestawów maszyn i ciągników. Dodatkową atrakcją pokazów było show starych ciągników zorganizowane przez Stowarzyszenie Miłośników Starych Ciągników. W targach uczestniczyło 445 wystawców i 100 hodowców zwierząt, a zwiedziło je ok. 38 tys. osób. Patronat honorowy nad targami objęli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewoda Kujawsko-Pomorski i Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Festyn „Barwy Lata, Dary Jesieni” w Przysieku - 10 września 2011r.

Festyn przeznaczony jest dla szerokiego kręgu odbiorców – rolników i gospodyń wiejskich, dzieci i młodzieży, lokalnych grup działania i mieszkańców miast. W ramach programu festynu odbyły się: Krajowe Dożynki Ekologiczne i Święto Ziemniaka. Podczas festynu firmy hodowlano-nasienne zaprezentowały na swoich stoiskach konsultacyjnych najnowszą ofertę odmian ziemniaków. Wystawione odmiany brały udział w dwóch konkursach: konsumenckim na *Najsmaczniejszą odmianę ziemniaka* –zwyciężyła odmiana Cekin i eksperckim na *Najlepszą odmianę ziemniaka*, w którym zwyciężyła – odmiana Tedyta, Hodowli Ziemniaka Zamarte. W konkursie kulinarnym „*Ziemniak w tradycji kuchni Pomorza i Kujaw*” 15 kół gospodyń wiejskich zgłosiło 30 różnych potraw z ziemniaków. Podczas festynu wręczono również nagrody laureatom konkursów *Najlepsze gospodarstwo ekologiczne* i *Z ekologią na ty*. Festyn „Barwy Lata, Dary Jesieni” to również promocja wsi kujawsko-pomorskiej. Jednocześnie lokalnych grup działania na swoich stoiskach zaprezentowało ofertę turystyczną, kulturową i kulinarną. Imprezie towarzyszyła wystawa drobiu ozdobnego i drobnego inwentarza oraz występy zespołów folklorystycznych. Współorganizatorami festynu byli: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Sekretariat Regionalny KSOW, Stowarzyszenie EKOLAND, Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza, Starostwo Powiatowe w Toruniu, Wójt Gminy Zławieś Wielka. W festynie uczestniczyło 170 wystawców i około 5 tys. osób.

Jarmark Adwentowy w Przysieku - 10 grudnia 2011r.

Celem corocznego Jarmarku Adwentowego jest przypomnienie tradycji kulturowych związanych z okresem Świąt Bożego Narodzenia, propagowanie produktów regionalnych i rolnictwa ekologicznego oraz kształtowanie postaw proekologicznych.

Podczas Jarmarku ogłoszono wyniki V Wojewódzkiego Konkursu Szopek Bożonarodzeniowych w różnych kategoriach wiekowych. Do konkursu zgłoszono 122 prace, a ocenie poddano 100. Jarmarkowi towarzyszyły bezpłatne warsztaty nakrywania stołu wigilijnego i wykonywania świątecznych dekoracji, prelekcje o świątecznych tradycjach i zwyczajach oraz występy zespołu folklorystycznego „Kruszynioki”. W adwentowym kiermaszu uczestniczyło około 30 wystawców.

Najbardziej liczną grupę stanowili rękodzielnicy. Bardzo bogata była także oferta kulinarna (produkty regionalne, żywność ekologiczna, miody, nalewki i inne), oferowano również rośliny ozdobne, itp. Jarmark był dofinansowany ze środków Regionalnego Biura Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, a jego współorganizatorami byli: Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Oddział w Przysieku oraz Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. W jarmarku uczestniczyło 90 wystawców i odwiedziło go 3,0 tys. osób.

Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej

Cel:

Podstawowym celem organizowania konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej jest upowszechnianie przykładów nowoczesnego gospodarowania oraz zachęcanie rolników do ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych. Konkursy stanowią element promocji najlepszych rolników i firm działających na rynku lokalnym. Liczny udział rolników w tych imprezach świadczy również o tym, że te prestiżowe wyróżnienia i nagrody wręczone uroczyście podczas imprez masowych są dla nich formą wyróżnienia i satysfakcji za pracę i osiągnięcia. Konkursy organizowane przez KPODR w Minikowie mają z reguły zasięg wojewódzki, a zwycięzcy niektórych z nich jak Agroliga, Rolnik Farmer Roku, Bezpieczne Gospodarstwo Rolne są nominowani do finału ogólnopolskiego.

Produkty:

Nazwa konkursu / olimpiady	Termin	Współorganizator	Liczba uczestników
Bezpieczne Gospodarstwo Rolne (etap regionalny i wojewódzki)	maj	KRUS, PIP	80
Poznaję produkt ekologiczny	maj	WFOŚiGW	250
Agroliga 2011	czerwiec	Agrobazar, TVP	15
Rolnik Farmer Roku 2011	czerwiec	KPODR w Minikowie	16
Ekologia w domu i zagrodzie	czerwiec	WFOŚiGW	250
AGROWCZASY	kwiecień- grudzień	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko- Pomorskiego	32
Konkurs na najlepsze gospodarstwo ekologiczne	czerwiec- październik	MRiRW, CDR Brwinów O/Radom	10
Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów	lipiec - sierpień	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko- Pomorskiego	81
Konkurs na najlepszą odmianę ziemniaka	wrzesień	KPODR w Minikowie	30
Konkurs na najsmaczniejszą odmianę ziemniaka	wrzesień	KPODR w Minikowie	30
Ekologizacja wsi województwa kujawsko-pomorskiego	wrzesień- listopad	WFOŚiGW	120

Wojewódzka Olimpiada Wiedzy Rolniczej (eliminacje powiatowe i finał)	październik- listopad	PZDR, KPODR w Minikowie	500
Konkurs Wiedzy o Bezpieczeństwie Pracy i Ergonomii w Rolnictwie	grudzień	KRUS, PIP	100

Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka

Cel:

Upowszechnianie aktualnej wiedzy rolniczej oraz wspieranie działalności doradczej i szkoleniowej.

Rezultaty:

Publikacje periodyczne i nieperiodyczne są jedną z form komunikacji i informacji rolniczej adresowanej do beneficjentów programów doradczych, organizacji rolniczych i samorządowych oraz dla doradców KPODR.

Wspierają one proces samokształcenia i zdobywania wiedzy przez rolników, mieszkańców wsi i doradców rolnych, a także upowszechniania postępu rolniczego. Na wielu seminariach, szkoleniach, a także podczas wystaw rolniczych, rolnicy wykazują duże zainteresowanie wydawnictwami, które są dla nich ważnym źródłem informacji i wiedzy.

Podsumowanie:

W Programie Działalności KPODR w Minikowie na 2011 rok do realizacji przyjęto 21 tytułów, które zrealizowano w łącznym nakładzie ponad 65.000 egzemplarzy. Odstąpiono od wydania publikacji „Zasady tworzenia i funkcjonowania grup producenckich” z uwagi na zmianę przepisów i aktów wykonawczych. Poza planem wydano 8 pozycji wydawniczych, głównie dla potrzeb projektów, konferencji i bieżących potrzeb o łącznym nakładzie ponad 13.000 egzemplarzy. Ponadto wydano okolicznościowe foldery, plakaty, ulotki oraz zaproszenia promujące imprezy rolnicze (wystawy, targi, festyny, konferencje itp.) organizowane przez Ośrodek w łącznym nakładzie ponad 52.000 egzemplarzy. W formie odpłatnych usług wydrukowano 7 pozycji wydawniczych w nakładzie około 72.000 egzemplarzy.

Najważniejszą pozycją wydawniczą Ośrodka jest miesięcznik „Wieś Kujawsko-Pomorska” wydawany wspólnie z Kujawsko-Pomorską Izbą Rolniczą w nakładzie 3500 egzemplarzy miesięcznie. Miesięcznik ten ma szerokie oddziaływanie społeczne (około 5-6 tys. czytelników), ponieważ publikowane na jego łamach artykuły są ważną formą informacji i doradztwa oraz promocją działalności Ośrodka. Na jego łamach opublikowano 362 artykuły, w tym 265 opracowanych przez specjalistów i doradców Ośrodka.

Wspólnie z redakcją gazety Anonse wydajemy też comiesięczny, bezpłatny dodatek „Przegląd Rolniczy” w nakładzie ponad 37 tys. egzemplarzy i objętości 16 stron. Na jego łamach ukazują się artykuły opracowane przez specjalistów i doradców KPODR. Dodatek jest dostępny na terenie

województwa kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i częściowo wielkopolskiego.

Działalność wydawnicza w 2011 roku

Pozycja z Planu	Tytuł	Nakład	Uwagi
1. Wydawnictwa planowane			
A. Wydawnictwa periodyczne			
1.	„Wieś Kujawsko-Pomorska” (numery 115 do 126)	40.000	miesięcznik
2.	„Aktualności – dwutygodnik internetowy”	numerów	dwutygodnik
B. Wydawnictwa nieperiodyczne			
3.	Podatek VAT w rolnictwie – ulotka	500	
4.	Kalkulacje rolnicze	500	
5.	Cenne oleje	1.500	
6.	Dobór rozpylaczy płaskostrumieniowych do zabiegów ochrony roślin	3.000	
7.	BHP przy kombajnie zbożowym	3.000	
8.	ABC siewu zbóż	3.000	
9.	ABC nawożenia zbóż	3.000	
10.	Nowe perspektywy dla uprawy ziemniaka na Kujawach i Pomorzu	200	Materiały konferencyjne
11.	Forum Ochrony Środowiska „Postępowanie z odpadami o charakterze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów”	400	Materiały konferencyjne
12.	Katalog wystawców AGRO-TECH	1.500	
13.	Katalog Regionalnej Wystawy Hodowlanej - bydło	500	
14.	Katalog wystawców Dni Otwartych Drzwi	5.000	
15.	Katalog Regionalnej Wystawy Hodowlanej – świnię, owce, kozy	500	
16.	Katalog wystawców „Lato na Wsi”	500	
17.	Informator DNI POLA.	1.200	
18.	Targi i wystawy rolnicze organizowane przez KPODR (folder)	3.000	
19.	Plakaty na imprezy wystawienniczo-targowe (Jarmark Wielkanocny, Lato na Wsi, DOD Zarzeczewo, Dni Pola)	7.500	
20.	Kalendarz KPODR na 2011 rok	500	
C. Materiały konferencyjne			
21.	„Postępowanie z odpadami o charakterze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów”	400	
2. Wydawnictwa wydane poza planem			
1.	Rośliny strączkowe źródłem białka	500	
2.	Informator nasienny	250	
3.	Ewidencja zabiegów środkami ochrony roślin	3.000	
4.	Energia elektryczna, ciepło i gaz – perspektywą dla gminy	180	Materiały konferencyjne
5.	KPODR w Minikowie – folder	3.000	
6.	Podatek VAT w rolnictwie	500	ulotka
7.	Ewidencja zabiegów środkami ochrony roślin	6 000	
8.	Znakowanie produktów ekologicznych	3000	
9.	Sporządzanie kompostu	3000	
10.	Odpady i śmieci – zmiany w przepisach-informator dla rolników	3000	
3. Wydawnictwa drukowane usługowo			
1.	Produkty ekologiczne z woj. kujawsko-pomorskiego (j. niem.) – ulotka	2.000	Urząd Marszałkowski
2.	Ogólne warunki umowy w sprawach kontroli	4.000	Agrobiotest
3.	XIX Forum Pszczelarzy – Materiały konferencyjne	500	Regionalny Związek

4.	Materiały szkoleniowe	80	Pszczelarzy w Toruniu
5.	„Baza” nr 184 do 205	22.000	
6.	Karty głosowania w wyborach do Rad Powiatowych	44.100	KPIR
7.	Najlepszy produkt spożywczy Pomorza i Kujaw (zaproszenie)	200	Urząd Marszałkowski
8.	Znakowanie produktów ekologicznych	3000	WFOŚiGW w Toruniu
9.	Sporządzanie kompostu	3000	WFOŚiGW w Toruniu
10.	Odpady i śmieci – zmiany w przepisach-informator dla rolników	3000	WFOŚiGW w Toruniu
4. Inne materiały			
1.	Inne materiały drukowane (zaproszenia, mat. informacyjne, druki różne, papier firmowy)	52.000	

Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Cel:

Wzmocnienie efektu działań doradczych, integracja podmiotów działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich.

Produkty:

Lp.	Działanie	KPODR	w tym zorganizowane przez:	
			specjalistów	doradców terenowych
1	Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	109	6	103
2	Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	55	20	35
3	Udział w komisjach klęskowych	334	4	330
4	Udział w komisjach konkursowych	128	46	82
5	Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	219	8	211
6	Inne	290	86	204

Rezultaty:

W 2011 roku KPODR w Minikowie angażował się, jak co roku, w organizację szeregu imprez o charakterze lokalnym 164 oraz uczestniczył w licznych komisjach i posiedzeniach samorządów lokalnych 681.

Część III.
Szczegółowe zestawienie
realizowanych zadań według
rodzajów działalności

I. Działalność oświatowa

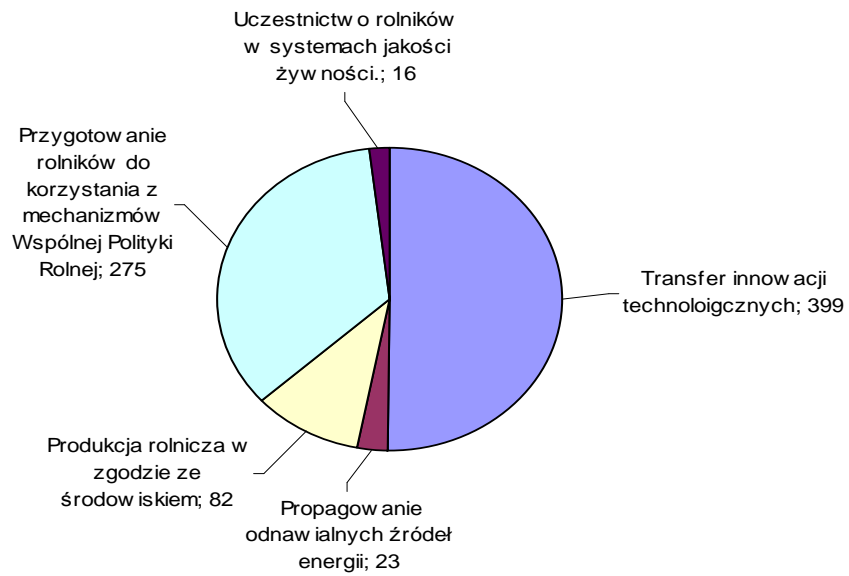
Szkolenia

Grupy tematyczne	PZDR		Działy merytoryczne		KPODR Razem	
	Liczba	Liczba uczestników	Liczba	Liczba uczestników	Liczba	Liczba uczestników
Konferencje	19	324	28	2911	47	3235
Kursy	2	28	13	171	15	199
Szkolenia	831	15927	99	2305	930	18232
Szkolenia wyjazdowe	167	5581	15	505	182	6086

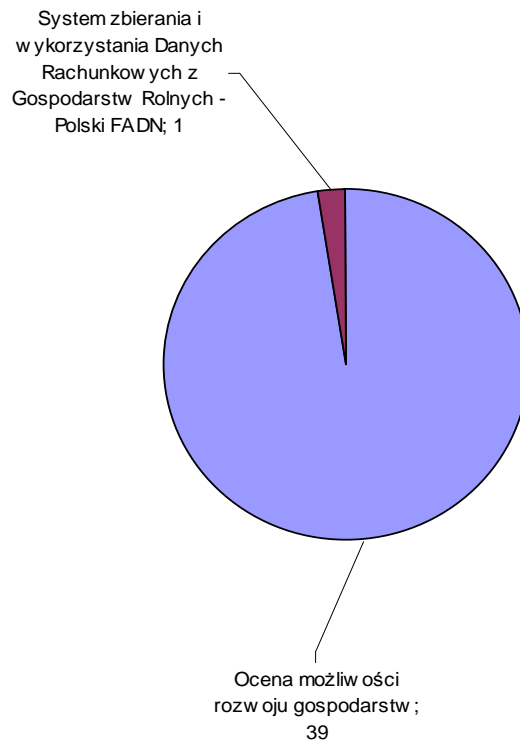
Liczba szkoleń z podziałem na źródła finansowania

Źródła finansowania	PZDR	Działy merytoryczne	KPODR Razem
Działalność statutowa	570	140	710
Projekt	236	83	319
Odpłatność uczestników	164	12	176
Finansowanie zewnętrzne	55	41	96

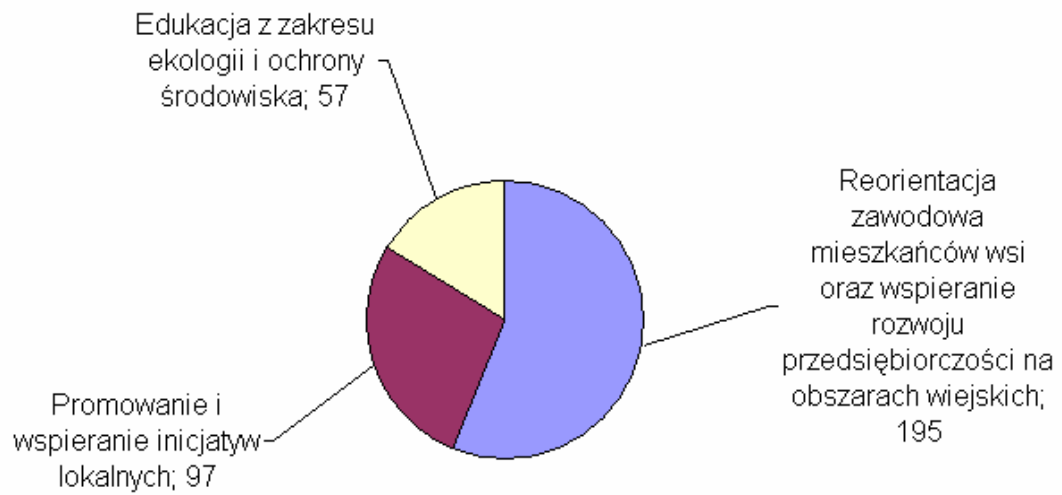
Priorytet I-szkolenia zorganizowane

Priorytet II-szkolenia zorganizowane

Priorytet III-szkolenia zorganizowane

2. Usługi wykonane przez pracowników KPODR w Minikowie

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim																						
Program 1. Transfer innowacji technologicznych																						
Działania	KPODR Razem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem	
Zadanie 1. Wprowadzenie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej																						
Porady	3249	58	464	217	247	133	186	160	108	60	97	5	118	54	100	89	47	78	140	86	2447	
Szkolenia stacjonarne	166	4	2	10	10	6	9	15	8	1	5	7	9	7	17	5	6	4	12	4	141	
Szkolenia wyjazdowe	91	2	1	2	4	2		5	3	5	4	3	5	3	9	6	5	3	2	13	77	
Konferencje	19																				-	
Opracowania	<i>Plan nawozowy (bez OSN)</i>	10			6		1													2	9	
	<i>Wyczenie DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne</i>	12													1	1		2		4	8	
	<i>Wniosek o dopłatę do materiału siewnego</i>	379	44	17	2	10	36	9	30	25	16	10	14	15	16	19	13	19	47	9	23	374
	<i>Wniosek o zwrot akcyzy paliwowej</i>	3													3							3
	<i>Wniosek o dopłatę do materiału siewnego AGNES 1, AGNES 2</i>	136			4				21			63				37		11				136
	<i>Inne</i>	1																		1		1
Pokazy:	Pracy maszyn do produkcji roślinnej	2										1									1	
	Inne	16	1		3			1	3					1							9	
Przygotowanie poletek demonstracyjnych	298													1							1	
Pomiar GPS	8		1						7												8	
Lustracje	989	19	23	59	56	23	4	90	27		37	10	41	12	106	89	18	19	82	1	716	
Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej																						
Szkolenia stacjonarne	2																				-	
Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych																						
Szkolenia stacjonarne	120	3	5	8	6	7	6	6	7	10	6	4	5	9	8	8	4	2	2	2	108	

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 1. Transfer innowacji technologicznych

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy
Zadanie 1. Wprowadzenie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej								
Porady		3249	797	3	2			802
Szkolenia stacjonarne		168	25					25
Szkolenia wyjazdowe		91	14					14
Konferencje		19	19					19
Opracowania:	<i>Plan nawozowy (bez OSN)</i>	10	1					1
	<i>Wyliczenie DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne</i>	12	4					4
	<i>Wniosek o dopłatę do materiału siewnego</i>	379	4		1			5
	<i>Wniosek o zwrot akcyzy paliwowej</i>	3						-
	<i>Wniosek o dopłatę do materiału siewnego AGNES 1, AGNES 2</i>	136						-
	<i>Inne</i>	1						-
Pokazy:	<i>Pracy maszyn do produkcji roślinnej</i>	2	1					1
	<i>Inne</i>	16	2		5			7
<i>Przygotowanie poletek demonstracyjnych</i>		298	297					297
Pomiar GPS		8						-
Lustracje		989	273					273
Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej								
Szkolenia stacjonarne		2	2					2
Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych								
Szkolenia stacjonarne		120	7				5	12

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim																							
Program 2.: Propagowanie odnawialnych źródeł energii																							
Działania	KPODR Razem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem		
Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej																							
Porady	193	21	4	18		7		29	17	5	5	2	16			8	7	3	9	10	161		
Szkolenia stacjonarne	21	1						1	1				3		1			1	7		15		
Szkolenia wyjazdowe	1																				-		
Konferencje	2																				-		
Lustracje	5																		1		1		
Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem.																							
Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych																							
Porady	1617	46	62	79	38	148	94	128	63	41	54	149	51	56	59	131	84	38	109	85	1515		
Szkolenia stacjonarne	47		1	2		1	5		4		1	6	5	7	2	1		2	10		47		
Szkolenia wyjazdowe	1													1							1		
Opracowania	<i>Opracowanie planu i/ lub wniosku</i>	1199	62	66	51	28	43	127	51	18	39	36	70	78	56	59	75	55	35	95	83	1127	
	<i>Korekta planu i/ lub wniosku</i>	444	8	12	10	3	2	9	41	9	5	11	107	3	23	14	5	12	21	14	81	390	
	<i>Wniosek o płatność-kontynuacja</i>	1974	54	113	65	97	31	5	100	50	90	128	276	91	98	40	115	172	27	246	44	1842	
	<i>Plan nawozowy</i>	1566	58	72	21	68			85	81	6	116	82	303	62	74	24	5	142	55	131	83	1468
	<i>Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym</i>	3			1		1														1	3	
Lustracje	225	10	14	25		32	19	20	6	2	22		6			28	21	17	1		223		
Zadanie 2. Doradztwo i edukacja rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)																							
Porady	146	20		4	49			19				28			20				1		141		
Szkolenia stacjonarne	34	11		2	6			2				8		4							33		
Opracowania: (plany nawozowe i inne)	361	91			49			12				189		20							361		
Lustracje	42	6		2	1			11						20							40		

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim								
Program 2.: Propagowanie odnawialnych źródeł energii								
Działania	KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy	
Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej								
Porady	193	29		3			32	
Szkolenia stacjonarne	21	5		1			6	
Szkolenia wyjazdowe	1	1					1	
Konferencje	2	2					2	
Lustracje	5	4					4	
Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem								
Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych								
Porady	1617	86		2	14		102	
Szkolenia stacjonarne	47						-	
Szkolenia wyjazdowe	1						-	
Opracowania	<i>Opracowanie planu i/ lub wniosku</i>	1199	60		1	7	4	72
	<i>Korekta planu i/ lub wniosku</i>	444	31		3	7	13	54
	<i>Wniosek o płatność - kontynuacja</i>	1974	106		10	3	13	132
	<i>Plan nawozowy</i>	1566	73		4	12	9	98
	<i>Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym</i>	3						-
Lustracje	225	2					2	
Zadanie 2. Doradztwo i edukacja rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)								
Porady	146	5					5	
Szkolenia stacjonarne	34	1					1	
Opracowania: (plany nawozowe i inne)	361						-	
Lustracje	42	2					2	

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Działania		KPODR Razem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem	
Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych																							
Porady		2842	69	138	156	124	201	126	176	162	57	160	52	145	87	191	131	85	85	155	221	2521	
Szkolenia stacjonarne		27		1		1	4			2	1		1	4			6	1		5	1	27	
Szkolenia wyjazdowe		3																			3	3	
Opracowania:	<i>Renty strukturalne</i>	7				2		4					1									7	
	<i>Ułatwienie startu młodym rolnikom</i>	290	11	15	23	17	9	10	24	25	13	9	6	8	16	16	10	18	18	9	22	279	
	<i>Modernizacja gospodarstw rolnych</i>	1026	50	32	41	60	28	53	60	57	47	82	74	38	39	52	52	45	29	59	59	957	
	<i>Modernizacja gospodarstw rolnych w ramach KPR</i>	13			3					2		2			1		3				1	12	
	<i>Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne</i>	7								4								1	1			1	7
	<i>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</i>	172	1	3	6	14	6	6	15	8	3	9	14	3	5	11	15			5	22	146	
<i>Przywracanie potencjału produkcji rolnej</i>		36			4			2	5	1						9			1	6		28	
<i>Inne</i>		11			7	1				1		2										11	
Lustracje		148		20	21		15	9	5	1		2						12			57	142	
Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross-compliance)																							
Porady		1019	25	91	54	4	27	67	97	88	14	67	7	88	13	156	45	51	29	32	34	989	
Szkolenia stacjonarne		179	7	13	9	7	7	12	12	11	10	8	7	7	8	16	9	8	5	15	8	179	
Kursy		1											1									1	
Opracowania:	Wniosek: Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	651	35	37	33	20	32	44	39	33	20	20	35	14	16	114	33	50	14	22	5	616	
	Plan dostosowanie gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP	1			1																	1	
	Raporty z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP	646	24	29	39	34	32	44	26	24		24	50	8	30	74	40	58	6	18	56	616	
Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów		483	17	27	6	12	21	44	26	18	19	25	44	13	24	52	34	40	9	16	17	464	
Lustracje		1457	50	76	84	74	51	51	66	44	13	78	112	25	76	193	98	140	20	29	96	1376	
Zadanie 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych																							
Porady		1141	28	12	115		35	12	87	61	25	21		83	40	321	20	11	25	42	142	1080	

Szkolenia stacjonarne	59		14	1	6	2	4	2	7		2	1	2	1	11	3		3			59
Opracowania: Wnioski obszarowe	11555	776	520	664	705	518	440	785	720	278	645	1109	404	292	848	595	443	303	813	389	11247
Zadanie 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych																					
Porady	91			5				6	3	1					4		15				34
Szkolenia stacjonarne	13								1						1	1					3
Opracowania:	Plan działania grupy producentów rolnych (plan marketingowy)	3																			-
	Przygotowanie dokumentów do założenia i rejestracji grupy producentów rolnych	5																			-
	Wniosek o wstępne uznanie + plan dochodzenia do uznania grup producentów	3																			-
	Zmiana planu dochodzenia do uznania grup owocowo-warzywnych	5																			-

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Działania	KPODR Razem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji																					
Porady	26			5				3		3									1		12
Lustracje	1																			1	1
Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności																					
Porady	70	2		14		4		8	11		3						2	1			45
Szkolenia stacjonarne	13		1												1						2
Szkolenia wyjazdowe	1																				-
Konferencje	1																				-
Opracowania	Przygotowanie wnioski do atestacji	1																1			1
Lustracje	8																				
Zadanie 3. Wsparcie doradcze rolników we wdrażaniu unijnych systemów jakości																					
Porady	22										3								1		4
Szkolenia stacjonarne	1																				-

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy
Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych								
Porady		2842	84	156	81			321
Szkolenia stacjonarne		27						-
Szkolenia wyjazdowe		3						-
Opracowania:	<i>Renty strukturalne</i>	7						
	<i>Ułatwienie startu młodym rolnikom</i>	290	6	5				11
	<i>Modernizacja gospodarstw rolnych</i>	1026	11	46	5		7	69
	<i>Modernizacja gospodarstw rolnych w ramach KPR</i>	13	1					1
	<i>Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne</i>	7						-
	<i>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</i>	172	5	17	4			26
	<i>Przywracanie potencjału produkcji rolnej</i>	36	8					8
	<i>Inne</i>	11						-
Lustracje		148	3		3			6
Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross-compliance)								
Porady		1019	27	2	1			30
Szkolenia stacjonarne		179						-
Kursy		1						-
Opracowania:	Wniosek: Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	651	17	7			11	35
	Plan dostosowanie gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP	1						-
	Raporty z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP	646	14	10	2		4	30
Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów		483	13	2			4	19
Lustracje		1457	60	11			10	81
Zadanie 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych								
Porady		1141	46	1	14			61
Szkolenia stacjonarne		59						-
Opracowania: Wnioski obszarowe		11555	163	61	43	8	33	308
Zadanie 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych								
Porady		91	56		1			57

Szkolenia stacjonarne		13	10					10
Opracowania:	Plan działania grupy producentów rolnych (plan marketingowy)	3	3					3
	Przygotowanie dokumentów do założenia i rejestracji grupy producentów rolnych	5	5					5
	Wniosek o wstępne uznanie + plan dochodzenia do uznania grup producentów	3	3					3
	Zmiana planu dochodzenia do uznania grup owocowo-warzywnych	5	5					5

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim								
Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności								
Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy
Zadanie 1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji								
Porady		26	14					14
Lustracje		1						-
Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności								
Porady		70				25		25
Szkolenia stacjonarne		13				11		11
Szkolenia wyjazdowe		1				1		1
Konferencje		1				1		1
Opracowania	<i>Przygotowanie wniosków do atestacji</i>	1						-
Lustracje		8				8		8
Zadanie 3. Wsparcie doradcze rolników we wdrażaniu unijnych systemów jakości								
Porady		22	18					18
Szkolenia stacjonarne		1	1					1

Priorytet II: Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

Działania	KPODR Razem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem	
Zadanie 1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej																						
Porady	1696	71	62	124	85	83	89	83	57	48	150	60	36	54	78	49	90	40	106	76	1441	
Szkolenia stacjonarne	1												1								1	
Konferencje	1																				-	
Agrokoszty	78																				-	
Zadanie 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych																						
Porady	688	34	13	22	14	35	66	49	31	13	19	54	13	6	75	20	24	35	14	42	579	
Szkolenia stacjonarne	38	1	4	2	1	1	3	1			3		2	1	4	2		2	2	1	30	
Opracowania:	<i>Plany inwestycji</i>	775	29	15	16	30	29	58	49	29	23	25	102	30	27	41	23	33	39	50	69	717
	<i>Wnioski o kredyty bankowe (w tym szacunki i kalkulacje)</i>	34										33										33
	<i>Analizy ekonomiczne (w tym szacunki i kalkulacje)</i>	56								3												3
	<i>Prowadzenie ewidencji Vat</i>	604			45							18	12	34		71				163	3	346

Program 2. System zbierania i wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN

Zadanie 1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Szkolenia stacjonarne	1											1									1
Prowadzenie książek FADN	1200	56	40	90	70	44	56	42	40	30	60	44	20	30	72	40	52	34	60	36	916
Wizyty w gospodarstwach	7200	336	240	540	420	264	336	252	240	180	360	264	120	180	432	240	312	204	360	216	5496
Wprowadzanie danych do komputera i generowanie raportu	1195	36	40	80	70	40	64	42	80	40	60	44	20	30	72	40	54	30	60	36	938
Lustracje	381																				-

Program 3. System informacji rolniczej

Zadanie 1. Gromadzenie i upowszechnianie rolniczej informacji rynkowej

Cotygodniowe notowania targowiskowe	780	26	26	52		52	52	52	26	52		52	52	52		52	52	52	26	52	728
Cotygodniowe notowania do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi	272		52			52	52										52		12		220
Kwartalne notowania cen środków do produkcji	80	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	76
Kwartalne notowania cen nawozów mineralnych dla CDR w Brwinowie	160	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	152
Analiza kształtowania się relacji cen	12																				-
Ankieta gospodarstwa rolnego SGH	812	42	42	48	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	50	42	42	42	42	42	812

Zadanie 2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem Internetu

Gromadzenie adresów e-mail	1200	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	64	63	63	64	63	63	63	63	64	1200
Aktualności - internetowy biuletyn informacyjny	22																				-

Priorytet II: Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym**Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw**

Działania	KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy
Zadanie 1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej							
Porady	1696	23	220	2		10	255
Szkolenia stacjonarne	1						-
Konferencje	1		1				1
Agrokoszty	78		78				78
Zadanie 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych							
Porady	688	4	104	1			109
Szkolenia stacjonarne	38		8				8
Opracowania:	<i>Plany inwestycji</i>	775	8	47	3		58
	<i>Wnioski o kredyty bankowe</i>	34		1			1
	<i>Analizy ekonomiczne(w tym szacunki i kalkulacje)</i>	56		53			53
	<i>Prowadzenie ewidencji Vat</i>	604		258			258

Program 2. System zbierania i wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN**Zadanie 1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN**

Szkolenia stacjonarne	1						-
Prowadzenie ksiąg FADN	1200	20	252			12	284
Wizyty w gospodarstwach	7200	120	1512			72	1704
Wprowadzanie danych do komputera i generowanie raportu	1195	20	227			10	257
Lustracje	381		381				381

Program 3. System informacji rolniczej**Zadanie 1. Gromadzenie i upowszechnianie rolniczej informacji rynkowej**

Cotygodniowe notowania targowiskowe	780		52				52
Cotygodniowe notowania do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi	272		52				52
Kwartalne notowania cen środków do produkcji	80		4				4
Kwartalne notowania cen nawozów mineralnych dla CDR w Brwinowie	160		8				8
Analiza kształtowania się relacji cen	12		12				12
Ankieta gospodarstwa rolnego SGH	812						-

Zadanie 2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem Internetu

Gromadzenie adresów e-mail	1200						-
Aktualności - internetowy biuletyn informacyjny	22					22	22

Priorytet III. Wielofunkcyjny zrównoważony rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Program 1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Działania	KPODR Razem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem	
Zadanie 1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku																						
Porady	128	9	7	10		1	11	5	9	1		2	13		10	2	10	4	3	7	104	
Szkolenia stacjonarne	8												1						3		4	
Szkolenia wyjazdowe	25			6		1			3						6	1	1	4	3		25	
Konferencje	2																				-	
Kursy	4																				-	
Lustracje	41	4				2	3	4	1			3		4		3		4	4		32	
Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich																						
Porady	45	3		5	2	1	11		2	1			1		10		7	2			45	
Szkolenia stacjonarne	68	1	1		8	6	9		6	2	1	2	2	1	4		10	4	2	4	63	
Szkolenia wyjazdowe	9					4					2				1		1	1			9	
Kursy	1					1															1	
Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz w pozyskiwaniu pozarolniczych źródeł dochodu																						
Porady	2149	99	112	138	146	83	123	112	85	112	127	88	88	36	130	79	72	87	123	116	1956	
Szkolenia stacjonarne	53	1	6	1		1		2	2	7	3		5	1		1	1		1	18	50	
Szkolenia wyjazdowe	1			1																	1	
Konferencje	19	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	19	
Opracowania:	<i>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</i>	10	1		5											1					7	
	<i>Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw</i>	20		2	4			1	1	1			1	1	1			1			6	19
	<i>Indywidualne Plany działania (w ramach reorientacji zawodowej)</i>	1368	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	36	72	72	72	72	72	108	1368
Lustracje	10																				10	
Kursy	9																				-	

Priorytet III. Wielofunkcyjny zrównoważony rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich																					
Działania	KPODR Razem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych																					
Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego																					
Porady	45	2		5		8			6		3				1		2	2	10	2	41
Szkolenia stacjonarne	4								1										2	1	4
Szkolenia wyjazdowe	8	1		1					2								1	3			8
Opracowania: Dokumenty rejestrowe organizacji pozarządowych	4	4																			4
Zadanie 2. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu																					
Porady	141			15		5	3	13	10	4		3			3	6	2	6	68	1	139
Szkolenia stacjonarne	39	2			3		1	1	8			2	1				1	9	6	1	35
Szkolenia wyjazdowe	44	1		3	1	2	3	2	3	1	3	1	4	1		2	7		1	9	44
Kursy	2																				-
Opracowania:	Przygotowanie dokumentacji dla produktów i wytwórców	8	4						1			3									8

Priorytet III. Wielofunkcyjny zrównoważony rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich																					
Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska																					
Działania	KPODR Razem	AK.	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami w tym odpadami niebezpiecznymi																					
Porady	291	14	2	5		6		27	10	30		26	1	30		21	63		30		265
Szkolenia stacjonarne	16	1		1				1	1	1		1		1		3	1	1	3		15
Konferencje	1																				-
Pokaz kompostowania	8	1						1		1		1		1		1	1		1		8
Opracowania:																					
Plan naprawczy dla gospodarstw	120	15						15		15		15		15		15	15		15		120
Lustracje	279	2						35		44		15		62		46	30		30		264
Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sadów																					
Porady	36	1		5			10	6	1						6						29
Szkolenia stacjonarne	10					1		1			2			1	2		1			1	9
Szkolenia wyjazdowe	4							2			1				1						4
Konferencje	1																				-
Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska																					
Porady	170	30					5	13	21			6				17	4	2	46	3	147
Szkolenia stacjonarne	20	2						2		1		2		1			1	1	2		12
Szkolenia wyjazdowe	4			1										1				1	1		4
Konferencje	1																				-
Lustracje	235	47						15		1		30		2		13	15		15	2	140

Priorytet III. Wielofunkcyjny zrównoważony rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich							
Program 1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich							
Działania	KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PI /PM	Działy
Zadanie 1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku							
Porady	128			24			24
Szkolenia stacjonarne	8			4			4
Szkolenia wyjazdowe	25						-
Konferencje	2			2			2
Kursy	4			4			4
Lustracje	41			9			9
Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich							
Porady	45						-
Szkolenia stacjonarne	68			5			5
Szkolenia wyjazdowe	9						-
Kursy	1						-
Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz w pozyskiwaniu pozarolniczych źródeł dochodu							
Porady	2149			157		36	193
Szkolenia stacjonarne	53			2		1	3
Szkolenia wyjazdowe	1						-
Konferencje	19						-
Opracowania:	<i>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</i>	10			3		3
	<i>Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw</i>	20			1		1
	<i>Indywidualne Plany działania (w ramach reorientacji zawodowej)</i>	1368					-
Lustracje	10						-
Kursy	9			9			9

Priorytet III. Wielofunkcyjny zrównoważony rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich							
Działania	KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy
Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych							
Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego							
Porady	45	1		3			4
Szkolenia stacjonarne	4						-
Szkolenia wyjazdowe	8						-
Opracowania: Dokumenty rejestrowe organizacji pozarządowych	4						-
Zadanie 2. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu							
Porady	141			2			2
Szkolenia stacjonarne	39			4			4
Szkolenia wyjazdowe	44						-
Kursy	2			2			2
Opracowania:	Przygotowanie dokumentacji dla produktów i wytwórców	8					-

Priorytet III. Wielofunkcyjny zrównoważony rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich**Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska**

Działania	KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy
Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi							
Porady	291		7		19		26
Szkolenia stacjonarne	16				1		1
Konferencje	1				1		1
Pokaz kompostowania	8						-
Opracowania:	Plan naprawczy dla gospodarstw	120					-
Lustracje	279				15		15
Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sądów							
Porady	36	7					7
Szkolenia stacjonarne	10	1					1
Szkolenia wyjazdowe	4						-
Konferencje	1	1					1
Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska							
Porady	170				23		23
Szkolenia stacjonarne	20				8		8
Szkolenia wyjazdowe	4						-
Konferencje	1				1		1
Lustracje	235				95		95

Priorytet IV. Promowanie postępu biologicznego, technologicznego produkcji rolniczej

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Działania	KPODR Razem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych																					
Impreza wystawienniczo-targowa	20												1				1		1		3
Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej																					
Konkursy	24							2		1		1			1				1		6
Olimpiady	16	1	1	1		1			1	1	1	1	1		1	1		1			12
Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka																					
Audycja RTV	58			2																	2
Artykuły w wydawnictwach KPODR	363	10	5	10	6	8	9	11	9		4		9	19	6	8	1	7	7		129
Artykuły w wydawnictwach obcych	92	1			1			4	3	4		3	1	3	2	5	4	2	2		35
Opracowanie autorskie (brozury, ulotki, katalogi)	13																				-
Opracowanie redakcyjne (Wieś Kujawsko-Pomorska, brozury, ulotki, plakaty)	120																				-

Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi.

Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	109	3	7	7	6	6	8	9	6	4	3	1	7	6	8	7	7	4	2	2	103
Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	55	2						1	2	13			2		1		2		2	10	35
Udział w komisjach kłuskowych	334	16	19	14	24	6	4	92	12	5	16		5	3	23	18	5	10	53	5	330
Udział w komisjach konkursowych	128	4	3	13	4	3	1	6	7	7	3	2	6	1	4	1	6	7	4		82
Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	219	2	13	12	7	6	36	22	10	17	11	1	8	4	21	9	14	10	3	5	211
Inne	290	6		18	1	5		36	4		7		1	29	45		38	10	4		204

Priorytet IV. Promowanie postępu biologicznego, technologicznego w produkcji rolniczej

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Działania	KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PI	Działy
Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych							
Impreza wystawienniczo-targowa	20	5	2	5		5	17
Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej							
Konkursy	24	6		3	7	2	18
Olimpiady	16	1		2		1	4
Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka							
Audycja RTV	58	27	1	12	7	9	56
Artykuły w wydawnictwach KPODR	363	158	6	28	10	32	234
Artykuły w wydawnictwach obcych	92	45	2	3	1	6	57
Opracowanie autorskie (broszury, ulotki, katalogi)	13	9		1	3		13
Opracowanie redakcyjne (Wieś Kujawsko-Pomorska, broszury, ulotki, plakaty)	120					120	120

Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi							
Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	109	3			2	1	6
Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	55	4			7	9	20
Udział w komisjach kłeskowych	334	4					4
Udział w komisjach konkursowych	128	25		3	14	4	46
Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	219	2			6		8
Inne	290	66	6	4	10		86

3. Zestawienie informacji o projektach realizowanych w 2011 roku

Tytuł projektu	Produkty (liczba działań i liczba uczestników)	Rezultaty	Okres realizacji	Koszt zadania uzyskane dofinansowanie i jego źródła	Uwagi
NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza Um. PRC.I.0728-1872-3-344/10	Liczba 8-godzinnych dyżurów w BRZ - 912 Liczba analiz ekonomicznych - 38 Liczba IPRZ-ów - 1368 Liczba osób na warsztatach motywacyjnych - 131 Liczba osób na warsztatach przedsiębiorczości - 173 Liczba osób na szkoleniach z przedsiębiorczości - 244 Rubryka PRACA w WKP – liczba wydań - 12 Liczba osób, które przystąpiły do projektu - 2073 Liczba osób, które ukończyły kursy specjalistyczne - 731 Powiatowe Fora Reorientacji Zawodowej - 1919 Liczba uczestników PFRZ - 375 Tablice ogłoszeniowe - 22 Portal PRACA - 1 Liczba Powiatowych Raportów Ofert Szkoleniowych- 19	projekt w trakcie realizacji	01.08.2010 - 28.02.2014 r.	11.276.718,00/ 11.276.718,00/ EFS POKL 8.1.2	Projekt realizowany zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem
Czas na zmiany – reorientacja zawodowa rolników	uczestnicy projektu (deklaracja uczestnictwa) – 375, uczestnicy seminariów wstępnych – 249, wizyty w gospodarstwach rolnych – 480, osobogodziny doradztwa indywidualnego – 5250, Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej – 375, liczba osób, które ukończyły kurs „Chcę być sobie szefem” – 238, liczba osób, które ukończyły kurs „Ja jako pracownik” – 32, liczba zorganizowanych stoisk promocyjnych – 10, liczba wydanych szt. plakatów – 500, liczba wydanych szt. ulotek – 15000, artykuły we „Wsi Kujawsko-Pomorskiej” – 4, artykuły w „Gazecie Pomorskiej” – 4, telewizyjne materiały informacyjne – 5, materiały reklamowe (gadżety) – 2500, kursy specjalistyczne – 12, liczba osób, które ukończyły kurs specjalistyczny - 183 projekt w trakcie realizacji	projekt w trakcie realizacji	02.01.2010 – 31.03.2012	714.574,00/ 714.574,00/ EFS POKL 8.1.2	W trakcie realizacji
Coach BioEnergy	Wielojęzyczna baza informacji na platformie internetowej -1,	Wzrost efektywnego wykorzystania biomasy do celów energetycznych poprzez	01.03.2009 – 31.12.2011	30.435,17 €/ 30.435,17 €/	KPODR był jednym z 5 partnerów projektu

	międzynarodowa sieć konsultingowa w zakresie biomasy – 1, RESP – 6, Przykłady dobrych praktyk – 34 policy conference – 1 w każdym kraju, Dzień Informacji Krajowej – 1 w każdym kraju, konferencja podsumowująca projekt – 1 na wszystkie kraje, analiza rynku – 1, biznes plan -1, opisy technologii – 42, analiza prawa w zakresie biomasy – 1 na kraj, scenariusze rozwiązań prawnych – 2-3 na każdy kraj, usługi doradcze – 5 usług na RCB podręcznik przygotowania RESP - 1	dostosowanie do uwarunkowań regionalnych i rozpowszechnienie wyników badań naukowych oraz innowacji technologicznych.		Europejski Program Współpracy Terytorialnej Interreg IVB – Europa Środkowa	w Polsce oraz jednym z 19 partnerów projektu w Europie Środkowej. Brał czynny udział w większości zadań projektu. Najważniejsze zadania wykonane indywidualnie przez KPODR w projekcie: - przygotowanie opisów dobrych praktyk -4, przygotowanie RESP - 1, Dzień Informacji Krajowej w Minikowie -1, liczne działania informacyjno-promocyjne, usługi doradcze -5.
Zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich a obowiązek spełnienia przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności, ze szczególnym uwzględnieniem programów zwalczania chorób zakaźnych (konsorcjum z KPIR i Doradcą)	Opracowany i wydany materiał szkoleniowy – 1, zorganizowane i przeprowadzone szkolenia – 221, liczba uczestników szkoleń - 4422	Podniesienie wiedzy nt. wymogów wzajemnej zgodności, uzyskanie praktycznych umiejętności w zakresie kontrolowania wymogów – 4422 uczestników szkoleń	01.09.2010 – 31.10.2011	1.452.683,00/ 1.452.683,00/ 111 PROW 2007-2013	
„Dziedzictwo kulinarne – wizytówką powiatu nakielskiego”	Liczba godzin kursu – 2x35, w tym zajęcia teoretyczne – 10 godz., zajęcia praktyczne – 20 godz., Liczba uczestników – 2x20, Opracowanie i wydanie ulotki informacyjnej (liczba egzemplarzy) – 1000 Przygotowanie i prezentacja stołów tematycznych podczas targów - 1	Podniesienie świadomości oraz przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie wykorzystania potencjału produktów lokalnych w działalności gospodarczej.	15.03.2011 – 31.07.2011	15 818, 17/413 PROW 2007-2013	Projekt zrealizowany. Oczekiwanie na płatność.
Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato Zarzeczewo 2011	15 działań – ok. 5000 uczestników	Popularyzacja spożywania miodu i zastosowania go w codziennej diecie. Popularyzacja produktów pasiecznych i ich stosowania. Przekazanie wiedzy dotyczącej lokalnych i regionalnych tradycji, kulinarnych produktów tradycyjnych i rękodzieła.	14.08.2011 r.	29 517,00 zł – dofinansowanie z KSOW	Projekt zrealizowany

Edukacja w zakresie różnorodności biologicznej i ochrony krajobrazu na obszarach wiejskich związanych z ochroną i utrzymaniem sadów tradycyjnych	Szkolenia w powiatach -10	Przeszkolono 158 rolników zainteresowanych tematyką sadów tradycyjnych.	20.05-29.07	14 350,00 zł. W tym dofinansowanie WFOŚiGW w Toruniu - 12799,97 zł	Projekt zakończony.
	Broszura 1	1	01.05.-15.07		
	Wyjazdy szkoleniowe -2	W wyjazdach szkoleniowych wzięły udział 72 osoby.	07.09 i 05.10		
	Konferencja -1	Przeszkolono 48 na konferencji dot. utrzymania sadów tradycyjnych.	15.09.2011		
BalticDeal	Wykonanie analizy dla gospodarstw demonstracyjnych (4 gospodarstwa w województwie) – organizacja w jednym z gospodarstw szkolenia	Realizacja w gospodarstwach demonstracyjnych zaleceń dotyczących ochrony środowiska. Wpływ działań podjętych w gosp. na czystość Morza Bałtyckiego.	2011-2013	Wg umowy zapłata za wykonanie usługi 6400 EURO	Projekt w trakcie realizacji.
Działania edukacyjne na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN).	32 szkolenia/720 uczestników 383 plany nawozowe	Podniesienie świadomości rolników na temat zagrożeń, jakie stwarzają nadmierne ilości azotanów wprowadzane do środowiska wodnego i glebowego. Opracowanie 383 planów nawożenia i bilansu azotu.	01-03-2011 do 15-12-2011	33.576,30 24.894,74 – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu	Projekt zakończony
„Produkcja mięsa wysokiej jakości szansa opłacalności produkcji”	Przeprowadzono 73 szkolenia dla producentów trzody chlewnej i 3 dla producentów drobiu z województwa Kujawsko –pomorskiego. W szkoleniach uczestniczyło 2000 rolników. Wydawnictwo „Produkcja mięsa wysokiej jakości szansa opłacalności produkcji” w nakładzie 4000 egzemplarzy.	Przeszkolono 2000 rolników – hodowców trzody chlewnej i drobiu. Zapoznano uczestników z nowoczesnymi metodami produkcji , zwracając szczególną uwagę na zagadnienia ekonomiki produkcji i dobrostanu zwierząt.	Listopad 2010 do kwietnia 2011	Koszty całego programu (Izba Rolnicza i KPODR) 295 750 zł FAPA	Projekt zakończony
Szkolenia w zakresie – alternatywne źródła energii i ich zastosowanie.	Dwudniowe szkolenia połączone z wyjazdem studyjnym – 14 szt. x 40 uczestników = 560 uczestników	Projekt w trakcie realizacji	21.11.2011- 14.11.2012	201992,00 zł 111 PROW 2007-2013 Umowa o przyznanie pomocy z FAPA.	W trakcie realizacji
„Ekologizacja wsi woj. kujawsko -pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”	Seminarium wojewódzkie – 51 osób	Projekt skierowano do docelowej grupy gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie woj. k-p w 8 wybranych gminach po 15 w każdej. Programem objętych zostało 120 gospodarstw, w których realizowana będzie kompleksowa ochrona środowiska związana z ograniczeniem wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego i socjalno - bytowego do środowiska. W tym celu opracowane zostaną dla każdego gospodarstwa programy naprawcze. W ramach programu każde gospodarstwo prowadzić będzie selektywną zbiórkę	Styczeń 2011- listopad 2011	68.150,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu	

		odpadów z wydzieleniem i oznaczeniem odpadów niebezpiecznych, założy kompostownik, zadba o szeroko rozumianą estetykę zagrody, dokona nowych nasadzeń itd.			
	Konkurs o zasięgu wojewódzkim – 1 dla 8 gospodarstw				
	Konkurs o zasięgu gminnym – 8 w ośmiu gminach dla 120 gospodarstw				
	Szkolenia dla uczestników konkursu – 16 szkoleń w 8 gminach dla 240 osób				
	Pokaz kompostowania odpadów organicznych – 8 pokazów w 8 gminach dla 120 osób				
	Prowadzenie 120 demonstracji dot. ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej (estetyka zagrody, sanitacja, gospodarka odpadami, profilaktyka zdrowia, ochrona krajobrazu)				
„Promocja ekologicznych metod produkcji żywności”	Seminarium wojewódzkie – dla 36 osób	Wzrost świadomości rolnika w tematyce związanej z przestawianiem produkcji konwencjonalnej na ekologiczną oraz odbiorców czyli konsumentów umiejących odróżnić produkty od siebie. Promocja tych produktów na rynku. Zapoznanie odbiorców z obowiązującymi przepisami prawnymi dot. rolnictwa ekologicznego. Oraz nowym oznakowaniem.	1.03.2011 – 30.11.2011	14.550,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu	
	Szkolenia - 8 szkoleń dla 158 osób Warsztaty ekologiczne-3 dla 81 osób				
	Promocja produktów ekologicznych na wystawie targowej „Lato na wsi” – 1 wystawa , 10 stoisk				
„Ogólnopolskie spotkania ekologiczne” oraz XVI Krajowe Dożynki Ekologiczne	Forum Ochrony Środowiska – konferencja ponad wojewódzka nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” dla 85 osób	Wzorem lat ubiegłych zaplanowano konferencję ponad wojewódzką przeznaczoną dla samorządowców naszego województwa i województw ościennych, przybliżającą gospodarkę odpadami w tym odpadami niebezpiecznymi oraz zmianami zachodzącymi w prawodawstwie. Zaplanowano także kolejne XVII Krajowe Dożynki ekologiczne z 21 stoiskami ekologicznymi,.	1.09 2011 - 30.09.2011	6.300,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu	
	Materiały konferencyjne nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” -400szt				
	XVI Krajowe Dożynki Ekologiczne				
	Stoisko na Krajowe Dożynki Ekologiczne w Przysieku				

Wydawnictwa	3 wydawnictwa (foldery) .- po 3000 szt	Foldery wykorzystywane zostaną w pracy doradczej i szkoleniowej jako uzupełnienie i utrwalenie wiedzy	Maj 2011- listopad 2011	10.000,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu	
Konkursy	Konkursy – 5 (Minikowo, Zarzeczewo, Przysiek), dla 1000 osób, przewidziano po 40 nagród na każdy konkurs	Konkursy opracowane w formie pytań testowych skierowane zostaną do osób uczestniczących w imprezach organizowanych przez KPODR. Działania konkursowe mają na celu nie tylko sprawdzenie wiedzy ekologicznej ale także jej pogłębienie. Rezultat stanowią osoby , które prawidłowo odpowiedziały na pytania konkursowe i otrzymały nagrody rzeczowe w postaci drzewek i krzewów ozdobnych.	01.05.2011 – 30.09.2011	14.000,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu	
Przygotowanie cyklicznych audycji TVP S.A Oddział w Bydgoszczy w zakresie ochrony środowiska dla programu EKOOPCJE	Przygotowanie i nagranie 3 programów o tematyce ekologicznej	Programy edukacyjne dla społeczeństwa w celu propagowania właściwych zachowań społeczeństwa związanych z ochroną środowiska naturalnego.	01.05.2011 – 15.11.2011	16.500,00 zł WFOŚi GW w Toruniu	
BERAS IMPLEMENTATION	Wytypowano 1 gospodarstw ekologiczne demonstracyjnego-szkoleniowe w województwie kujawsko-pomorskim, przygotowanie sali szkoleniowej z wyposażeniem, opracowanie ścieżki edukacyjnej w gospodarstwie., organizacja szkoleń, spotkań, udział w konferencjach w celu wypracowania modelu gospodarstwa proekologicznego. Działania skierowane do rolników, uczniów w celu ograniczenia wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do środowiska w tym do wód a w konsekwencji do Bałtyku.	Realizacja projektu zgodnie z założeniami i opracowanym harmonogramem . Promocja w środkach masowego przekazu.	Wrzesień 2010- wrzesień 2013	82.450 EUR projekt międzynarodowy	

4. Zestawienie informacji o projektach złożonych w 2011 roku

Tytuł projektu	Produkty (zaplanowana liczba działań i liczba uczestników)	Planowane rezultaty	Planowany czas realizacji	Wnioskowana kwota dofinansowania i jego źródła	Status projektu (data złożenia)
Organizacja "Targu Wiejskiego" pod nazwą "To co mam w garnku jest prostu z jarmarku a w sakwie mojej noteckie skarby".	Organizacja 3 spotkań warsztatowych dla wystawców (6 godzin lekcyjnych) Liczba uczestników – 3x20 Organizacja Targu Wiejskiego – wynajęcie 10 stoisk wystawienniczych Opracowanie i wydanie ulotki informacyjnej - 1000 egzemplarzy Opracowanie i wydanie broszury informacyjno-promocyjnej - 3000 egzemplarzy „Wieś kujawsko-pomorska” – 2 artykuły Gazeta Pomorska - 1 reklama Gazeta Regionalna Powiat – 1 artykuł i 1 reklama Planowana liczba odwiedzających – 200 osób	Podniesienie świadomości oraz przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie wykorzystania potencjału produktów lokalnych w działalności gospodarczej.	II-III kwartał 2012 r.	24 827, 79/413 PROW 2007-2013	Projekt odrzucony przez Urząd Marszałkowski
IOBI – Indywidualny Oplacalny Biznes – Inwestycja oparta na zasobach regionu Kakheti (partnerstwo ze Stowarzyszeniem Elkana)	Analiza zasobów pod kątem tworzenia miejsc pracy: warsztaty (40 osób), 1 analiza zasobów obszaru IKAT, 1 propozycja oferty turystycznej obszaru IKAT. Dobre praktyki – 1 wyjazd studyjny do Polski (20 osób). Indywidualna przedsiębiorczość – 1 szkolenie z przedsiębiorczości (20 osób), indywidualne doradztwo (10 IPD). Konferencja podsumowująca – 60 osób. Konkurs „Mój pomysł na oplacalny biznes” – 1 konkurs.	Podniesienie świadomości i wiedzy na temat roli zasobów lokalnych w tworzeniu miejsc pracy. Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez wzrost motywacji do podejmowania działań służących wzrostowi dochodów. Wskazanie korzyści wynikających ze współdziałania oraz możliwości uatrakcyjnienia usług. Zaangażowanie władz lokalnych w działania na rzecz wspierania rozwoju prywatnej działalności na obszarach wiejskich.	01.04.2012 – 31.10. 2012	284 076 Polska Pomoc Rozwojowa 2012 (MSZ)	Projekt złożony 06.12.2011 do MSZ
Rozwój obszarów wiejskich poprzez wzmocnienie pozycji rynkowej grup producenckich w regionie Syunili (Armenia)	Wyjazd studyjny 3 przedstawicieli KPODR do Armenii. Szkolenia u polskich producentów – 6 dni. Transpozycja polskich doświadczeń w 3 grupach producenckich. Promocja projektu.	Aktywizacja grup producenckich w regionie Syunili. Zwiększenie umiejętności marketingowych w zakresie polityki sprzedaży i poprawy konkurencyjności grup producenckich na rynku. Podniesienie świadomości i poziomu wiedzy w zakresie funkcjonowania grup producenckich. Wypracowanie pozycji modelu – schematu marketingowego dla grup producenckich. Zaangażowanie władz lokalnych na rzecz rozwoju grup producenckich.	02.04 – 30.06.2012	100 085 Polska Pomoc Rozwojowa 2012 (MSZ)	Projekt złożony 06.12.2011 do MSZ

Edukacja w zakresie różnorodności biologicznej i ochrony krajobrazu na obszarach wiejskich związanych z ochroną i utrzymaniem sadów tradycyjnych	Szkolenia w powiatach	15 szkoleń	II - III kwartał	14 350,00 zł Dofinansowanie 12 670,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	22.12.2011r
	Konferencja	1 konferencja	III kwartał		
	Wyjazdy szkoleniowe - 1	2 wyjazdy szkoleniowe	III kwartał		
Działania edukacyjne na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN).	Szkolenie/uczestnik - 32/800 Plan nawożenia – ok. 400	Zapoznanie rolników z niebezpieczeństwem zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego oraz zapoznanie z obowiązującymi przepisami związanymi z OSN. Opracowanie około 400 planów nawożenia i bilansu azotu.	01.01.2011 - 31.12.2011	Około 30.000,00	Grudzień 2011
„Ekologizacja wsi woj. kujawsko -pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”	Seminarium wojewódzkie – 60 osób	Projekt skierowany do docelowej grupy gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie woj. k-p w 8 wybranych gminach po 15 w każdej. Programem objętych zostało 120 gospodarstw, w których realizowana będzie kompleksowa ochrona środowiska związana z ograniczeniem wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego i socjalno - bytowego do środowiska. W tym celu opracowane zostaną dla każdego gospodarstwa programy naprawcze. W ramach programu każde gospodarstwo prowadzić będzie selektywną zbiórkę odpadów z wydzieleniem i oznaczeniem odpadów niebezpiecznych, założy kompostownik, zadba o szeroko rozumianą estetykę zagrody, dokona nowych nasadzeń itd.	Styczeń 2012- listopad 2012	89.200,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu	
	Konkurs o zasięgu wojewódzkim – 1 dla 8 gospodarstw				
	Konkurs o zasięgu gminnym – 8 w ośmiu gminach dla 120 gospodarstw				
	Szkolenia dla uczestników konkursu – 16 szkoleń w 8 gminach dla 240 osób				
	Pokaz kompostowania odpadów organicznych – 8 pokazów w 8 gminach dla 120 osób				
	Prowadzenie 120 demonstracji dot. ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej (estetyka zagrody, sanitacja, gospodarka odpadami, profilaktyka zdrowia, ochrona krajobrazu)				
„Promocja ekologicznych	Seminarium wojewódzkie – dla 60	Wzrost świadomości rolnika w tematyce	1.03.2012 –	17.300,00 zł	

metod produkcji żywności”	osób	związanej z przestawianiem produkcji konwencjonalnej na ekologiczną oraz odbiorców czyli konsumentów umiejących odróżnić produkty od siebie. Promocja tych produktów na rynku. Zapoznanie odbiorców z obowiązującymi przepisami prawnymi dot. rolnictwa ekologicznego. Oraz nowym oznakowaniem.	30.11.2012	WFOŚ i GW w Toruniu	
	Szkolenia - 8 szkoleń dla 160 osób Warsztaty ekologiczne- 5 dla 100 osób				
	Opracowano katalog pt. „Gospodarstwa, sklepy i przetwórnictwo ekologiczne województwa kujawsko-pomorskiego” w nakładzie 1500 szt.				
	Promocja produktów ekologicznych na wystawie targowej „Lato na wsi” – 1 wystawa , 10 stoisk				
„Ogólnopolskie spotkania ekologiczne” oraz Krajowe Dożynki Ekologiczne	Forum Ochrony Środowiska – konferencja ponad wojewódzka nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” dla 90 osób	Wzorem lat ubiegłych zaplanowano konferencję ponad wojewódzką przeznaczoną dla samorządowców naszego województwa i województw ościennych, przybliżającą gospodarkę odpadami w tym odpadami niebezpiecznymi oraz zmianami zachodzącymi w prawodawstwie. Zaplanowano także kolejne XVII Krajowe Dożynki ekologiczne z 15 stoiskami ekologicznymi,.	1.09 2012 - 30.09.2012	6.300,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu	
	Materiały konferencyjne nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” -400szt				
	XVII Krajowe Dożynki Ekologiczne				
	Stoisko na Krajowe Dożynki Ekologiczne w Przysieku				
Wydawnictwa	3 wydawnictwa (foldery i broszura) .- po 2000 szt	Foldery i broszura wykorzystywane zostaną w pracy doradczej i szkoleniowej jako uzupełnienie i utrwalenie wiedzy	Maj 2012- listopad 2012	22.100,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu	
Konkursy	Konkursy – 5 (Minikowo, Zarzeczewo, Przysiek), dla 1000 osób, przewidziano po 40 nagród na każdy konkurs	Konkursy opracowane w formie pytań testowych skierowane zostaną do osób uczestniczących w imprezach organizowanych przez KPODR. Działania konkursowe mają na celu nie tylko sprawdzenie wiedzy ekologicznej ale także jej pogłębienie. Rezultat stanowią będą osoby , które prawidłowo odpowiedzą na pytania konkursowe i otrzymają nagrody rzeczowe w postaci drzewek i krzewów ozdobnych.	01.05.2012 – 30.09.2012	14.000,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu	
Przygotowanie cyklicznych audycji TVP S.A Oddział w Bydgoszczy w zakresie	Przygotowanie i nagranie 3 programów o tematyce ekologicznej	Programy edukacyjne dla społeczeństwa mające wpływ na propagowanie właściwych zachowań społeczeństwa związanych z	01.05.2012 – 15.11.2012	16.500,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu	

ochrony środowiska dla programu EKOOPCJE		ochroną środowiska naturalnego.			
Edukacja ekologiczna i szerzenie wiedzy z zakresu zrównoważonego rozwoju	Szkolenia - 10 szkoleń dla 200 osób	Wzrost świadomości rolnika w tematyce związanej z ochroną środowiska na obszarach wiejskich	luty 2012- listopad 2012	18.000,00 zł WFOŚ i GW w Toruniu	

Część IV.
Zestawienie wybranych usług
wykonanych
przez Powiatowe Zespoły Doradztwa
Rolniczego

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	10
2.	produkcja roślinna	44
3.	produkcja ogrodnicza	1
4.	ekologia i środowisko	128
5.	ekonomika rolnictwa	68
6.	przedsiębiorczość	35
7.	agroturystyka	6
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	38
9.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	111
10.	opracowanie innych dokumentów	14
11.	inne	6
	Razem	461

Tabela 2. Lustrację

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	1
2.	produkcja roślinna	18
3.	ekologia i środowisko	54
4.	przedsiębiorczość	2
5.	agroturystyka	5
6.	programy rolnośrodowiskowe	10
7.	cross compliance	49
8.	inne	1
	Razem	140

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	34	29
2.	szkolenia wyjazdowe	4	4
3.	konferencja	1	1
	Razem	39	34

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	29
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	776
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	182
Ułatwienie startu młodym rolnikom	11
Modernizacja gospodarstw rolnych	50
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	1
Plany nawozowe (bez planów do pr. rolnośrodowiskowych)	91
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	44
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	35
Wnioski o refundację z Modernizacji gospodarstw rolnych	3

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Brodnicy

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	73
2.	produkcja roślinna	380
3.	produkcja ogrodnicza	7
4.	ekologia i środowisko	63
5.	ekonomika rolnictwa	79
6.	przedsiębiorczość	9
7.	agroturystyka	7
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	13
9.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	219
10.	działalności informacyjno-szkoleniowej	44
11.	opracowanie innych dokumentów	2
12.	inne	3
	Razem	899

Tabela 2. Lustrację

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	8
2.	produkcja roślinna	20
3.	ekologia i środowisko	4
4.	ekonomika rolnictwa	20
5.	przedsiębiorczość	5
6.	programy rolnośrodowiskowe	12
7.	cross compliance	75
8.	inne	2
	Razem	146

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	48	40
2.	szkolenia wyjazdowe	1	1
3.	konferencja	1	1
	Razem	50	42

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	15
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	520
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	263
Ułatwienie startu młodym rolnikom	15
Modernizacja gospodarstw rolnych	32
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	3
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	2
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	17
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	37

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Bydgoszczy

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	59
2.	produkcja roślinna	159
3.	produkcja ogrodnicza	21
4.	ekologia i środowisko	81
5.	ekonomika rolnictwa	101
6.	przedsiębiorczość/ projekt NZ	159
7.	agroturystyka	11
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	46
9.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	298
10.	estetyka zagrody wiejskiej	1
11.	opracowanie innych dokumentów	25
12.	inne	65
	Razem	1026

Tabela 2. Lustrację

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	6
2.	produkcja roślinna	61
3.	produkcja ogrodnicza	2
4.	ekologia i środowisko	1
5.	ekonomika rolnictwa	3
6.	programy rolnośrodowiskowe	27
7.	cross compliance	85
8.	inne	9
	Razem	194

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	36	14
2.	szkolenia wyjazdowe	14	14
3.	konferencja	1	1
	Razem	51	29

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	16
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	664
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	147
Ułatwienie startu młodym rolnikom	23
Modernizacja gospodarstw rolnych	41
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	6
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	4
Plany nawozowe (bez planów do pr. rolnośrodowiskowych)	6
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	6
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	33
Deklaracje Vat	45
Przywracanie potencjału w produkcji roślinnej	4

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Chełmnie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	26
2.	produkcja roślinna	235
3.	ekologia i środowisko	86
4.	ekonomika rolnictwa	50
5.	przedsiębiorczość	7
6.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	52
7.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	132
8.	inne	65
	Razem	653

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	31
2.	produkcja roślinna	85
3.	ekologia i środowisko	4
4.	programy rolnośrodowiskowe	3
5.	cross compliance	74
	Razem	197

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	48	38
2.	szkolenia wyjazdowe	5	5
3.	konferencja	1	1
	Razem	54	44

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	30
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	705
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	196
Renty strukturalne	2
Ułatwienie startu młodym rolnikom	17
Modernizacja gospodarstw rolnych	60
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	14
Plany nawozowe (bez planów do pr. rolnośrodowiskowych)	49
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	10
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	20

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Golubiu – Dobrzyniu

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	38
2.	produkcja roślinna	201
3.	produkcja ogrodnicza	1
4.	ekologia i środowisko	139
5.	ekonomika rolnictwa	139
6.	przedsiębiorczość	79
7.	agroturystyka	12
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	28
9.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	303
10.	działalności informacyjno-szkoleniowej	21
11.	estetyka zagrody wiejskiej	3
12.	organizowanie wystaw i konkursów	1
13.	opracowanie innych dokumentów	98
14.	inne	4
	Razem	1067

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	28
2.	produkcja roślinna	28
3.	produkcja ogrodnicza	1
4.	ekologia i środowisko	3
5.	ekonomika rolnictwa	13
6.	agroturystyka	2
7.	programy rolnośrodowiskowe	30
8.	cross compliance	57
	Razem	162

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	36	14
2.	szkolenia wyjazdowe	5	5
3.	Konferencje	1	1
	Razem	42	20

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	29
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	518
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	76
Ułatwienie startu młodym rolnikom	9
Modernizacja gospodarstw rolnych	28
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	6
Plany nawozowe (bez planów do pr. rolnośrodowiskowych)	1
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	36
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	32

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Grudziądu

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	47
2.	produkcja roślinna	163
3.	produkcja ogrodnicza	14
4.	ekologia i środowisko	41
5.	ekonomika rolnictwa	60
6.	przedsiębiorczość	36
7.	agroturystyka	5
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	84
9.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	224
10.	działalności informacyjno-szkoleniowej	3
11.	estetyka zagrody wiejskiej	5
12.	inne	49
	Razem	731

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	3
2.	produkcja roślinna	10
3.	ekologia i środowisko	2
4.	ekonomika rolnictwa	3
5.	agroturystyka	3
6.	programy rolnośrodowiskowe	12
7.	cross compliance	51
8.	inne	2
	Razem	86

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	49	44
2.	szkolenia wyjazdowe	3	3
3.	konferencja	1	1
	Razem	53	48

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	58
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	440
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	226
Renty strukturalne	4
Ułatwienie startu młodym rolnikom	10
Modernizacja gospodarstw rolnych	53
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	6
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	9
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	44
Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	2

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Inowrocławiu

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	11
2.	produkcja roślinna	163
3.	produkcja ogrodnicza	35
4.	ekologia i środowisko	191
5.	ekonomika rolnictwa	103
6.	przedsiębiorczość	39
7.	agroturystyka	5
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	43
9.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	344
10.	organizowanie wystaw i konkursów	10
11.	opracowanie innych dokumentów	4
12.	inne	20
	Razem	968

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	8
2.	produkcja roślinna	90
3.	produkcja ogrodnicza	8
4.	ekologia i środowisko	65
5.	przedsiębiorczość	7
6.	agroturystyka	5
7.	programy rolnośrodowiskowe	16
8.	cross compliance	73
9.	inne	1
	Razem	274

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	46	34
2.	szkolenia wyjazdowe	9	5
3.	konferencje	1	1
	Razem	56	40

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	49
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	785
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	273
Ułatwienie startu młodym rolnikom	24
Modernizacja gospodarstw rolnych	60
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	15
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1
Plany nawozowe (bez planów do pr. rolnośrodowiskowych)	12
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	51
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski o płatność)	39

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Lipnie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	38
2.	produkcja roślinna	79
3.	produkcja ogrodnicza	5
4.	ekologia i środowisko	94
5.	ekonomika rolnictwa	60
6.	przedsiębiorczość + IPRZ (porady)	91
7.	agroturystyka	10
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	20
9.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	266
10.	estetyka zagrody wiejskiej	5
11.	opracowanie innych dokumentów	1
12.	inne	77
	Razem	745

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	1
2.	produkcja roślinna	19
3.	produkcja ogrodnicza	7
4.	ekologia i środowisko	6
5.	agroturystyka	1
6.	cross compliance	44
7.	inne	1
	Razem	79

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	59	41
2.	szkolenia wyjazdowe	11	11
3.	konferencja	1	1
	Razem	71	53

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	29
Analizy ekonomiczne	3
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	720
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	83
Renty strukturalne	0
Ułatwienie startu młodym rolnikom	25
Modernizacja gospodarstw rolnych	57
Modernizacja gosp. rolnych w ramach KPR	2
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	8
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1
Dokumenty rejestrowe dla produktów i wytwórców	1
Plany nawozowe (bez planów do pr. rolnośrodowiskowych)	0
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	25
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski o płatność, przyznanie pomocy)	33

Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	18
Raporty z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego	24
Wnioski o zalesianie gruntów rolnych	4
Wnioski o przywracanie potencjału produkcji rolnej	1
Pomiar GPS	7
IPRZ (raporty)	72

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Mogilnie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	8
2.	produkcja roślinna	60
3.	ekologia i środowisko	30
4.	ekonomika rolnictwa	26
5.	agroturystyka	1
6.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	41
7.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	127
8.	działalności informacyjno-szkoleniowej	36
9.	estetyka zagrody wiejskiej	1
10.	organizowanie wystaw i konkursów	4
11.	inne	12
	Razem	346

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	ekologia i środowisko	45
2.	ekonomika rolnictwa	11
3.	programy rolnośrodowiskowe	2
4.	cross compliance	13
	Razem	71

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	33	15
2.	szkolenia wyjazdowe	6	6
3.	konferencja	1	1
	Razem	40	22

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	23
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	278
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	250
Ułatwienie startu młodym rolnikom	13
Modernizacja gospodarstw rolnych	47
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	3
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	16

Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski o płatność)	20
Plany naprawcze	15

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Nakle n. Notecią

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	24
2.	produkcja roślinna	76
3.	produkcja ogrodnicza	1
4.	ekologia i środowisko	39
5.	ekonomika rolnictwa	137
6.	przedsiębiorczość	7
7.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	34
8.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	296
9.	działalności informacyjno-szkoleniowej	3
10.	opracowanie innych dokumentów	4
11.	inne	20
	Razem	641

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	2
2.	produkcja roślinna	35
3.	ekologia i środowisko	5
4.	ekonomika rolnictwa	1
5.	programy rolnośrodowiskowe	17
6.	cross compliance	80
	Razem	138

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	31	16
2.	szkolenia wyjazdowe	8	8
3.	konferencja	1	1
	Razem	40	25

4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	25
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	645
Ułatwienie startu młodym rolnikom	9
Modernizacja gospodarstw rolnych	82
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	9
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	73
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	20

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Radziejowie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	
2.	produkcja roślinna	6
3.	ekologia i środowisko	61
4.	ekonomika rolnictwa	41
5.	przedsiębiorczość	16
6.	agroturystyka	2
7.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	47
8.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	225
9.	estetyka zagrody wiejskiej	7
10.	opracowanie innych dokumentów	5
	Razem	410

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	1
2.	produkcja roślinna	10
3.	ekologia i środowisko	45
4.	agroturystyka	3
5.	cross compliance	112
	Razem	171

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	42	38
2.	szkolenia wyjazdowe	4	4
3.	konferencja	1	1
	Razem	47	43

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	102
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	1109
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	756
Renty strukturalne	1
Ułatwienie startu młodym rolnikom	6
Modernizacja gospodarstw rolnych	74
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	14
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1
Plany nawozowe (bez planów do pr. rolnośrodowiskowych)	189
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	14
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	35

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Rypinie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	17
2.	produkcja roślinna	61
3.	produkcja ogrodnicza	1
4.	ekologia i środowisko	5
5.	ekonomika rolnictwa	12
6.	przedsiębiorczość	6
7.	agroturystyka	13
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	42
9.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	374
10.	opracowanie innych dokumentów	24
11.	inne	27
	Razem	582

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja roślinna	36
2.	produkcja ogrodnicza	4
3.	programy rolnośrodowiskowe	6
4.	cross compliance	25
5.	inne	1
	Razem	72

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	47	34
2.	szkolenia wyjazdowe	9	9
3.	konferencja	1	1
	Razem	57	44

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	30
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	404
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	234
Ułatwienie startu młodym rolnikom	8
Modernizacja gospodarstw rolnych	38
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	3
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	15
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	14
Podpisanie umowy do rozliczania podatku dochodowego dla rolników	1
Podpisanie umowy do rozliczania podatku VAT w rolnictwie	4
Korekta wniosku i/lub planu do działań PROW	3

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Sępólnie Krajeńskim

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	3
2.	produkcja roślinna	34
4.	ekologia i środowisko	30
5.	ekonomika rolnictwa	58
6.	przedsiębiorczość	12
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	1
9.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	199
13.	opracowanie innych dokumentów	6
	Razem	343

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja roślinna	12
2.	ekologia i środowisko	64
3.	ekonomika rolnictwa	9
4.	cross compliance	76
5.	agroturystyka	4
	Razem	165

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	38	34
2.	szkolenia wyjazdowe	6	2
3.	konferencja	1	1
	Razem	45	37

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	27
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	287
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	169
Ułatwienie startu młodym rolnikom	16
Modernizacja gospodarstw rolnych	39
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	5
Plany nawozowe (bez planów do pr. rolnośrodowiskowych)	72
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	16

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Świeciu

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	27
2.	produkcja roślinna	75
3.	ekologia i środowisko	37
4.	ekonomika rolnictwa	44
5.	przedsiębiorczość	14
6.	agroturystyka	9
7.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	114
8.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	713
9.	organizowanie wystaw i konkursów	2
10.	opracowanie innych dokumentów	1
11.	inne	56
	Razem	1091

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	2
2.	produkcja roślinna	100
3.	produkcja ogrodnicza	3
4.	ekologia i środowisko	20
5.	cross compliance	193
6.	inne	1
	Razem	319

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	71	40
2.	szkolenia wyjazdowe	16	15
3.	konferencja	1	1
	Razem	88	56

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	47
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	848
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	137
Ułatwienie startu młodym rolnikom	16
Modernizacja gospodarstw rolnych	52
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	11
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	56
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	114
Podpisanie umów na prowadzenie VAT	6
Korzystanie z usług doradczych - umowy na wykonanie oceny gospodarstwa z cc oraz BHP – w produkcji roślinnej i zwierzęcej	43
Wyliczenie DJP	1
Plany nawozowe na OSN	20
Przywracanie potencjału produkcji rolnej – wnioski o dofinansowanie	9
Raporty z oceny gospodarstw prod. roślinna+ zwierzęca	37
Raporty z oceny BHP w prod .roślinnej i zwierzęcej	37

Zwrot akcyzy paliwowej	3
Deklaracje VAT	71
Zgłoszenia rejestracyjne do Urzędu Skarbowego	4

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Toruniu z/s w Chełmży

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	13
2.	produkcja roślinna	119
3.	ekologia i środowisko	151
4.	ekonomika rolnictwa	61
5.	przedsiębiorczość	6
6.	agroturystyka	5
7.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	37
8.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	267
9.	estetyka zagrody wiejskiej	20
10.	opracowanie innych dokumentów	9
	Razem	688

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	7
2.	produkcja roślinna	93
3.	ekologia i środowisko	59
4.	agroturystyka	3
5.	programy rolnośrodowiskowe	29
6.	cross compliance	98
	Razem	289

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	39	36
2.	szkolenia wyjazdowe	9	9
3.	konferencja	1	1
	Razem	49	46

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	23
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	595
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	200
Ułatwienie startu młodym rolnikom	10
Modernizacja gospodarstw rolnych	52
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	15
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	13
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	33

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Tucholi

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	34
2.	produkcja roślinna	128
3.	produkcja ogrodnicza	1
4.	ekologia i środowisko	96
5.	ekonomika rolnictwa	57
6.	przedsiębiorczość	10
7.	agroturystyka	13
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	85
9.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	210
10.	działalności informacyjno-szkoleniowej	3
11.	estetyka zagrody wiejskiej	14
12.	opracowanie innych dokumentów	20
13.	inne	1
	Razem	672

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja roślinna	19
2.	ekologia i środowisko	45
3.	ekonomika rolnictwa	2
4.	programy rolnośrodowiskowe	21
5.	cross compliance	140
6.	inne	12
	Razem	239

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	34	22
2.	szkolenia wyjazdowe	14	14
3.	konferencja	1	1
	Razem	49	37

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	33
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	443
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	381
Ułatwienie startu młodym rolnikom	18
Modernizacja gospodarstw rolnych	45
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	30
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	50
Modernizacja gospodarstw rolnych	45
Zalesianie gruntów rolnych	1
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (podpisanie umowy)	40
Raport z oceny dostosowania gosp. rol. do min. norm	29
Raport z oceny dostosowania gosp. rol. do wymogów BHP	29
Plan naprawczy dla gospodarstw	15

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Wąbrzeźnie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	7
2.	produkcja roślinna	79
3.	produkcja ogrodnicza	2
4.	ekologia i środowisko	4
5.	ekonomika rolnictwa	37
6.	przedsiębiorczość	3
7.	agroturystyka	4
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	36
9.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	151
10.	działalności informacyjno-szkoleniowej	27
11.	estetyka zagrody wiejskiej	1
12.	organizowanie wystaw i konkursów	2
13.	opracowanie innych dokumentów	10
14.	inne	4
	Razem	367

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja roślinna	19
2.	agroturystyka	4
3.	programy rolnośrodowiskowe	17
4.	cross compliance	20
	Razem	60

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	34	17
2.	szkolenia wyjazdowe	11	12
3.	konferencja	1	1
	Razem	46	30

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	39
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	303
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	138
Ułatwienie startu młodym rolnikom	18
Modernizacja gospodarstw rolnych	29
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	47
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	14
Przywracanie potencjału produkcji rolnej	1
Wyliczenie wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne	2
Przygotowanie wniosku do atestacji	1

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego we Włocławku

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	12
2.	produkcja roślinna	139
3.	ekologia i środowisko	125
4.	ekonomika rolnictwa	67
5.	przedsiębiorczość	84
6.	agroturystyka	3
7.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	52
8.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	246
9.	działalności informacyjno-szkoleniowej	10
10.	estetyka zagrody wiejskiej	42
11.	organizowanie wystaw i konkursów	71
12.	inne	42
	Razem	893

Tabela 2. Lustrację

Lp.	Tematyka porad	Liczba lustracji
1.	produkcja roślinna	83
2.	ekologia i środowisko	46
3.	agroturystyka	4
4.	cross compliance	29
	Razem	162

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	72	98
2.	szkolenia wyjazdowe	7	7
3.	konferencja	1	1
	Razem	80	106

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	50
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	813
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	486
Ułatwienie startu młodym rolnikom	9
Modernizacja gospodarstw rolnych	59
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	5
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	9
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	22
Rozliczenia VAT	17

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Żninie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	27
2.	produkcja roślinna	240
3.	ekologia i środowisko	20
4.	ekonomika rolnictwa	85
5.	przedsiębiorczość	38
6.	agroturystyka	10
7.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	24
8.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	308
9.	estetyka zagrody wiejskiej	3
10.	opracowanie innych dokumentów	6
11.	inne	14
	Razem	775

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja roślinna	59
2.	agroturystyka	2
3.	cross compliance	96
	Razem	157

Tabela 3. Działalność szkoleniowa

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia stacjonarne	41	32
2.	szkolenia wyjazdowe	25	26
3.	konferencja	1	1
	Razem	67	59

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	69
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	389
Plany i wnioski o płatności rolnośrodowiskowe (w tym korekty, wnioski kontynuacyjne, nowe plany i wnioski oraz plany nawozowe)	291
Ułatwienie startu młodym rolnikom	22
Modernizacja gospodarstw rolnych	59
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	22
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	6
Plany nawozowe (bez planów do pr. rolnośrodowiskowych)	2
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	23
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski)	5

Część V.
Pozostała działalność

1. Metodyka pracy i doskonalenie zawodowe

1. Ewaluacja szkoleń

Cel:

Podnoszenie jakości usług szkoleniowych świadczonych przez KPODR

Rezultaty/Podsumowanie:

W 2011 roku przeprowadzono 23 ewaluacje, a było zaplanowanych 25. Nie udało się ich w pełni zrealizować z kilku przyczyn. Ewaluatorzy sporządzili raporty z ewaluacji i do większości z nich załączyli ankiety przeprowadzonego szkolenia w KPODR w Minikowie.

Ewaluacja aktywizuje pracowników - ich wiedzę i umiejętności. Daje również o nich informacje o ich możliwościach, potrzebach szkoleniowych i motywacji. Ewaluacja niewątpliwie weryfikuje poziom jakości usług szkoleniowych. Pozwala ocenić skuteczność w osiąganiu założonych w trakcie planowania szkoleń celów, a także ustalić, co ewentualnie należy zmienić, by szkolenie było efektywniejsze.

2. Doskonalenie zawodowe

Cel:

Podnoszenie kwalifikacji pracowników, niezbędnych do wprowadzenia nowych usług i poprawy świadczonych usług.

Produkty/Rezultaty:

Na początku roku 2011 pracownicy Ośrodka zgłosili zapotrzebowanie na 27 szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe. W rezultacie po analizie dokumentów potwierdzających doskonalenie zawodowe, pracownicy uczestniczyli w 64 szkoleniach planowych oraz 10 pozaplanowych. W związku z wykonywaniem usługi „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” 134 doradców odbyło szkolenie uzupełniające e-learningowe „Zasada wzajemnej zgodności- wymogi i normy” a 6 doradców ukończyło szkolenie podstawowe Minimalne Wymogi Wzajemnej Zgodności oraz bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym przygotowujące do wykonywania wspomnianej powyżej usługi.

W miesiącach czerwiec oraz wrzesień odbyły się szkolenia z zakresu technologii uprawy zbóż oraz różnorodności roślinności łąkowej. Były to szkolenia praktyczne dla doradców terenowych przy udziale wykładowców z Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy oraz Uniwersytetu Technologicznego w Poznaniu. Taka forma edukacji wzbudziła bardzo duże zainteresowanie doradców i będzie kontynuowana w 2012 roku. Ponadto w listopadzie grupa 15 doradców z krótkim stażem pracy została przeszkolona z „Doskonalenie umiejętności doradców rolniczych w zakresie komunikacji interpersonalnej- kto pyta nie błądzi” przy udziale zaproszonego wykładowcy z Centrum Doradztwa Rolniczego O/ Kraków.

Wszystkie szkolenia w których uczestniczyli pracownicy Ośrodka przyczyniły się do prawidłowej realizacji usług doradczych i szkoleniowych, czego dowodem są przedstawione w sprawozdaniu ilości wykonanych działań na rzecz rolników i mieszkańców wsi.

Szkolenia wewnętrzne dla pracowników KPODR w Minikowie:

Lp.	Tematyka szkoleń	liczba szkoleń	Termin (miesiąc)	Miejsce realizacji	Uczestnicy (liczba)
1.	Prowadzenie i opracowanie końcowe książek rachunkowych Polski FADN	2	luty	Przysiek, Minikowo	87
2.	Zasady ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej	1	marzec	Minikowo	9
3	Instruktaż wyjaśniania błędów i analiza raportu indywidualnego	40	marzec – kwiecień	siedziby PZDR	specjaliści ds. polskiego FADN (171 osób)
4.	Zasady prowadzenia ewidencji VAT. Obsługa programu komputerowego „Mała księgowość”	54	styczeń -listopad	siedziby, gminy PZDR	specjaliści terenowi i specjaliści zakładowi (80 osób)

Szkolenia wykonane poza planem:

Lp.	Tematyka szkoleń	liczba szkoleń	Termin (miesiąc)	Miejsce realizacji	Uczestnicy
1.	Farma 2011-Miejszarnodowe targi Hodowli Zwierząt.	1	luty	Poznań	1
2.	Nowe perspektywy dla uprawy ziemniaka na Kujawach i Pomorzu	1	luty	Przysiek	20
3.	Zasady wypełniania wniosku o przyznanie dopłaty do materiału siewnego, o przyznanie płatności obszarowych i rolnośrodowiskowych.	1	marzec	Przysiek	91
4.	Efektywne zarządzanie jednostką doradztwa rolniczego w kontekście zmian PROW 2007-2013.	1	marzec	Kraków	1
5.	Biogazowni rolnicze-mity i fakty.	1	kwiecień	Płotki k.Piły	1
6.	Wiejski produkt turystyczny-Doświadczenia i wyzwania.	1	kwiecień	Kielce	2
7.	Produkty lokalne szanse i wyzwania.	1	wrzesień	Minikowo	6
8.	Turystyka wiejska- społeczny wymiar w ekonomicznym kontekście.	1	wrzesień	Mielno	2
9.	Co gmina wiedzieć powinna (przepisy prawne w agroturystyce).	1	wrzesień	Minikowo	7
10.	Krajowa wystawa zwierząt hodowlanych.	1	wrzesień	Poznań	1
11.	Doskonalenie umiejętności doradców rolniczych w zakresie komunikacji interpersonalnej-ko pyta nie błądzi	1	listopad	Przysiek	15
12.	Tworzenie i prowadzenie grup celowych	1	grudzień	Przysiek	29

3. Kontrola wewnętrzna

Cel:

Ocena jakości realizowanych usług szkoleniowych, doradczych i wystawienniczo-targowych oraz prawidłowego stosowania aktów normatywnych, procedur, instrukcji obowiązujących w KPODR.

Rezultaty/Podsumowanie:

W ramach tego zadania został opracowany plan kontroli wewnętrznych na 2011 rok zatwierdzony przez Dyrektora KPODR, który został wykonany w 93%. W przeprowadzonych 28 kontrolach opracowano 28 protokołów z kontroli wewnętrznej, w których nie stwierdzono poważnych nieprawidłowości. Stwierdzone uchybienia zostały usunięte w ramach zaleceń pokontrolnych. Zgodnie z programem po analizie wszystkich protokołów z kontroli wewnętrznych sporządzono sprawozdanie roczne.

W Ośrodku przeprowadzono również audyty wewnętrzne, które w znacznym stopniu przyczyniły się do poprawności w realizacji usług doradczych, szkoleniowych i wystawienniczo-targowych oraz stosowania aktów normatywnych i procedur obowiązujących w KPODR.

Kontrole wewnętrzne pozwalają na ustalenie przyczyn i skutków ewentualnych nieprawidłowości oraz ich usunięcie lub przeciwdziałanie w przyszłości. Złożoność zadań oraz skala działalności Ośrodka wymaga prowadzenia kontroli wewnętrznej.

4. Doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością w pracy doradczej

Cel:

Poprawa zadowolenia klienta w zakresie świadczonych usług przez KPODR.

Produkty:

Zaplanowane działania na 2011 rok zostały w pełni wykonane. Został opracowany harmonogram i plan auditów wewnętrznych zgodnie, z którym przeprowadzono w Ośrodku 53 audyty. Podczas auditów zbadano prawidłowość funkcjonowania systemu, a w szczególności podstawowych procesów realizowanych we wszystkich komórkach organizacyjnych.

Odbył się również audit zewnętrzny pośredni, którego celem była ocena spełnienia wymagań certyfikacji zgodnie z Normą 9001:2008 i doskonalenia systemu zarządzania. Jednostka Certyfikująca, jaką jest Polski Rejestr Statków po przeprowadzeniu auditu podtrzymał ważność Certyfikatu Jakości dla KPODR na usługi doradcze, szkoleniowe i wystawienniczo – targowe.

Zgodnie z programem opracowano przegląd zarządzania jakością oraz 4 kwartalnych sprawozdań z realizacji celów. Przeprowadzono również szkolenie nt „Podstawy SZJ – Norma ISO 9001:2008 oraz obowiązujące dokumenty systemowe w KPODR w Minikowie” Szkolenie było przeznaczone dla pracowników Ośrodka i stażystów, którzy jeszcze nie zostali przeszkoleni z tego zakresu.

Rezultaty/Podsumowanie:

Podczas badań auditowych sprawdzano jak w poszczególnych komórkach organizacyjnych Ośrodka przeprowadza się badanie zadowolenia klienta, jak analizowane są te informacje oraz jakie działania w zakresie poprawy zadowolenia klienta są podejmowane. Informacje na temat zadowolenia klienta zamieszczone są w kwartalnych sprawozdaniach z celów jakości, gdzie są zawarte analizy z badań na szkoleniach, jak również są opisane reklamację z usług, jeżeli wystąpiły. Wszystkie informacje i spostrzeżenia są przedstawione w przeglądzie systemu zarządzania jakością, w którym podejmowane są decyzje o wyeliminowaniu nieprawidłowości. Przeprowadzone analizy wspierały również doskonalenie systemu jakości.

Powyższe działania pozwoliły w 2011 roku i umożliwią w 2012 poprawę jakości usług i utrzymanie stałych klientów oraz pozyskanie nowych. Spełnienie oczekiwań klienta w zakresie usług doradczych i szkoleniowych oraz utrzymanie ich wysokiej jakości wymaga ciągłego doskonalenia systemu jakości w szczególności w obszarach związanych z obsługą klienta. Działania monitorujące zadowolenie klienta pozwoliły na spełnienie jego oczekiwań w zakresie usług szkoleniowych i doradczych.

4. Działania wewnętrzne

Rodzaj działania	Liczba działań
Opracowanie planu działalności	1
Opracowanie sprawozdania z działalności	1
Opracowanie planu szkoleń dla pracowników KPODR	1
Opracowanie harmonogramu ewaluacji	1
Opracowanie raportów indywidualnych z ewaluacji	23
Opracowanie planu kontroli wewnętrznej	1
Opracowanie sprawozdania z kontroli wewnętrznej	1
Opracowanie planu audytów	1
Opracowanie przeglądu systemu zarządzania jakością	1
Opracowanie kwartalnych sprawozdań z realizacji celów jakości	4
Przeprowadzenie audytów wewnętrznych w KPODR	53
Przeprowadzenie szkoleń z SZJ dla nowo zatrudnionych pracowników KPODR	1
Opracowanie planów przeglądów infrastruktury	1
Opracowanie planu rozwoju usług	1

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA Kujawsko-Pomorskiego
w TORUNIU

Toruń 20. MAR. 2012

Stwierdzam zgodność z oryginałem
..... (3)

Magdalena Kopacz

inspektor (1)